

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

รูปแบบ วิธีการและประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของอาจารย์
ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับ
นักศึกษาต่างชาติเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: กรณีศึกษา นักศึกษา
จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Forms, Methods, Effectiveness of Publicity About The Immigration Rule and Legislation
of Teachers and International Affairs Officers with Foreign Students In Order to Prepare
To Enter The ASEAN Community : A Case Study of Students From People's Republic of
China at Faculty of Liberal Art Majoring Applied Thai.

โดย

นางสาวชุตติมา สุตจรรยา	ตำแหน่ง	นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
นางสาวจุฑารัตน์ เข็ดชูพงษ์	ตำแหน่ง	นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
นางสาวจิตติมา พันธุ์แดง	ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ

รายงานวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยสถาบัน ของกองวิเทศสัมพันธ์
ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย งบประมาณจากโครงการวิจัยสถาบัน งบประมาณ 2557
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แนวปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology Study) โดยให้ความสนใจเกี่ยวกับความหมายในทัศนะของผู้ที่ได้รับประสบการณ์นั้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รูปแบบ วิธีการ และประสิทธิภาพ ของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์กับนักศึกษาชาวต่างชาติ: กรณีศึกษานักศึกษาชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่ปรึกษา, อาจารย์สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์, นักวิเทศสัมพันธ์และนักศึกษาชาวจีน จาก Nanning College for Vocational Technology (NCVT) ที่เดินทางเข้ามาศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวนทั้งสิ้น 20 คน

การทำงานวิจัยเรื่องนี้ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยการใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยคณะผู้ทำการวิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์นั้นด้วย และทำการจดบันทึกไว้ในแบบบันทึกประจำวัน ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่ ตุลาคม 2556 จนถึง ตุลาคม 2557 ทำการเก็บข้อมูล 53 สัปดาห์ๆ ละ 3 วัน วันละ 3 ชั่วโมง

ผลการวิจัยมีดังนี้

คณะผู้วิจัยค้นพบรูปแบบและวิธีการการประชาสัมพันธ์ที่อาจารย์นำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองมี 6 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้คำพูด

1.1 การสื่อสารแบบกลุ่มใหญ่ คือ การนำนักศึกษาชาวจีนที่เข้ามาเรียนเป็นครั้งแรก เข้าประชุมพร้อมกัน ในห้องประชุมเพื่ออธิบายถึงการใช้ชีวิตประจำวัน การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ การใช้อาคารสถานที่ และการเรียนในประเทศไทย

1.2 การสื่อสารแบบเฉพาะเจาะจงตัวบุคคล คือ การที่อาจารย์กับนักศึกษาชาวจีนพูดคุยกันเป็นการส่วนตัวเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ

2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้สิ่งพิมพ์คือ คู่มือ และแผ่นพับ ที่จัดทำเป็นภาษาไทยและภาษาจีน

มีข้อมูลเกี่ยวกับการระเบียบการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, ระเบียบของการอยู่หอพัก และระเบียบของพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

3. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล

1.1 การสาธิตวิธีสอนการสอนแบบสาธิต(Demonstration Method)¹ ความหมายของการสาธิตนั้น หมายถึง การที่อาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง หรือการแสดง หรือการกระทำสิ่งต่างๆให้ นักศึกษาชาวจีนดูซึ่งจะทำให้ นักศึกษาชาวจีนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต การฟัง การกระทำหรือการแสดง นั้น

¹ชูศรี สนิทประชากร. (2534). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร :ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยครูจันทบุรี.

1.2 การเป็นที่เลี้ยง (Mentoring) โดยการที่ให้อาจารย์ หรือ นักวิเทศสัมพันธ์ เข้าไปเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาชาวจีน ซึ่งเป็นการสร้างระบบการสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) ที่ใกล้ชิด และสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนเกิดความสบายใจ และรู้สึกมั่นใจ ในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้กระบวนการพิธีการตรวจคนเข้าเมืองใน สถานการณ์ และสถานที่จริง

3.3 การเป็นล่าม หรือ ผู้แปลภาษา โดยคณะศิลปศาสตร์ได้ทำการมอบหมายหน้าที่นี้ให้กับอาจารย์ ชาวจีนที่มีความเชี่ยวชาญภาษาไทยเป็นอย่างดีในขณะเป็นผู้ดำเนินการแปลภาษาทุกครั้งที่เกิดความไม่เข้าใจ กันในเนื้อหา ข้อมูลของการสื่อสารและในหลายๆ ครั้ง ก็ต้องพืงพานักศึกษาชาวจีนรุ่นพี่ หรือนักศึกษาชาวจีน ที่มีทักษะทางภาษาไทยที่ดีเป็นคนคอยแปลข้อความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ระหว่างอาจารย์กับ นักศึกษาชาวจีนในเรื่องระเบียบ ข้อปฏิบัติต่างๆ

2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์โดยใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) ได้แก่ Blogs, QQ, Facebook, Twitter, Website, Line เป็นต้น เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้อาจารย์ นักวิเทศสัมพันธ์ และ นักศึกษาชาวจีน สามารถสื่อสารได้โดยตรง ซึ่งง่ายต่อการเข้าถึง แบ่งปันข้อมูล ทั้งรูปภาพ วิดีโอ และเสียง ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

3. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ในเชิงบังคับ โดยใช้กฎระเบียบ และบทลงโทษ โดยอาจารย์และ นักวิเทศสัมพันธ์ จะใช้กระบวนการสื่อสารลักษณะแบบนี้เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนตระหนักถึงผลกระทบ ต่อการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองด้วย

4. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบมีกิจกรรมเข้ามาช่วยเช่น กรณีของอาจารย์ที่สอนวิชาทักษะ ศิลปะการออกเสียง โดยการนำการร้องเพลงเข้ามาช่วยในการสอน เพื่อทำให้นักศึกษาชาวจีนไม่รู้สึกลัว ถูกบังคับให้เรียนรู้ภาษาไทยเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นเสมือนการพบกันครึ่งทาง ซึ่งนักศึกษาชาวจีนและ ตัวอาจารย์ผู้สอนจะรู้สึกผ่อนคลาย ไม่รู้สึกลัว ถูกบังคับให้ต้องมาเจอกัน ได้ผลเป็นที่น่าพอใจโดยนักศึกษา ชาวจีนสามารถออกเสียงภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนมากขึ้น และเข้าเรียนในวิชานี้สม่ำเสมอ

รูปแบบและวิธีการการประชาสัมพันธ์ที่นักวิเทศสัมพันธ์นำมาใช้ในการสื่อสารเรื่องพิธีการตรวจคน เข้าเมืองมีดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล

1.1 การสื่อสารผ่านอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ เพื่อให้อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ เป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองให้นักศึกษาชาวจีนได้รับทราบ ปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง

1.2 การเป็นที่เลี้ยง (Mentoring) โดยการให้อาจารย์ หรือ นักวิเทศสัมพันธ์ เข้าไปเป็นที่ปรึกษาให้ คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาชาวจีน โดยการนำนักศึกษาชาวจีนไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และอธิบายขั้นตอน กระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาชาวจีนได้เรียนรู้กระบวนการพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ในสถานการณ์ และสถานที่จริง

2.รูปแบบการประชาสัมพันธ์โดยใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) ได้แก่ Blogs, QQ, Facebook, Twitter, Website, Line เป็นต้น เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้นักวิเทศสัมพันธ์ นักศึกษาชาวจีน สามารถสื่อสารได้โดยตรง ซึ่งง่ายต่อการเข้าถึง แบ่งปันข้อมูล ทั้งรูปภาพ วิดีโอ และเสียงทำให้เกิดการมี ส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

3. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้คำพูด

3.1 การสื่อสารแบบเฉพาะเจาะจงตัวบุคคล คือ การที่นักวิเทศสัมพันธ์กับ นักศึกษาชาวจีนพูดคุยกันเป็นการส่วนตัวเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองที่นักศึกษาชาวจีนผู้นั้นมีปัญหาอยู่ โดยนักศึกษาชาวจีนจะเป็นผู้ติดต่อมายังนักวิเทศสัมพันธ์ด้วยตนเอง หรือนักศึกษาชาวจีนบางคนอาจจะปรึกษากับอาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์และอาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์ติดต่อมายังนักวิเทศสัมพันธ์ เพื่อปรึกษากรณีปัญหาของนักศึกษาชาวจีนคนนั้นเป็นการเฉพาะบุคคล

สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยการเป็นล่าม หรือ มีผู้แปลภาษา โดยมอบหมายให้อาจารย์ชาวจีนที่มีความรู้ด้านภาษาไทยและอยู่ประเทศไทยเป็นระยะเวลานาน มาเป็นผู้แปลภาษาให้นักศึกษาชาวจีนได้เข้าใจเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่ในสาขาภาษาไทยประยุกต์และนักวิเทศสัมพันธ์มีความมั่นใจว่า เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการทำการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง หรือ เรื่องราวอื่นที่กับนักศึกษาชาวจีน ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยในระดับดี

2. รูปแบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของนักวิเทศสัมพันธ์ คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ผู้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาชาวจีนกลุ่มนั้น เพราะนักวิเทศสัมพันธ์มีความเห็นว่า นักศึกษาชาวจีนจะเชื่อฟังและไว้วางใจอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมาก

3. รูปแบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของนักศึกษาชาวจีน คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring System) โดยที่มีอาจารย์ หรือนักวิเทศสัมพันธ์เข้าไปเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาชาวจีน โดยการพานักศึกษาชาวจีนเดินทางไปที่สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองด้วยซึ่งเป็นการสร้างระบบการสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) ที่ใกล้ชิด และสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนเกิดความสบายใจ และรู้สึกมั่นใจในการดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย พร้อมทั้งเรียนรู้กระบวนการพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในสถานการณ์ และสถานที่จริง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การดำเนินการประชาสัมพันธ์ที่ดีนั้น ต้องคำนึงถึง

1. ต้องมีการวางแผนที่ดี และกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน
2. การให้ความสำคัญในเรื่องการสื่อสาร 2 ทาง (Two – Ways Communication)
3. ต้องเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างหน่วยงาน กับ กลุ่มเป้าหมาย และป้องกันการเข้าใจผิดที่จะเกิดขึ้นจากข้อมูล/ข่าวสารต่างๆ
4. ต้องพูดความจริงให้มากที่สุด ไม่ว่าจะด้านดี หรือ ปัญหาที่มีอยู่
5. การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนั้น ผู้ทำการสื่อสารต้องเลือกใช้คำ หรือ ประโยคให้ง่ายที่สุด ต้องใช้ความอดทนและให้เวลากับการอธิบายหลายรอบ รวมทั้งตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายทุกครั้งว่า มีความเข้าใจตรงกันกับวัตถุประสงค์ที่เราต้องการจะทำการสื่อสารออกไป

คำสำคัญ 1. ประชาสัมพันธ์ 2. รูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์ 3. ประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ 4. พิธีการตรวจคนเข้าเมือง 5. นักวิเทศสัมพันธ์ 6. อาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

Abstract

This research is a qualitative research concerning phenomenology study which aims at the meanings of the opinions of those who have experienced the public relations of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon (RMUTP) lecturers and international affairs officers in immigration procedures (visa extension and doing the-90 day report). The objectives of this research are to study (1) types, (2) methods, and (3) capabilities of public relations of RMUTP lecturers and international affairs division for the international students who are, in this case, Chinese students of Language and Applied Thai program, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.

The samples of this research are (1) student advisors, (2) lecturers of Language and Applied Thai program, (3) international affairs officers, and (4) Chinese students of Nanning College for Vocational Technology (NCVT) who are studying Language and Applied Thai program, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.

The researchers use in-depth interview and observation by participating procedures of public relations. This research started from October 2013 to October 2014. The researchers collected data 3 hours per day and 3 days per week within 53 weeks.

Results

Types and methods of public relations used by lecturers in publicizing immigration procedures (visa extension and doing the-90 day report) are as follows:

1. Verbal communication in public relations

- 1.1 Group communication: meeting is arranged for Chinese students in order to give them the details of (1) living in Thailand, (2) using equipment in classrooms, and (3) studying in Thailand.
- 1.2 Face-to-face communication: this method allows Chinese students to consult their lecturers about their occurred problems in private.

2. Using printing media in public relations

Student handbooks and pamphlets containing regulations of the university, dormitory and immigration procedures are made for Chinese students.

3. Public relations through persons

- 3.1 Demonstration method: Chinese students shall learn, listen and observe daily living lessons demonstrated or showed by lecturers or international affairs officers.
- 3.2 Mentoring: lecturers or international affairs officers provide advice or helps to Chinese students. This method called two way communications which creates confidence, motivation and acquaintance to Chinese students in order to be

eager to give comment, exchange knowledge and learn immigration procedures (visa extension and doing the-90 day report) in real situation and real place.

3.3 Using interpreter: due to the misinterpretation in communication with the officers at Immigration Bureau, Faculty of Liberal Arts, to solve to problems, appoint Chinese lecturer, Chinese senior students or Chinese students who are able to understand Thai as interpreter in order to interpret the regulations or procedures to Chinese students and to create mutual understanding amongst students and lecturers.

4. Using social media in public relations

Social media such as Blogs, QQ, Facebook, Twitter, and Line is used in order to create more communication channels for lecturers and international affairs officers. This method allows lecturers to directly communicate with Chinese students. The above-mentioned social media is easy to access, to give opinions, to create participation amongst students and lecturers, and also to share information, photos and videos as well.

5. Using regulations and penalties in public relations

Lecturers and international affairs officers use this method to motivate Chinese students in realizing the effect of non-compliance with the law, immigration regulations or any rules.

6. Using activities in public relations

Lecturer of Thai pronunciation classroom teaches pronunciation through Thai songs. This method allows Chinese students correctly and clearly pronounce Thai words and create eagerness to the students in order to attend the class. Moreover, both lecturer and students enjoy lesson and feel relaxed together.

Types and methods of public relations used by international relations officers in publicizing the immigration procedures (visa extension and doing the-90 day report) are as follows:

1. Public relations through persons

1.1 Communicating through lecturers of Language and Applied Thai program: international relations officers communicate about immigration procedures (visa extension and doing the-90 day report) with Chinese students through lecturers of Language and Applied Thai program. Chinese students are able to correctly comply with the regulations.

1.2 Mentoring: lecturers or international affairs officers provide advice or help to Chinese students by demonstrating and explaining immigration procedures at Immigration Bureau. In this case, Chinese students are able to learn the procedures by themselves in real place and real situation.

2. Using social media in public relations

Social media such as Blogs, QQ, Facebook, Twitter, and Line is used in order to create more communication channels for international affairs officers. This method allows international affairs officers to directly communicate with Chinese students. The above-mentioned social media is easy to access, to give opinions, to create participation amongst students and international affairs officers, and also to share information, photos and videos as well.

3. Verbal communication in public relations

3.1 Face-to-face communication: Chinese students are able to discuss or to consult with international affairs officers about occurred immigration problems in private. In this case, Chinese students shall contact international affairs officers by themselves or they can consult or discuss with lecturers of Language and Applied Thai program and the lecturers will contact the officers in order to consult the occurred problems of each students

Conclusions are as follows:

1. In the point of view of lecturers of Language and Applied Thai program, the most effective type and method of public relations are public relations through persons by using interpreter. Chinese lecturer who is able to understand Thai and has lived in Thailand for long period of time is appointed as interpreter during the immigration procedures. So, Chinese students easily understand the procedures. Most of lecturers are certain that this method is the best one to make Chinese students who have average Thai proficiency understand the immigration procedures and other matters.
2. In the point of view of international affairs officers, the most effective type and method of public relations are public relations through persons by communicating through lecturers of Language and Applied Thai program because the officers think that Chinese students trust the lecturers most.
3. In the point of view of Chinese students, the most effective type and method of public relations are public relations through persons by mentoring method. Lecturers and international affairs officers will provide advice or help to Chinese students at the Immigration Bureau. This method called two way communications creates confidence in the immigration procedures, motivation and acquaintance to Chinese students to learn about the immigration procedures in real situation and real place.

Suggestions of this research are as follows:

Effective public relations requires:

1. Prudent planning is needed and the objectives must be clearly specified.
2. Two ways communication is needed

3. Mutual understanding between government sector and target group must be created and misunderstanding of transferred data and news must be prevented.
4. Occurred problems or advantages should be clearly stated.
5. In cross-cultural communication, simple words, easy-to-understand sentences, patience and more explanations are needed. Moreover, mutual understanding with the objectives between the officers and Chinese students must be created.

Keywords

- 1) Public relations
- 2) Types and methods of public relations
- 3) Capability of public relations
- 4) immigration procedures (visa extension and doing the-90 day report)
- 5) International affairs officer
- 6) Lecturer who are responsible for International Affairs

กิตติกรรมประกาศ

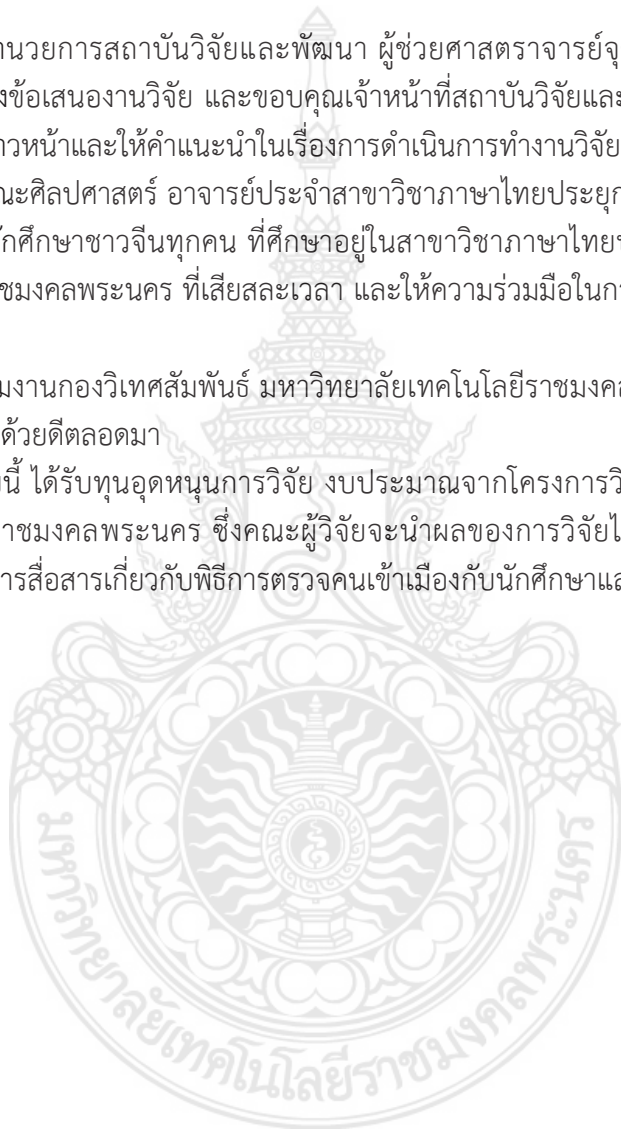
งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของคณะบุคคลหลายท่าน ซึ่งคณะผู้ทำงานวิจัยของกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุภัทรา โกไศยกานนท์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้ให้โอกาส ให้ความรู้ และคำแนะนำให้กับคณะผู้ทำงานวิจัยในการทำงานวิจัยเรื่อง รูปแบบวิธีการ และประสิทธิภาพ ของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์กับนักศึกษาชาวต่างชาติ: กรณีศึกษานักศึกษาชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ขอบคุณท่านผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามาศ พิรพัชระ ที่ได้ให้โอกาสคณะผู้วิจัยในการส่งข้อเสนองานวิจัย และขอบคุณเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาทุกคนที่เป็นเสมือนพี่เลี้ยงคอยติดตามความก้าวหน้าและให้คำแนะนำในเรื่องการดำเนินการทำงานวิจัยฉบับนี้เรื่อยมา

ขอบคุณคณาบดีคณะศิลปศาสตร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และนักศึกษาชาวจีนทุกคน ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยเรื่องนี้

ขอบคุณเพื่อนร่วมงานกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลด้วยดีตลอดมา

โดยงานวิจัยฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย งบประมาณจากโครงการวิจัยสถาบันประจำปี 2557 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งคณะผู้วิจัยจะนำผลของการวิจัยไปปรับใช้ในหน้าที่การงานด้านวิเทศสัมพันธ์ในเรื่องการสื่อสารเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมืองกับนักศึกษาและอาจารย์ชาวต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คณะผู้ทำงานวิจัย
22 ธันวาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	1
Abstract	4
กิตติกรรมประกาศ	8
สารบัญ	9
สารบัญตาราง	11
สารบัญรูปภาพ	12
บทที่ 1 บทนำ	13
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	13
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	14
1.3 ขอบเขตการวิจัย	14
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	14
1.5 นิยามคำศัพท์	15
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.1 แนวคิด และทฤษฎีเรื่องการประชาสัมพันธ์	17
2.2 แนวคิด และทฤษฎีเรื่องการเปิดรับข่าวสาร	20
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย	22
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	23
3.1 ประชากรที่ใช้ศึกษา	23
3.2 ขอบเขตในการศึกษา	23
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.4 การสร้างเครื่องมือ	24
3.5 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
3.7 การตรวจสอบข้อมูล	25
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
3.9 การเสนอข้อมูล	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4.1 ข้อมูลทั่วไป และพื้นฐานความคิดของอาจารย์ในคณะศิลปศาสตร์	27
4.2 ข้อมูลทั่วไป และพื้นฐานความคิดของนักวิเทศสัมพันธ์	35
4.3 รูปแบบและวิธีการของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์	36
สาขาภาษาไทยประยุกต์ เกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง	
4.4 รูปแบบและวิธีการของการประชาสัมพันธ์ของนักวิเทศสัมพันธ์	39
เกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง	
4.5 ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง	40
ในมุมมองของอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์	
4.6 ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง	44
ในมุมมองของนักวิเทศสัมพันธ์	
4.7 ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์	44
เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในมุมมองของนักศึกษา	
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
5.1 สรุปผลการวิจัย	47
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	50
5.3 ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	62
ประวัติผู้เขียน	66
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึก
ภาคผนวก ข	รายชื่ออาจารย์คณะศิลปศาสตร์ผู้ให้คำสัมภาษณ์
ภาคผนวก ค	ตัวอย่างตราประทับต่างๆ
ภาคผนวก ง	ตัวอย่างแบบฟอร์มต่างๆ

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางที่ 4.1 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างอาจารย์	26
2	ตารางที่ 4.2 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวจีน	27

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	22
2	กระบวนการและวิธีการดำเนินการประชาสัมพันธ์	59

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Association of Southeast Asian Nations นั้น ก่อตั้งขึ้นเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคม รวมทั้งยกระดับรายได้ความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อวางรากฐานความรุ่งเรืองให้กับอาเซียน โดยมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน สหภาพพม่า กัมพูชา ลาว เวียดนาม และไทย²

วัตถุประสงค์หลักของประชาคมอาเซียน นั้น มี 3 ประการ คือ 1. เพื่อปกป้องสันติภาพและความมั่นคง และป้องกันความขัดแย้งทางการเมืองด้วยสันติวิธี 2. เพื่อร่วมมือกันในการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจ และ 3. เพื่อพัฒนาสังคมและศิลปวัฒนธรรม ภายใต้การก่อตั้งนี้จะต้องยึดหลักสำคัญ คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงของอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียน โดยเรื่องการศึกษา นั้นจัดอยู่ในประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้ประชาคมด้านอื่นมีความเข้มแข็ง เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาในทุกด้าน และการเปิดเสรีด้านการศึกษาจะส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ ภาษา และวัฒนธรรม และจะมีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง

งานวิเทศสัมพันธ์ จากมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง ตาม พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551³ ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นงานที่ครอบคลุมในด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการติดต่อ ประสานงาน กับมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา ณ ต่างประเทศ องค์การโลก องค์การระหว่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญ หรือเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ หน่วยชำนาญพิเศษต่าง ๆ ตลอดจนแปลเอกสาร และร่างโต้ตอบหนังสือภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษา ฝึกอบรม คูงาน รวมทั้งวางแผนในการประสานงาน ชี้แจง และให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล หรือ ข้อเท็จจริงแก่บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้าประเทศไทยของเราจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้น สถาบันการศึกษาทุกแห่งจะต้องมีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเน้นให้มีหลักสูตรภาษาอังกฤษ และภาษาในประชาคมอาเซียนมากขึ้น เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายนักศึกษาต่างประเทศที่จะเดินทางเข้ามาศึกษา หรือ แลกเปลี่ยน ในประเทศไทย นักวิเทศสัมพันธ์ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในเรื่องความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และพิธีการตรวจคนเข้าเมืองเป็นอย่างดี ในการที่จะดำเนินการรับนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้ามาศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของตนเองได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายของประเทศไทย

ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การบริหารงานในองค์กรด้านการต่างประเทศประสบความสำเร็จ คือ ระบบการสื่อสารที่ดี เพราะการสื่อสารในองค์กรนั้นเปรียบเสมือนสายเลือดที่ไหลไปหล่อเลี้ยงร่างกาย⁴ ดังนั้นหาก

²เอกสารแผนพับประชาสัมพันธ์ ของกระทรวงการต่างประเทศ

³พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

⁴Hellriegel; Slocum and Woodman 2001

องค์กรใดมีระบบการสื่อสารไม่สมบูรณ์ จะทำให้การบริหารงานขององค์กรนั้นขาดประสิทธิภาพ เพราะการสื่อสารเป็นตัวเชื่อมกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างหน่วยงานภายในองค์กร ซึ่งปัญหาใหญ่ของการปฏิบัติงานในองค์กรนั้น ส่วนใหญ่มาจากการขาดประสิทธิภาพของการสื่อสารที่ดี โดยมีสาเหตุมาจาก การสื่อสารทั้งด้านภายในและภายนอกองค์กร โดยปัญหาภายในองค์กรส่วนใหญ่พบว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรระดับล่างบางส่วนไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารครบถ้วน ข่าวสารกำกวมไม่แน่ใจ สับสน ขาดความเหมาะสม ทำให้มีผลงานที่ด้อยคุณภาพ เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน⁵

การศึกษาเรื่องรูปแบบ วิธีการ และประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของอาจารย์ฝายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับนักศึกษาต่างชาติเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: กรณีศึกษา นักศึกษาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อค้นหาวิธีการ และรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพในการชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาชาวต่างประเทศที่เข้ามาศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับของประเทศไทย ว่าด้วยการตรวจคนเข้าเมือง ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมั่นคงต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อค้นหาวิธีการ และรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพในการชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาชาวต่างประเทศที่เข้ามาศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย และข้อบังคับของประเทศไทย ว่าด้วยการตรวจคนเข้าเมือง ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมั่นคงต่อไป

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. นักวิเทศสัมพันธ์ของกองวิเทศสัมพันธ์
2. อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. นักศึกษาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. หากนักศึกษาชาวจีนมีความรู้เรื่อง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองดี นักศึกษาชาวจีนจะรู้จักระมัดระวังตัว และสามารถดำเนินการติดต่อประสานงานกับอาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิเทศสัมพันธ์ได้ทันเวลา ก่อนที่จะต้องเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงิน คนละ 2,000 บาท หรือเสียค่าเดินทางออกนอกประเทศไทย ในกรณีที่เอกสารการตรวจลงตราเพื่อการศึกษา (Non-Immigrant “ED”) หมดอายุ
2. หากนักศึกษาชาวจีนมีความรู้เรื่อง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองดี นักศึกษาชาวจีนจะไม่ติดสินบนเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย หรือกระทำการใดๆ อันขัดต่อวัฒนธรรมและระเบียบราชการของไทย จนทำให้ต้องโทษออกนอกประเทศไทย โดยห้ามเดินทางกลับเข้ามาอีก

⁵ ผศ. ดร. พันธ์ยศระเสนา. พฤติกรรมองค์กรและการจัดการทรัพยากรมนุษย์.

3. หากนักศึกษาชาวจีนมีความรู้เรื่อง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองดีจะสามารถดำเนินการจัดส่งเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทางไปรษณีย์ ได้ด้วยตนเอง หรืออาจเดินทางไปพูดคุย ดำเนินการเรื่องเอกสารการอยู่ในประเทศไทยได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องให้อาจารย์ตักเตือน

4. หากนักศึกษาชาวจีนมีความรู้เรื่อง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองดีจะมีส่วนช่วยความภาวะเครียดและกังวลในการพักอาศัยและเรียนในประเทศไทย

5. หากนักศึกษาชาวจีนมีความรู้เรื่อง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองดีจะช่วยลดการลักลอบอยู่ในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมาย ซึ่งเสี่ยงต่อการถูกจับดำเนินคดี มหาวิทยาลัยจะเสียชื่อเสียง และตัวนักศึกษาชาวจีนก็ต้องเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงินที่สูง และอาจถูกส่งกลับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยห้ามเดินทางเข้ามาในประเทศไทยอีกด้วย

6. หากนักศึกษาชาวจีนมีความรู้เรื่อง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองดี จะช่วยให้การดำเนินการความร่วมมือทางการศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถาบันการศึกษาของประเทศจีนเป็นไปได้ด้วยดี เปิดโอกาสให้มีการทำความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ต่อไป โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการส่งนักศึกษากลับประเทศไปก่อนการเรียนจบตามหลักสูตร หรือ ปัญหาหนักศึกษาถูกลอบอยู่อาศัยในประเทศไทย ซึ่งเสี่ยงต่อการถูกจับกุมเป็นอย่างมาก

นิยามคำศัพท์

1. การประชาสัมพันธ์ ในงานวิจัยฉบับนี้หมายถึง การกระทำใด ๆ ก็ตามของกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่กระทำลงไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการสร้างความเข้าใจอันดี และป้องกันการเข้าใจผิด ในเรื่องกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง โดยการกระทำดังกล่าวจะกระทำทั้งในและนอกหน่วยงาน และเป็นการกระทำอย่างมีแบบแผน มีความต่อเนื่อง ยึดหลักความจริงใจ ความซื่อสัตย์ เป็นการติดต่อสื่อสารทั้ง 2 ทาง โดยอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ และนักวิเทศสัมพันธ์ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจะเป็นทั้งผู้รับสาร และผู้ส่งสารในเวลาเดียวกัน

2. รูปแบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ ในงานวิจัยฉบับนี้ หมายถึง การดำเนินการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และการปฏิบัติตัวของนักศึกษาชาวต่างประเทศ จากอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์ และนักวิเทศสัมพันธ์ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีรูปแบบการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ดังนี้

2.1 รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้คำพูดด้วยวิธีการประชุม หรือ ปฐมนิเทศ เป็นต้น

2.2 รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้สิ่งพิมพ์ด้วยวิธีการใช้คู่มือ, แผ่นพับ, และโปสเตอร์ เป็นต้น

2.3 รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้ตัวบุคคลด้วยวิธีการสาธิต, เป็นล่าม และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring System) เป็นต้น

2.4 รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) ด้วยวิธีการใช้ Facebook, Line, email, QQ เป็นต้น

2.5 รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบรูปแบบเชิงบังคับ โดยใช้กฎระเบียบ และบทลงโทษด้วยวิธีการทำบันทึกข้อตกลง หรือ การทำทัณฑ์บน เป็นต้น

2.6 รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบมีกิจกรรมเข้ามาช่วยด้วยวิธีการร้องเพลง และพาไปชมรูปภาพพรรคดีไทยตามสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

3. ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ ในงานวิจัยฉบับนี้ หมายถึง ระดับความสามารถในการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ในการปฏิบัติตัวเพื่อพำนักอาศัยเพื่อการศึกษาต่อจนจบหลักสูตรของนักศึกษาชาวต่างประเทศ ที่ทำการประชาสัมพันธ์โดยอาจารย์ฝ้ายวิเทศสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์ และนักวิเทศสัมพันธ์ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเข้าใจ (Cognitive Stage) ขั้นรู้สึก (Affective Stage) และ ขั้นพฤติกรรม (Behavior Stage)

4. พิธีการตรวจคนเข้าเมือง ในงานวิจัยฉบับนี้หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อให้นักศึกษาชาวต่างประเทศที่เข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสามารถพำนักอาศัย และเรียนจนจบหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแห่งราชอาณาจักรไทย

5. นักวิเทศสัมพันธ์ ในงานวิจัยฉบับนี้ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานด้านต่างประเทศของกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของนักศึกษาชาวต่างประเทศโดยตรง

6. อาจารย์ฝ้ายวิเทศสัมพันธ์ในงานวิจัยฉบับนี้ หมายถึง อาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์ทุกท่านที่ทำหน้าที่เป็นทั้งอาจารย์ผู้สอน, ที่ปรึกษา และนักวิเทศสัมพันธ์ไปพร้อมกัน โดยมีหน้าที่ในการประสานงานกับนักศึกษาชาวจีน ในเรื่องการลงทะเบียนเรียน การพักอาศัย การใช้ชีวิต และการดำเนินการตามพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้นักศึกษาชาวต่างประเทศสามารถพำนักอาศัย และเรียนจนจบหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง รูปแบบ วิธีการ และประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับนักศึกษาต่างชาติ: กรณีศึกษา นักศึกษาจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครนั้น มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีของการประชาสัมพันธ์

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นกระบวนการ สองทาง (two way process) นั่นคือ ทำหน้าที่ทั้งในการส่งสาร และรับสารจากประชาชนที่เกี่ยวข้อง เป็นขบวนการที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์อย่างน้อย 3 ประการ คือ การส่งสาร (information) การปรับเข้าหากัน (adjustment) และการชักจูงใจ (Persuasion)⁶

การประชาสัมพันธ์ ตรงกับภาษาอังกฤษ ว่า “Public Relations” ตามคำศัพท์คำนี้หมายถึง การมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปวงชน ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 หมายถึง การติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน⁷

Edward L. Berneys (1952) บุคคลสำหรับในวงการประชาสัมพันธ์ของสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ มีความหมาย 3 ประการ คือ การเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ การชักชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและเห็นชอบกับวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานขององค์กร และการดำเนินงานเพื่อปรับแนวคิดระหว่างองค์กรและบุคคลให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน⁸

The Institute of Public Relations ของประเทศอังกฤษ ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์เอาไว้ในเชิงปฏิบัติว่า “คือ การจัดการอย่างสุ่มรอบคอบ และอย่างมีแผนตลอดจนด้วยความอดทนไม่ลดละ เพื่อจะสร้างและรักษาไว้ซึ่งความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง”⁹

เสรี วงษ์มณฑา (2525) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า เป็นความพยายามที่มีการวางแผนที่มีการวางแผนในการที่จะมีอิทธิพลเหนือความคิดจิตใจของสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง โดยกระทำการสิ่งที่มีคุณค่ากับสังคม เพื่อให้สาธารณชนเหล่านั้นมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน องค์กร บริษัท ห้างร้าน หรือ สมาคม ตลอดจนมีภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อให้หน่วยงานได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือที่ดีจากสาธารณชนที่เกี่ยวข้องในระยะยาวต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ¹⁰

สะอาด ตันศุภผล 2531 กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ คือ วิธีการของสถาบัน อันมีแผนการกระทำต่อเนื่องกันไปในอนาคตที่จะสร้าง หรือ ยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนเพื่อให้สถาบันและกลุ่ม

⁶ชม ภูมิภาค, หลักการประชาสัมพันธ์ (กรุงเทพมหานคร : S.O. Printing House Co., LTD., 2526) หน้า 1

⁷พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 หน้า

⁸ Edward L. Bernays, Public Relations, (Norman University of Oklahomar Press, 1952) page 3 อ้างถึงใน ไชยยศ เรื่องสุวรรณ, “การประชาสัมพันธ์หลักการและแนวทางปฏิบัติ” (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, ๒๕๒๒) หน้า ๕

⁹ชม ภูมิภาค, หลักการประชาสัมพันธ์ หน้า 2

¹⁰เสรี วงษ์มณฑา (2535). การวิจัยสำหรับนักโฆษณา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า

ประชาชนที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจและให้ความสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้นดำเนินงานไปได้ผลดีสมความมุ่งหมาย โดยมีประชาคมติเป็นแนวบรรทัดฐานอันสำคัญ¹¹

กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

Gutlip และ Center (๑๙๗๘) ได้แบ่งกระบวนการดำเนินงานของการประชาสัมพันธ์เป็น 4 ขั้นตอนคือ¹²

1. การวิจัย เป็นจุดเริ่มต้นเพื่อค้นคว้าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาหรือข้อมูลที่ต้องการจะติดต่อสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบหรือเข้าใจ
2. การวางแผน เป็นขั้นตอนที่ควรกระทำต่อจากการวิจัย และช่วยในการตัดสินใจว่าจะใช้กิจกรรมและกลยุทธ์ทางการประชาสัมพันธ์ชนิดใดเพื่อการดำเนินงานหรือแก้ปัญหา
3. การสื่อสาร เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติโดยใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคนิค และกลยุทธ์ทางการสื่อสารในการประชาสัมพันธ์
4. การประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ทำให้ทราบว่าผลงานได้ผลมากน้อยเพียงใด

สื่อในการประชาสัมพันธ์

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้¹³

1. สื่อการประชาสัมพันธ์ประเภทการพูด (Spoken Words) ได้แก่ การพูดทั่ว ๆ ไป การติดต่อพูดคุยสนทนา การปราศรัย การกล่าวสุนทรพจน์ การประชุมชี้แจง การพูดโทรศัพท์ เป็นต้น
2. สื่อการประชาสัมพันธ์ประเภทการพิมพ์ (The Printed Words) เป็นหนังสือวารสาร สิ่งพิมพ์ ที่ใช้สื่อสัมพันธ์ในหน่วยงาน เพื่อให้รู้ หรือ เข้าใจ ในข้อความ เรื่องราว หรือเหตุการณ์นั้น ๆ และแจกกันภายในหน่วยงาน
3. สื่อการประชาสัมพันธ์ประเภทแสง และเสียง (Light and Sound) ได้แก่ วิชุกกระจายเสียง โทรทัศน์ โทรศัพท์ ภาพถ่าย รูปภาพกิจกรรม (Press illustrations) สไลด์ (Slide) ภาพยนตร์ (Film) เครื่องขยายเสียง (Public address system) เครื่องบันทึกเสียง (Tape recorder) วีดีโอ วีดีทัศน์ (Video) หรืออุปกรณ์โสตทัศนอื่น ๆ
4. สื่อการประชาสัมพันธ์ประเภทกิจกรรม (Activities) แยกตามหมวดได้ดังต่อไปนี้ คือ
  - 4.1. หมวดชุมชนสัมพันธ์ (Community Relations) ได้แก่ การจัด หรือร่วมกิจกรรมของชุมชน เป็นการให้ความสนับสนุนร่วมมือ
    - 4.1.1 หมวดที่เกี่ยวกับศาสนา ที่วัด โบสถ์ ได้แก่ งานบวช งานทอดกฐิน งานศพ วันสำคัญทางศาสนา ประเพณี เข้าพรรษา เวียนเทียน หรือการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ส่งเสริมจริยธรรม การรณรงค์ต่างๆ เป็นต้น
    - 4.1.2 หมวดการศึกษา ได้แก่ การมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน นิสิตนักศึกษาที่ขาดแคลน การสอนให้ความรู้ การอบรมวิชาชีพ การสัมมนา การประกวดเรียงความ วรรณกรรม การโต้วาที การจัดการแข่งขันประกวดด้านการศึกษา ภาพถ่าย เป็นต้น

¹¹ สะอาด ตันตุภผล, “การประชาสัมพันธ์”, เอกสารคำบรรยาย อ้างถึงใน พรทิพย์ วรกิจโกคาทร, การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531) หน้า 5 – 6

¹² Gutlip S.M. & Center, A.H. (1978) Effective Public Relations. Fifth Edition, Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall.

¹³ วิจิตร อวระกุล, เทคนิคการประชาสัมพันธ์ (กรุงเทพมหานคร) : โรงพิมพ์ S.O Printing House Co., LTD., 2534), หน้า 78 – 113.

4.1.3 หมวดความสำคัญของท้องถิ่น ได้แก่ วันสำคัญต่าง ๆ ของชุมชน งานประจำปี ขึ้นปีใหม่ วันสถาปนา การจัดตั้ง กลุ่ม สโมสร ชมรม มูลนิธิ การรื่นเริงต่าง ๆ เป็นต้น

4.1.4 หมวดเกี่ยวกับสถาบันโดยตรง เช่น การจัดงานส่งเสริมสถาบันโดยตรง การรณรงค์ในเรื่องต่าง ๆ จัดงานส่งเสริมสถาบัน การออกกร้าน สัปดาห์ลดราคาตลาดนัด กิจกรรมทางสังคม งานปฐมนิเทศน์ การแสดงต่าง ๆ เช่น ศิลปะ ดนตรี วรรณคดี เป็นต้น

กิจกรรมด้านการประชาสัมพันธ์

คณะกรรมการด้านการศึกษาของสมาคมการประชาสัมพันธ์ในสหรัฐอเมริกา ได้เคยทำการสรุปกิจกรรมด้านการประชาสัมพันธ์ไว้ด้วยกัน 8 ด้าน คือ

1. กิจกรรมด้านการเขียน ประกอบด้วย การเขียนข่าวเพื่อเผยแพร่ผลงาน การจัดทำหนังสือเล่ม การเขียนบทวิทยุและโทรทัศน์ การเขียนสุนทรพจน์ในวาระต่าง ๆ การเขียนบทภาพยนตร์ การเขียนและเผยแพร่บทความในนิตยสาร การเขียนเกี่ยวกับบริการหรือสินค้าของบริษัทหรือองค์การและการเขียนข้อมูลทางเทคนิค

2. กิจกรรมด้านบรรณาธิการ ประกอบด้วยการบรรณาธิการวารสารพนักงาน การออกวารสาร การเขียนจดหมายข่าว การเขียนสรุปรายงาน รวมทั้งช่วยในด้านการตรวจสอบ และทำหน้าที่บรรณาธิการสื่อข้อความของฝ่ายบริหารให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดผลดีต่อพนักงานหรือต่อฝ่ายบุคคล

3. กิจกรรมด้านสื่อมวลชน ประกอบด้วยการดำเนินการต่อสื่อมวลชน สร้างข่ายงานสื่อมวลชนสัมพันธ์ จัดทำวารสารฉบับพิเศษให้แก่สื่อมวลชน โดยมีทัศนะสร้างความสนใจให้แก่สื่อมวลชน เพื่อผลในการเผยแพร่ชื่อเสียงและผลงาน

4. กิจกรรมส่งเสริม ประกอบด้วยการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมองค์การ จัดนิทรรศการ จัดประชุมสื่อมวลชน จัดงานสื่อมวลชนสัมพันธ์ จัดทำรายการพิเศษแก่สื่อมวลชน จัดวันครบรอบปีขององค์การ จัดรางวัลในวาระต่าง ๆ ทั้งต่อบุคคลภายในและภายนอกองค์การ จัดภาพยนตร์ของบริษัทรวมทั้งงานด้านโสตทัศนศึกษา จัดเยี่ยมชมสำนักงาน ฯลฯ

5. กิจกรรมด้านการพูดและปาฐกถา ดำเนินการพบปะโดยตรงต่อสาธารณชน เตรียมการจำทำสุนทรพจน์ นำการอภิปรายและให้คำปราศรัยในที่ประชุมสัมมนาต่าง ๆ

6. กิจกรรมการผลิต ดำเนินการผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์ จัดทำเลย์เอาท์ของวารสารและสรุปรายงานต่าง ๆ จัดดำเนินการวารสารพนักงานภายในและการใช้ภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

7. การจัดวางแผนงานและจัดโครงการกิจกรรมด้านนี้เป็นกิจกรรมระดับสูง หมายถึง การวางแผนเพื่อรับรู้ความต้องการทางสังคมและขององค์การหรือบริษัท จัดการด้านคำแนะนำต่อโครงการต่าง ๆ ขององค์การหรือบริษัท ให้คำแนะนำและการปรึกษาต่อฝ่ายบริหาร เพื่อให้รับรู้ถึงเป้าหมายและการดำเนินงานให้สอดคล้องต่อสภาพความเป็นจริงทั้งภายในและภายนอกองค์การ

8. เสริมสร้างโฆษณาภาพพจน์เป็นกิจกรรมดำเนินการร่วมกับการโฆษณา เพื่อโฆษณาชื่อเสียงและเกียรติคุณของบริษัทโดยการซื้อเนื้อที่โฆษณาหรือ เวลา (วิทยุ/โทรทัศน์) เพื่อให้โฆษณาและประชาสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน

โดยสรุป สามารถอธิบายได้ว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การกระทำใด ๆ ก็ตามขององค์กร สถาบัน หรือหน่วยงาน ที่ได้กระทำลงไป เพื่อวัตถุประสงค์ในการสร้างความเข้าใจอันดี และป้องกันการเข้าใจผิด โดยการกระทำดังกล่าวจะกระทำทั้งในหน่วยงาน และนอกหน่วยงาน และเป็นกระทำอย่างมีแบบแผน มีความต่อเนื่อง โดยยึดหลัก ความจริงใจ ความซื่อสัตย์ การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ให้ประโยชน์ทั้งต่อองค์กร

สถาบัน หรือหน่วยงาน และประชาชนซึ่งจะต้องเป็นกระบวนการสื่อสาร ๒ ทาง โดยสถาบันจะต้องเป็นทั้งผู้รับสาร และผู้ส่งสาร ในเวลาเดียวกัน

การนำแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ มาใช้ในการทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบ วิธีการ และประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของอาจารย์ฝ้ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับนักศึกษาต่างชาติเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: กรณีศึกษา นักศึกษาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร นั้นเพื่อทำการศึกษารูปแบบ และวิธีการการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของนักวิเทศสัมพันธ์ และอาจารย์ที่ทำงานด้านวิเทศสัมพันธ์ ที่มีประสิทธิภาพว่าต้องใช้หลักการประชาสัมพันธ์ใดบ้าง เพื่อทำความเข้าใจกับนักศึกษาจีนในเรื่องระเบียบ ข้อกฎหมาย และวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง อย่างถูกต้อง และเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เพื่อป้องกันการเข้าใจผิด และการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดปัญหาให้กับตัวนักศึกษาในเรื่องการเสียค่าปรับ หรือ ถูกจับ และนำมาซึ่งการเสียภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นต่อกระบวนการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับนักศึกษาต่างประเทศของสถาบันการศึกษาเป็นอย่างมาก

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเรื่องการเปิดรับข่าวสาร

องค์ประกอบที่สำคัญของการสื่อสารที่สำคัญยิ่ง คือ ประสิทธิภาพของการสื่อสารซึ่งเกิดหลังจากการสื่อสารทุกครั้ง ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสาร ที่เป็นไปตามความประสงค์ของผู้ทำการส่งสารออกไป โดยปัจจัยที่มีผลต่อตัวผู้รับสารที่สำคัญ คือ กระบวนการเลือกสรร (Selective Process) ของมนุษย์ อันประกอบไปด้วย 3 ประการ คือ¹⁴

- การเลือกรับ หรือ เลือกสนใจ (Selective Exposure of Selective Attention) คือ ผู้รับสารมีแนวโน้มที่จะเลือกสนใจข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักเลือกตามความคิดเห็น ความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนทัศนคติที่มีอยู่เดิม และหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่สมดุล หรือ มีความไม่สบายใจ ที่เรียกว่า Cognitive Dissonances ฉะนั้น การลดหรือหลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าวได้ก็ต้องแสวงหาข่าวสาร หรือ เลือกสรรเฉพาะข่าวที่สอดคล้องกับความคิดของตน

- การเลือกรับรู้ หรือ ตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) หลังจากการเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว ผู้รับสารจะเลือกรับรู้ และตีความข่าวสารที่ได้รับแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ทัศนคติ ความต้องการ ความหวัง แรงจูงใจ สภาวะร่างกาย หรือ สภาวะอารมณ์ในขณะนั้น ฉะนั้นในบางครั้ง ผู้รับสารอาจจะบิดเบือนข่าวสาร เพื่อให้สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตนเองด้วย

- การเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติของตนเอง และจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ หรือ เรื่องที่ขัดแย้ง เรื่องที่ค้านกับความคิดเห็นของตนได้ง่าย ดังนั้นการเลือกจดจำเนื้อหาข่าวสารที่ได้รับ จึงเท่ากับเป็นการช่วยเสริมให้ทัศนคติหรือ ความเชื่อเดิมของผู้รับสารมั่นคงยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลงได้ยากขึ้น

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ ข่าวสารข้อมูลของผู้รับสาร เป็นสิ่งที่สามารถนำมาวินิจฉัยได้ว่าผู้ส่งสารควรทำการศึกษา รูปแบบ และวิธีการสื่อสารในแต่ละวิธีการ และควรเลือกใช้รูปแบบและ

¹⁴พระ จิระโสภณ, “ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน”, ใน หลักและทฤษฎีการสื่อสาร, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529), หน้า 636 – 639

วิธีการที่จะทำให้ผู้รับสารจดจำมากที่สุด เพื่อจะสามารถเปลี่ยนทัศนคติ และทำตามในสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการ อย่างถูกต้องไปในทิศทางเดียวกัน

การนำแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารมาใช้ในการทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบ วิธีการ และประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับนักศึกษาต่างชาติเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: กรณีศึกษา นักศึกษาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร นั้นเพื่อค้นหาว่า รูปแบบ และวิธีการของการประชาสัมพันธ์ใด ที่สามารถทำให้นักศึกษาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน รับรู้ จดจำ และนำไปปฏิบัติ ได้อย่างถูกต้องมากที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วทัญญู วิทย์ผลทัย, (2542)¹⁵ ทำการศึกษาถึงภาพลักษณ์ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง พบว่า ภาพลักษณ์ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองโดยรวมแล้วอยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยการลดขั้นตอนในทางกฎหมายให้มีขั้นตอนที่ลดลงในการประสานงานภายใน การจัดโครงสร้างของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและงานประชาสัมพันธ์

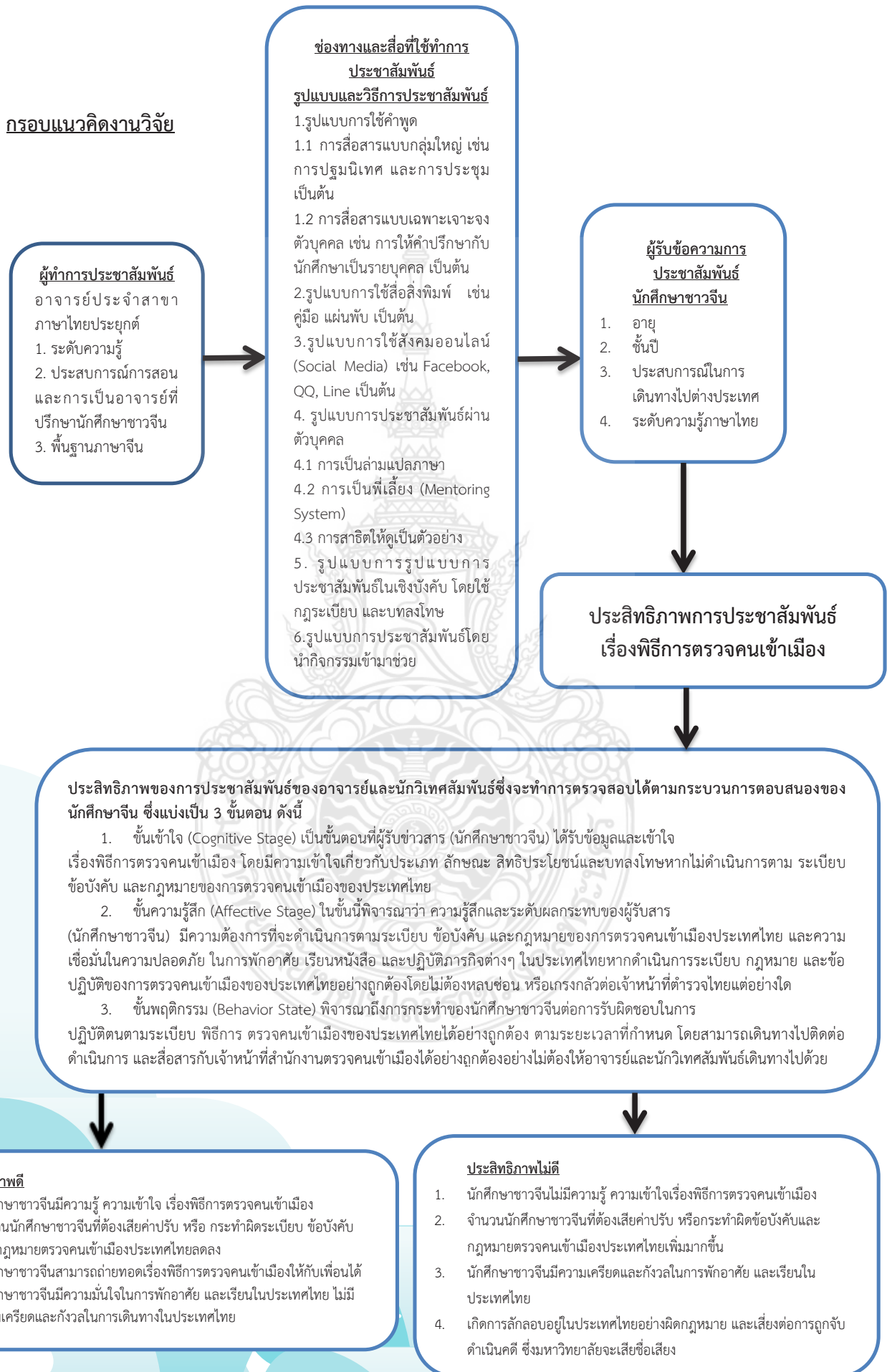
เมตตา วิวัฒน์านุกุล, (2536)¹⁶ ได้ทำการศึกษาปัญหาเรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เรื่อง ลักษณะ และปัญหาการสื่อสารต่างวัฒนธรรมในบรรษัทนานาชาติในประเทศไทย ผลการวิจัยเชิงปริมาณถึงคุณภาพ พบว่า ปัญหาการสื่อสารที่บุคลากรไทยและต่างชาติระบุตรงกัน ได้แก่ การใช้ภาษาร่วมกัน และปัญหาด้านทัศนคติและอคติร่วมกัน สำหรับปัญหาการสื่อสารและการทำงานกับบุคลากรไทยซึ่งต่างระบุ ได้แก่ การไม่สื่อความหมายตามที่ต้องการ การขาดความไว้วางใจและการเปิดเผย การไหว้รู้สึกต่อการแสดงอวัจนภาษาบางอย่าง และการรับรู้ต่างกัน ส่วนปัญหาที่บุคลากรไทยระบุ ได้แก่ ปัญหาการสื่อสารทางเดียว การเอาตัวเองเป็นเกณฑ์ การขาดความยืดหยุ่น และมองข้ามความรู้สึก

ฉลองรัฐ ยิ่งไพบูลย์, (2537)¹⁷ ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารของชาวต่างชาติในประเทศซึ่งไม่ใช่ประเทศของตน เรื่องการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการปรับตัวของอาจารย์ชาวต่างประเทศของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ พบว่า แหล่งข่าวสารของอาจารย์ชาวต่างประเทศ คือ สื่อบุคคล รองลงมาได้แก่ สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ แหล่งข่าวมีทั้งช่องทางเดียวและหลายช่องทาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ โอกาส ประเภทของข้อมูลข่าวสารรวมทั้งระดับความยากง่ายในการได้ข้อมูลมา ประเภทของสารมีทั้งปัจจัยสี่ การทำงาน ความบันเทิง และข้อมูลที่มีลักษณะเฉพาะ

¹⁵ วทัญญู วิทย์ผลทัย. ร.ต.ท. (2542). "ภาพลักษณ์ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง". การฝึกปฏิบัติเฉพาะบุคคล นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต การโฆษณา คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

¹⁶ เมตตา วิวัฒน์านุกุล. (2536). รายงานวิจัยลักษณะและปัญหาการสื่อสารต่างวัฒนธรรมในบรรษัทนานาชาติในประเทศไทย กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้าบทคัดย่อ

¹⁷ ฉลองรัฐ ยิ่งไพบูลย์. (2537). เรื่องการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการปรับตัวของอาจารย์ชาวต่างประเทศของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บทที่ 3

ระเบียบ และวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เรื่อง รูปแบบ วิธีการ และประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับนักศึกษาต่างชาติเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: กรณีศึกษา นักศึกษาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาชาวจีน อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาชาวจีน อาจารย์ผู้สอนสาขาภาษาไทยประยุกต์ ของคณะศิลปศาสตร์ และนักวิเทศสัมพันธ์ของกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชาวจีนที่เข้ามาศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาภาษาไทยประยุกต์, อาจารย์ผู้สอนสาขาภาษาไทยประยุกต์ และประสบการณ์ของนักวิเทศสัมพันธ์ประจำกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ขอบเขตในการศึกษา

คณะศิลปศาสตร์ และ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและครอบคลุมในการตอบปัญหาการวิจัย ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ สำหรับการศึกษานี้ จะทำการสัมภาษณ์

1.1 นักศึกษาจีน ซึ่งจะมีแนวคำถาม การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาในเรื่องโลกทัศน์และประสบการณ์ทางสังคมการเดินทางไปต่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย

1.2 อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ทุกท่านที่ทำการสอนนักศึกษาชาวจีนซึ่งมีแนวคำถาม การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของนักศึกษา มุมมองของอาจารย์ เกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง การรับนักศึกษาต่างประเทศเข้ามาศึกษาต่อ สภาพแวดล้อม ปัญหาอุปสรรค และการแก้ไขปัญหา

1.3 นักวิเทศสัมพันธ์ ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ของกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ครั้งนี้ ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การรับรู้ และกฎ ระเบียบ เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการสัมภาษณ์ ได้กำหนดโครงสร้างแนวคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาในด้านต่าง ๆ จากกลุ่มนักศึกษาชาวจีน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ฝายวิเทศสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ที่วิเทศสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมือง

ขั้นตอนที่ 3 นำแนวทางการสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมในการเรียงลำดับของข้อความ

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแนวสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร ในการวิจัย โดยพัฒนาความเข้าใจคำถามและความราบรื่นในการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 5 นำแนวทางการสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งโดยนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจนมีความสมบูรณ์และพร้อมที่จะนำไปใช้จริง

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเตรียมตัวและวางแผนในการเก็บข้อมูล

- ผู้วิจัยศึกษาวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ เอกสารและงานวิจัยในเรื่องของการดำเนินการ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงและการเขียนรายงานวิจัย
- ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ และพิธีการตรวจคนเข้าเมือง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์
- ผู้วิจัยศึกษาเอกสารความเหมาะสมเกี่ยวกับคณะ และหน่วยงานที่จะเข้าไปศึกษา โดยดูจากสถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อมของนักศึกษา ประวัติ และความร่วมมือของทางคณะในการอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปทำการวิจัย
- ผู้วิจัยติดต่อประสานงานโดยนำหนังสือขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับคณบดีของคณะที่จะทำการเก็บข้อมูล
- ผู้วิจัยติดต่อประสานงานเพื่อความร่วมมือในการเก็บข้อมูลนักศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ทำหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ นักวิเทศสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมือง
- จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ สมุดบันทึก เทปบันทึกเสียง และกล้องถ่ายภาพ
- ผู้วิจัยทำความเข้าใจในขั้นตอน และประเด็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชั้นเตรียมการ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์การศึกษาข้อมูล และประวัติของผู้ให้สัมภาษณ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์
2. ชั้นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแนะนำตัวและวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยบรรยากาศที่เหมาะสม ได้เนื้อหาข้อมูลครบถ้วนครบตามแบบสัมภาษณ์
3. ชั้นการบันทึกการสัมภาษณ์ โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงและผู้วิจัย
4. ชั้นปิดการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์
5. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดการ

การตรวจสอบข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่มาของข้อมูลคือแหล่งบุคคลที่ซึ่งประกอบด้วย

- นักศึกษาชาวจีน ที่มาศึกษาต่อ ณ คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาชาวจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- อาจารย์ที่ทำงานด้านวิเทศสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- นักวิเทศสัมพันธ์ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

และจะดำเนินการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจนกระทั่งข้อมูลที่ได้มาไม่มีข้อมูลใด ๆ มาเพิ่มเติมอีก (ข้อมูลอิ่มตัว) ในกรณีที่เป็นบุคคล คือไม่มีชื่อบุคคลอื่นใดเพิ่มขึ้นมาอีก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analysis Induction) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ พิธีการตรวจคนเข้าเมือง การเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการสัมภาษณ์นักศึกษาชาวจีน อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาชาวจีน อาจารย์ที่ทำงานฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ของกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มาจัดการจำแนกข้อมูลอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และสร้างข้อสรุปข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้

การเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลงานวิจัยเป็นลักษณะความเรียงและพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis description) และการนำเสนอในรูปแบบความเรียง และพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยพื้นที่การศึกษา คือ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการใช้เทคนิค การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-dept interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีการเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า มีแนวหัวข้อการสัมภาษณ์ (interview guide) ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายเปิดซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถปรับตัดแปลงคำถามให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ การสัมภาษณ์ประเภทนี้มักต้องการรายละเอียดที่ลึกซึ้งมากจึงใช้เวลาสัมภาษณ์มากซึ่งอาจมีการนัดสัมภาษณ์หลายครั้ง และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ซึ่งเป็นการสังเกตที่ผู้ทำงานวิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์หรือกิจกรรมนั้น ๆ ในรูปแบบของการมีส่วนร่วมโดยสมบูรณ์ (Completion Participant) โดยที่ผู้ถูกสังเกตจะไม่วิวัดว่ากำลังถูกสังเกต จึงมีพฤติกรรมตามปกติและทำการจนบันทึกข้อมูลไว้ทุกครั้ง ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเทคนิคทั้ง 2 แบบจนได้ข้อมูลอิมัตว์

ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย คือ คณบดีคณะศิลปศาสตร์, อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่สอนนักศึกษาชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 7 คน นักวิเทศสัมพันธ์ จำนวน 1 คน และนักศึกษาชาวจีนสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ จำนวน 10 คนรวมกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนทั้งสิ้น 18 คน ดังปรากฏตามตารางที่ 4.1

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างอาจารย์

รายชื่ออาจารย์ และนักวิเทศสัมพันธ์	ประสบการณ์	ปัญหาของนักศึกษาชาวจีน
ดร. ภคพล ศาลาทอง	มากกว่า 10 ปี	1. นักศึกษาชาวจีนเดินทางกลับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยไม่แจ้งต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และมหาวิทยาลัยให้ทราบ 2. นักศึกษาชาวจีนไม่ดำเนินการรายงานตัว 90 วัน เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีการและขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมือง ทำให้ต้องเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงิน คนละ 2,000 บาท 3. นักศึกษาชาวจีนติดสินบนเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย ทำให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเชิญอาจารย์และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยต้องเดินทางไปทำความเข้าใจเรื่องการติดสินบนเจ้าหน้าที่งาน 4. นักศึกษาชาวจีนไม่เข้าใจการดำเนินการส่งเอกสารไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทางไปรษณีย์ ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองเชิญอาจารย์และนักศึกษาชาวจีนไปทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ และแนะนำให้พานักศึกษาชาวจีนมารายงานตัว 90 วันที่ยกตรวจคนเข้าเมือง เนื่องจากนักศึกษาชาวจีนไม่มีทักษะทางภาษาไทยในระดับดีพอที่จะสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้โดยตรง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ ตางาม	มากกว่า 10 ปี	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมา สงวนพงษ์	มากกว่า 10 ปี	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลศรี อุบลสวัสดิ์	มากกว่า 10 ปี	
อาจารย์เพ็ญพิมล ทุมประเสน	มากกว่า 10 ปี	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุทธภูมิ สุวรรณเวช	มากกว่า 10 ปี	
นายตั้ง เหมิน เหมิน	3-4 ปี	
นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ	5 ปี	

ตารางที่ 4.2

ข้อมูลตัวอย่างนักศึกษาชาวจีน

นักศึกษาชาวจีน	ชั้นปี	ระยะเวลาที่อยู่ ประเทศไทย เดือน	ปัญหาเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง
คนที่ 1	3	12	1. นักศึกษาชาวจีนไม่เข้าใจในสิ่งที่อาจารย์อธิบายในที่ประชุมเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง
คนที่ 2	3	12	
คนที่ 3	4	15	2. นักศึกษาชาวจีนไม่เห็นความสำคัญ และไม่คิดว่าจะมีบทลงโทษ เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองรุนแรงถึงขั้นต้องถูกจับ และเสียค่าปรับ เป็นจำนวนเงินคนละ 2,000 บาท
คนที่ 4	4	15	
คนที่ 5	4	15	3. นักศึกษาชาวจีนไม่คิดว่า การติดสินบนเจ้าหน้าที่ตำรวจไทยเป็นเรื่องรุนแรง ถึงขั้นต้องถูกไล่ออกนอกราชอาณาจักรไทย และห้ามเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทยอีก
คนที่ 6	3	12	
คนที่ 7	3	12	4. นักศึกษาชาวจีนเชื่อว่า เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่จะต้องดำเนินการให้ทั้งหมด
คนที่ 8	3	12	
คนที่ 9	4	15	
คนที่ 10	4	15	

ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไป และพื้นฐานทัศนคติเกี่ยวกับนักศึกษาชาวจีนและพื้นฐานความรู้เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของอาจารย์ในคณะศิลปศาสตร์

อาจารย์ท่านที่ 1 ดร. ภคพล ศาลาทอง ตำแหน่งคณบดีคณะศิลปศาสตร์ กล่าวถึงนักศึกษาชาวจีนที่เข้ามาเรียนในสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ ดังนี้

“พอแต่งชุดนักศึกษา มทร. พระนคร แล้วก็ไม่มี ความแตกต่าง มีความน่ารัก มีความสวยงาม มีความเหมาะสม เหมือนกันทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาจีน”

เรื่องความรู้ภาษาจีนนั้น ท่านคณบดีคณะศิลปศาสตร์ กล่าวว่า

“ไม่มีเลยครับ ถ้าถามว่า อยากเรียนไหมก็อยากเรียน แต่ก็ได้ไม่ได้มีเวลาเยอะจนไปเรียนได้ มีโอกาสได้เรียนจริงๆ ก็ตอนที่เรามาเป็นคณบดีนี่ละ เพราะว่าเรามีอาจารย์ภาษาจีนก็เลยให้เขาสอนบ้าง และทางคณะค่อนข้างให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ซึ่งล่าสุดเพิ่งจะไปเมืองจีนมาและก็พาอาจารย์เกือบ 40 คนไปเมืองจีนมา ซึ่งก่อนไปเราก็จะจัดอบรม course หนึ่งก็ประมาณ 30 ชั่วโมง ปูความรู้พื้นฐานเรื่องภาษาก่อนจะไปดูงานที่ประเทศจีนและเราก็คิดว่า โครงการนี้ดีและจะทำในปีต่อไปด้วย ให้อาจารย์และบุคลากรได้เรียน”

โดย ดร. ภคพันธ์ ศาลาทอง คณบดีคณะศิลปศาสตร์ เล่าต่อว่า

“ถ้าถามว่า การพาอาจารย์ไปศึกษาดูงานที่ประเทศจีนนี้ดีอย่างไร ก็ตอบว่า พันธกิจของคณะที่ดี มหาวิทยาลัยก็ดี มันจะมีพันธกิจหลักๆ คือ 1. การเรียนการสอน 2. การวิจัยบริการวิชาการ 3. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 4. เรื่องของกิจกรรม แต่โดยพันธกิจหลักๆ ของคณะเราก็คือ การสอนกลุ่มเป้าหมายหลักๆ ของเราก็คือ นักเรียน แต่เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์ว่าจะต้องเป็น มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพที่พร้อมเข้าสู่สากล ประชาคมอาเซียนเพราะฉะนั้นเป้าหมายของเราก็ไม่ใช่แค่นักศึกษาไทย แต่จะต้องเป็นนักศึกษาต่างชาติด้วย แต่เนื่องจากคณะศิลปศาสตร์เรามีหลักสูตรวิชาไทยประยุกต์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เปิดไว้ให้นักศึกษาต่างชาติที่มีความสนใจอยากเรียนภาษาไทย แต่เนื่องจากภาษาไทยประยุกต์นี้เราเปิดมา ส่วนใหญ่จะรวมกับนักศึกษาจีน เพราะมันเลยเกิดโครงการนี้ ตั้งแต่สมัยท่านคณบดีคนแรก เราก็เอามาต่อยอดและพัฒนาว่าโครงการนี้ต้องมีต่อไป และก็ไม่ใช่ว่าเฉพาะนักศึกษาจีน แต่เป็นประเทศไหนก็ได้ในแถบอาเซียน อยากจะเรียนภาษาไทยเป็นหลักสูตรที่พร้อมรับหมดเลย เพราะฉะนั้น คำว่า โครงการดี หรือ กิจกรรมดีของเราก็คือ ต้องเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่จะสามารถให้ความรู้กับชาวต่างชาติและต้องพร้อมที่จะเรียนรู้ภาษาของเขาด้วย เพราะถ้าเราไม่รู้เรื่อง เด็กก็จะไม่รู้เรื่องด้วย”

ในเรื่องนโยบายการรับนักศึกษาชาวจีนนั้น ท่านคณบดีกล่าวว่า

“จริง ๆ แล้วการรับนักศึกษาจีนของเราจะรับในลักษณะ MOU ปัจจุบันนักศึกษาของจีนจะมาจากวิทยาลัยหนานหนิง ที่ประเทศจีน เราทำ MOU กับเขาในลักษณะสองบวกหนึ่ง สองก็คือ เรียนที่ประเทศเขาสองปี และมาเรียนที่ประเทศเราหนึ่งปี เราจะเรียกว่า สองบวกหนึ่ง วุฒิที่ได้ก็จะเป็นระดับอนุปริญญา แต่นักศึกษาบางรุ่นอยากจะได้ปริญญาตรีเลย เราก็ทำหลักสูตรขึ้นมาอีกหลักสูตรหนึ่ง คือ สองบวกหนึ่งและก็บวกอีกหนึ่ง เพื่อให้เป็นปริญญาตรี เพราะฉะนั้นจำนวนที่รับเราจะไม่ได้กำหนดเอาไว้แต่ไว้ในโควตา ระบุไว้ว่า ไม่ต่ำกว่า 30 คน บางรุ่นมา 40 กว่าคน 50 ก็มี บางรุ่นมาแค่ 20 คน เหตุผลที่น้อยก็เพราะว่า เดียวนี้หลักสูตรภาษาไทยมีคู่แข่งเยอะ ไม่ใช่มหาวิทยาลัยเราแห่งเดียว แต่มีหลายๆ มหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้นหลาย ๆ มหาวิทยาลัยก็จะพยายามดึงเด็กไปที่ของเขา ซึ่งก็มีมาเรียนที่เราเช่นกัน แต่เราก็มีจุดที่ให้เป็นที่คู่แข่งคนอื่นได้นั่นก็คือ เราอยู่ใจกลางเมือง ซึ่งเหตุผลที่เด็กมาเรียนกับเราชื่อแรกเลย คือ เดินทางง่ายอยากไปไหนมาไหนก็สะดวก แต่บางมหาวิทยาลัยจะอยู่ชานเมือง อยู่รังสิต อยู่นครปฐมอะไรพวกนี้ เพราะฉะนั้นจะเดินทางยากนะครับ”

นอกจากนี้ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ ยังอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับนักศึกษาจีนว่า

“นักศึกษาจีนปัจจุบัน ถ้านับรุ่นนี้จะเป็นรุ่นที่ 6 นะครับ เพราะคณะเราเริ่มมาตั้งแต่ปี 48 พอถึงปี 49 เราก็มีหลักสูตรจีน แต่ตอนนั้นหลักสูตรจีนจะเป็นแบบสองบวกหนึ่ง ซึ่งหลักสูตรแบบสองบวกหนึ่งบวกหนึ่งเพิ่งจะมาเริ่มเมื่อสามปีหลังนี้เอง นักศึกษาที่จบไป 50 – 60 % ทำงานในเมืองไทย ได้งานทุกคนแน่นอน เป็นครู อาจารย์เงินเดือน สามหมื่น ถึง สี่หมื่นบาท ช่วงหลัง ๆ เด็กไทยจะกลัวตรงนี้ เพราะเด็กจีนได้เปรียบกว่า ข้อแรกเขาพูดภาษาจีนได้แน่นอน และพูดภาษาไทยได้ด้วย และบริษัทที่พวกเขาไปกันจะเป็นพวกบริษัทหนังสือเดินทาง ล่าม หรือ ตามบริษัททัวร์ทำให้นักศึกษาไทยตกงานบ้าง”

ในเรื่องการพิจารณาอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาชาวจีนนั้น คณบดีคณะศิลปศาสตร์กล่าวว่า

“สำหรับนักศึกษาแต่ละรุ่น ผมจะให้นโยบายไปยังสาขา ก็คือ หัวหน้าสาขาภาษาไทยประยุกต์ และอาจารย์ในสาขาเป็นผู้ดูแลจัดการ สำหรับนักศึกษาในแต่ละรุ่น หัวหน้าสาขาจะเป็นคนจัดทีมอาจารย์ที่ปรึกษา สลับกันไป และอาจารย์ที่ปรึกษาจะดูแลนักศึกษาตั้งแต่วันแรกจนกระทั่งเรียนจบ เพราะฉะนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจะดูแลนักศึกษา 5 คนบ้าง 10 คนบ้าง แล้วแต่รุ่น ถ้ามามากน้อยก็จะดูแลได้ทั่วถึง ถ้ารุ่นไหนมาเยอะก็กลุ่มละ 10 คน อาจารย์ที่ปรึกษาก็จะดูแลเหมือนเป็นพ่อ เป็นแม่เลย อาจารย์ที่ปรึกษาจะดูแลตั้งแต่การกิน การนอน การอยู่ พฤติกรรม วินัย การเจ็บไข้ได้ป่วย”

ส่วนความรู้ในเรื่องวิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น ท่านคณบดีคณะศิลปศาสตร์กล่าวว่า

“การตรวจคนเข้าเมือง เรื่องที่เพิ่งผ่านมาไม่นานเนี่ย ก่อนปิดภาคเรียน ทาง ตม. เขามีหนังสือเชิญผู้บริหาร โดยเฉพาะระดับคณบดีให้ไปฟังระเบียบ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมืองที่ต้องถือเป็นหน้าที่ ที่จะต้องเข้าไปรับฟังไม่งั้นจะมีปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาจีน และระเบียบ ตม. ใหม่เท่าที่ทราบก็คือ เมื่อไหร่ก็ตามที่ชาวต่างด้าวเข้ามาพักอาศัยที่เรา เราต้องต้องรีบแจ้งภายใน 24 ชั่วโมง ให้ ตม. ตรวจสอบและ เมื่อไหร่ก็ตามที่นักศึกษาจะไปต่างจังหวัดที่จริงโดยหลักการเราจะต้องแจ้ง แต่เราไม่ค่อยได้ทำกันไง แต่ระเบียบมันต้องบอกไว้เลยว่า สมมตินักศึกษาจีนจะไปเที่ยวพ่อก็ถือว่าออกจากที่พักเราละ เราจะต้องทำหนังสือแจ้งไป ตม. ว่านางสาวคนนี้ นายคนนี้ออกนอกพื้นที่ที่เราดูแลแล้วนะ เราต้องแจ้งว่า เขาออกไปแล้ว เมื่อไรที่นักศึกษาจีนไปเที่ยวพ่อกับเสาร์ อาทิตย์ตอนเย็นกลับมา วันรุ่งขึ้นเราก็ต้องแจ้ง”

อาจารย์ท่านที่ 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ ตางาม หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ เป็นผู้มีประสบการณ์เดินทางไปประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อดำเนินการเจรจาทำความร่วมมือ เรื่องการทำการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับมหาวิทยาลัยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เล่าให้ฟังเกี่ยวกับการเดินทางครั้งนั้นว่า

“ไปอยู่ประมาณ 7 – 8 วัน แต่ว่าไม่ได้ไปที่เดียวนะคะ ไป 3 เมือง ไปเสิ่นเจิ้น กว่าซี และกัหนานหนิง และก็จะฮองกง ไปที่มหาวิทยาลัยกว่างซี และวิทยาลัยหนานหนิง ไปประชุมร่วมกับอาจารย์ที่นั่น พูดคุยเรื่องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาประมาณนี้นะคะ”

ในเรื่องความแตกต่างระหว่างมหาวิทยาลัยกว้างซีและวิทยาลัยหนานหนิงนั้น อาจารย์วิไลลักษณ์ กล่าวว่า

“แตกต่างกันมาก เพราะว่า มหาวิทยาลัยกว้างซีเป็นมหาวิทยาลัยอันดับ 1 ของมณฑลนั้น มีนักศึกษาเป็นสามหมื่น สี่หมื่น คน แต่วิทยาลัยหนานหนิงเป็นแค่วิทยาลัยระดับอนุปริญญาทางด้านวิชาชีพ แต่กว้างซีนี้เป็นมหาวิทยาลัยประจำเหมือนเป็นมหาวิทยาลัยประจำมณฑลต่าง ๆ ถ้าให้เปรียบกับเมืองไทยก็เหมือนมหาวิทยาลัยขอนแก่นทางภาคอีสาน หรือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประมาณนั้นเลย มหาวิทยาลัยเขาใหญ่มาก”

โดยความคาดหวังของการเดินทางครั้งนี้ อาจารย์วิไลลักษณ์ กล่าวว่า

“ด้วยการที่เราได้ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยหนานหนิงมาตั้งแต่ปี 2551 ก็รวมแล้ว 5 – 6 ปี แล้ว เราก็อยากจะรักษาความสัมพันธ์อันดีในการทำการศึกษาร่วมกัน รวมถึงพัฒนาให้มันดียิ่งขึ้นไปอีก และอะไรที่สื่อสารกันคลาดเคลื่อนไม่เข้าใจกันก็ไปทำความเข้าใจสื่อสารให้ตรงกัน ทำให้เข้าใจกันมากขึ้น”

ในส่วนของมหาวิทยาลัยกว้างซีนั้น อาจารย์วิไลลักษณ์ กล่าวว่า

“กว้างซีเป็นสถาบันใหม่ที่เรายังไม่ได้ไป MOU กับเขาเลย เราไปเพื่อที่จะหาช่องทางที่จะร่วมกันจัดการศึกษาร่วมกันในด้านต่าง ๆ อย่างแลกเปลี่ยนครูผู้สอน แลกเปลี่ยนนักศึกษาฝึกงานแล้วก็พูดคุยในเรื่องของการจะจัดหลักสูตรร่วมกัน อย่างได้ปริญญาร่วมกันได้ไหม อะไรอย่างนี้”

โดยผลตอบรับนั้น อาจารย์วิไลลักษณ์กล่าวว่า

“ก็ดีนะคะ เพราะล่าสุดนี้กว้างซีเพิ่งมาที่เรา และเราก็ไปที่เขา คือเมื่อก่อนเขาจะไม่รู้จักเราเลย เพราะเราจะไปแต่หนานหนิง ซึ่งหนานหนิงเราก็มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอยู่แล้วในเบื้องต้น แต่กว้างซีเขาไม่เคย MOU กับเรา พอเราไป MOU กับเขาก็เหมือนกับเราไปเปิดตัว ว่าเรามีตัวตนอยู่นะ เพราะว่ากว้างซีเป็นมหาวิทยาลัยที่ทำกับต่างชาติอยู่แล้ว มีคณะ มีภาควิชาที่เป็นหลักสูตรนานาชาติอยู่แล้ว มีนักศึกษาทั้งได้หัวน เกาหลี เด็กอเมริกัน เด็กทางยุโรปมาเรียนกับเขาเยอะ”

และในเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น อาจารย์วิไลลักษณ์ กล่าวว่า

“บอกตรงๆ ว่าไม่ค่อยมีความรู้ด้านนั้นนะคะ ก็เคยไปอบรมกับที่กองวิเทศ เคยจัดขึ้นมา ก็เลยทำให้รู้เรื่องขึ้นมาเพิ่มบ้างนิดนึง แต่ถ้าถามในเรื่องของขั้นตอนว่ารู้เรื่องชัดเจนไหม ก็ตอบเลยว่า ยังไม่ชัดเจน มีอะไรก็จะคอยสอบถามทางกองวิเทศตลอดว่า มีอะไร ต้องทำยังไง”

อาจารย์ท่านที่ 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลศรี อุบลสวัสดิ์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์ และทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนักศึกษาชาวจีน ที่เดินทางมาเรียนที่สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ ว่า

“โดยธรรมเนียม ประเพณี ความคิดความอ่าน ตัวตนของเขาก็จะแตกต่างกับเด็กไทย แต่โดยภาพรวมแล้ว เขาก็พยายามจะฟังเรา แต่ก็ก็มีบางคนที่ค่อนข้างดื้อ แต่ประเด็นส่วนใหญ่ คือ เขาอยากไปหารายได้ อันนี้ก็จะ

ปัญหา ต่อมาก็คือ เขาจะเข้าออกหอพักเกินเวลาแล้วก็ไม่ค่อยสนใจเรียน เราก็จะมีการตักเตือนบอกอยู่เรื่อยๆ แต่ก็ไม่ได้ออกเป็นกฎหมายห้ามทำงานพิเศษเพราะถือว่าเป็นสิทธิ ซึ่งวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ เขาก็สามารถไปทำได้ เราก็ไม่อยากลิดรอนสิทธิของเขา”

นอกจากการสอนวิชาภาษาไทยแล้ว อาจารย์ยังรับหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาด้วย โดยอาจารย์อธิบายให้ฟังว่า

“เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาชาวจีน ซึ่งเรารับมาตั้งแต่ MOU กับวิทยาลัยนานาชาติ ซึ่ง นักศึกษาจีน เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นคร ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ปี 2557 ก็เป็นเวลา 6 ปี แล้ว รูปแบบที่เรารับมาก็จะมาเรียนภาษาไทย 2 ปี ก็คือ จะเป็นหลักสูตรสองบวกสอง คือ เรียนที่นานาชาติสองปีแล้วก็มาเรียนต่อที่เราอีกสองปีได้วุฒิปริญญาตรีและได้รับพระราชทานปริญญาบัตร และในการมาก็จะมีการติดต่อสื่อสาร อันนี้ พูดถึงในฐานะสาขานะคะ”

โดยเมื่อแรกที่รับนักศึกษาชาวจีนเข้ามานั้น อาจารย์ก็กล่าวว่า

“เราก็ไปรับที่สนามบิน เตรียมการต้อนรับก็มีป้ายต้อนรับเสร็จแล้วเราก็มีรุ่นพี่ด้วย รุ่นพี่นักศึกษาจีนก็ไปรับด้วย มาถึงก็มีการจัดเลี้ยง ทำความเข้าใจ พูดคุยกันว่ามาที่นี่ต้องทำไงบ้าง วันแรกมาก็ต้อนรับเลี้ยงรับเลย มีรุ่นพี่เป็นพี่รหัสดูแล เสร็จแล้วต่อมาก็จะมีคณะเป็นผู้ปฐมนิเทศบอกถึงระเบียบการ วิธีการดำเนินชีวิต การเรียนการสอน ต่าง ๆ ขณะที่อยู่หอพัก เราก็ปฐมนิเทศให้นักศึกษาฟัง.

โดยในเรื่องของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น อาจารย์ก็กล่าวว่า

“กระบวนการตรวจคนเข้าเมืองหรือการต่อวีซ่า อันนี้ที่ผ่านมาเรารู้มันเป็นเรื่องที่นักศึกษาทราบมาก่อนจากประเทศจีน ซึ่งบางคนทราบข้อมูลนี้ แต่บางคนก็ไม่ทราบ ตอนหลังเราเลยสรุปได้ว่าเราต้องมีขั้นตอนชี้แจงให้เขาู้เกี่ยวกับกฎหมายไทย ระเบียบ วิธีการเข้ามาอยู่ในเมืองไทยว่า มันมีกฎ ระเบียบ กฎกติกาอย่างไรบ้าง อันนี้คิดว่าจะมีการปฐมนิเทศ บอกเด็กก่อนที่เด็กจะมา จริงๆ แล้วเราควรจะบอกเขาตั้งแต่ตอนที่เขาอยู่นานาชาติ แต่นี่ก็ยังไม่เคยถามสักทีว่า เขาได้บอกเด็กมากน้อยเท่าไร แต่ถ้าเป็นในส่วนของเรา เราก็คิดว่าน่าจะร่วมกับกองวิเทศในการปฐมนิเทศนักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เขาต้องรู้ สิ่งที่เขาควรรู้และสิ่งที่เขาอยากรู้ในสามประเด็น เพราะว่ามันเป็นสิ่งที่จำเป็นกับเขา”

ในเรื่องของความสามารถในการใช้ภาษาจีนของอาจารย์นั้น อาจารย์ก็กล่าวว่า

“ภาษาจีนได้แค่เล็กน้อยในพวกคำทักทายแต่ต่อไปก็จะพยายามฝึกการสื่อสารเป็นภาษาจีนให้มากขึ้น ซึ่งก็เห็นว่ามันสำคัญนะ ทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ซึ่งต่อไปก็เป็นนโยบายของคณะและระดับของมหาวิทยาลัยที่จะให้เราสอนภาษาไทยควบคู่ไปกับภาษาที่สอง ที่สาม ก็คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนซึ่งมันก็จะดีค่ะ”

มุมมองของการรับนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยนั้น อาจารย์ก็กล่าวว่า

“การรับนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยก็ดีนะคะ เพราะว่ามันเป็นนโยบายระดับชาติลงมาใช้ไหมคะ แล้วก็ระดับมหาวิทยาลัยก็เพื่อ MOU ขยายความร่วมมือในด้านการศึกษาให้เขามาเรียนที่เราหลัง ๆ เราก็จะไปเรียนที่เขาเช่นกัน มันก็ดีนะคะ มันเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ตลอดจนแลกเปลี่ยนการศึกษาซึ่งมันเป็นสิ่งที่ดีค่ะ”

อาจารย์ท่านที่ 4 อาจารย์เพ็ญพิมล ทุมประเสน อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์ และทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

อาจารย์ท่านนี้มีประสบการณ์ในการเดินทางไปสอนวิชาภาษาไทย ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตามข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือระหว่าง 2 สถาบันการศึกษา ซึ่งอาจารย์เล่าให้ฟังว่า

“ส่วนตัวอาจารย์ไม่มีพื้นฐานทางภาษาจีนเลย และตอนที่อาจารย์ไปสอนนั้น อาจารย์ได้นำ Talking Dict ที่สามารถแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนเข้าไปช่วยในการทำการสื่อสารกับนักศึกษาและชาวจีนตลอดเวลาที่ทำการสอนอยู่ที่นั่น”

และสำหรับทัศนคติต่อนักศึกษาจีนนั้น อาจารย์กล่าวว่า

“เด็กจีนจะเป็นคนทำอะไรรวดเร็ว การพูดโดยวัฒนธรรมแล้ว คนจีนจะไม่มีคำพูดที่มีหางเสียงอย่าง นะคะ หรือ นะครับ อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการพูดของเด็กจีนจะเป็นการพูดแข็งๆ แต่เราก็สามารถอบรมได้ ชัดเกล้าว่าเวลาพูดกับผู้ใหญ่หรือพูดกับคนไทยด้วยกันก็ควรจะมีหางเสียงด้วย นี่ก็เป็นอย่างหนึ่งของการสอนภาษาไทยด้วยเช่นกัน และนักศึกษาก็จะเรียนรู้ว่า รู้จักปรับตัวเอง มาในส่วนของเรื่องของบุคลิกและมารยาท ในส่วนตรงนี้เราจะโทษว่าเด็กไม่มีมารยาทเลยก็ไม่ได้ซะทีเดียว เราจะต้องย้อนดูในส่วนของวัฒนธรรมของเขา การที่เขาจะใช้เท้าเหยียบ หรือซั่มมันเป็นเรื่องที่ธรรมดามาก หรือว่าการข้ามของหรือการชี้ข้ามหัวถือว่าเป็นปกติ เพราะฉะนั้นมันก็อยู่ที่ครูว่า ตรงนี้ไม่ได้นะคะ เขาก็จะปรับตัวเรียนรู้วัฒนธรรมไทย ว่ามันเป็นแบบนี้ละ ตรงนี้ได้ ตรงนี้ไม่ได้ มันจะเป็นผลดีต่อการส่งครูไปสอน”

ซึ่งในเรื่องของวัฒนธรรมที่แตกต่างนั้น อาจารย์อธิบายว่า

“นักศึกษาจีนเป็นคนที่ตรงเวลามาก และเมื่อนำมาโยกกันแล้วก็จะรู้ว่าบ้านเมืองของเขาเป็นบ้านเมืองที่เร่งรีบและความตรงต่อเวลาของเขาก็ได้มาจากพื้นฐานบ้านเมืองเขาแน่แหละ เราจะเห็นตอนที่เขาเรียนแปดโมง เขาจะมาแปดโมงแป๊ะ และเมื่อถึงเวลาพัก 15 นาที เขาไม่สนเลยว่า ครูจะสอนอยู่ไหม เขาจะเดินออกไปทันที นั่นคือวัฒนธรรมของเขา”

นอกจากนั้นอาจารย์ยังอธิบายเพิ่มเติมว่า ตัวอาจารย์เองก็มีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับวัฒนธรรมของประเทศจีนด้วยเช่นกัน ในเวลาที่เดินทางไปสอนวิชาภาษาไทยที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งอาจารย์กล่าวว่า

“เพราะฉะนั้นเมื่อเวลาไปสอนเราต้องรับให้ได้ว่า เมื่อเวลาออกดั่งเราต้องคุยกับเขาว่า ขอเวลาเดี๋ยวนึงนะ หรือต้องรออาจารย์อนุญาต เขาก็จะเรียนรู้ว่า ถ้าเรียนกับคนไทยเราจะต้องยืดหยุ่นนิดนึง”

เรื่องความรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับ พิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น อาจารย์กล่าวว่า

“ตอนแรกๆ นะคะ เรายังไม่ค่อยเข้าใจ แต่ที่ว่าไม่ค่อยเข้าใจไม่ได้หมายความว่าเราจะไม่รู้เรื่องเลยนะ แต่พอเราทำเรื่องรับมาเป็นที่แน่นอนแล้วนะ ก็ารู้ขั้นตอนแล้วนะ ส่วนมากเราก็จะใช้วิธีรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้องนะ ก็จะมีอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำสาขา หรืออาจารย์หุ่ยนคอยเตือนว่าจะช่วงนี้มันจะกินเวลาแล้วนะ เหลือเวลาทำอะไรอะไรอย่างนี้

อาจารย์ท่านที่ 5 นายตั้ง เหมิน เหยิน อาจารย์ผู้สอนการแปล และทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

อาจารย์ตั้ง เหมิน เหยิน หรือ อาจารย์หุ่ยน เคยเป็นนักศึกษาชาวจีนของสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รุ่นแรก และได้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเมื่อปี 2554 อาจารย์ได้เล่าประสบการณ์ในการเดินทางเข้ามาเรียนในประเทศไทยครั้งแรกว่า

“ตอนนั้นรู้สึกตื่นเต้น เหมือนจะได้เจอโลกใหม่ที่เราจะเข้ามาสัมผัสและก็เป็นวัฒนธรรมที่ต่างกันจริงๆ เหมือนกับว่า จีนกับไทยเป็นพี่น้องกันนะ ดูคล้าย ๆ กันหลายอย่าง แต่จริง ๆ แล้ว เราคิดกันคนละมุมเลย”

เรื่องของภาษาและการใช้ชีวิตประจำวันในประเทศไทยนั้น อาจารย์หุ่ยน เล่าว่า

“ถ้าพูดถึงเรื่องในการใช้ภาษาการพูดจากัน อาจจะไม่แตกต่างกันมากอย่างคนไทยจะมีการลงท้ายคำว่า ค่ะ คำครับ จะทำให้ดูนุ่มนวลขึ้น แต่ของเรามันจะไม่มี เราจะตรงไปเลย จริงๆ แล้วที่เราพูดจริงๆ ไม่ได้แสดงว่าเราไม่มีมารยาท ถ้าเป็นคนจีนด้วยกันก็จะได้ยินมารยาทอยู่ในน้ำเสียงกันเอง แต่ถ้าเป็นคนไทยอาจจะฟังไม่ออกเวลาเด็กจีนพูดกับอาจารย์ก็จะติดความที่เป็นจีนอยู่แล้ว ก็ เวลาแปลจีนเป็นไทย ก็ยังออกมาซื่อๆ ตรงๆ อยู่ ทำให้อาจารย์อาจจะคิดว่า เด็กจีนไม่มีมารยาทจริงๆ แล้วไม่ใช่”

ในเรื่องภาษาไทยนั้น อาจารย์หุ่ยนได้ทำการฝึกฝนอย่างมาก ดังที่อาจารย์เล่าให้ฟังว่า

“ตอนเรียนที่นั่น เหมินแรก และก็ปีแรกก็ยังไม่ค่อยได้เท่าไร ที่หุ่ยนพูดได้นี้ก็เพราะว่าก็มีฝึกออกเสียง ฝึกพูดท่องให้เยอะกว่าเพื่อน เพราะว่าเราก็พยายามหาโอกาสฝึกตัวเอง ไปประกวดสุนทรพจน์ต่างๆ ก็จะมาหาโอกาสฝึกตัวเองจนได้ จริงๆ แล้วตอนอยู่ที่จีนที่วิทยาลัยจะมีชมรมภาษาต่างประเทศสาขาภาษาไทย ซึ่งนักศึกษากลุ่มนั้นก็จะมีนัดมาอ่านหนังสือทุกเช้า 6 – 7 โมงเช้า”

เมื่อมาเรียนในประเทศไทย นอกจากภาษาไทยแล้ว เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับอยู่ในประเทศไทยมีความสำคัญมาก ซึ่งอาจารย์หุ่ยนกล่าวว่า

“ตอนแรกเด็กจีนจะไม่มีความรู้พวกนี้เลย แต่พอมาถึงที่นี่ก็ค่อยๆ เรียนรู้ไป อย่างต่อรายงานภายใน 90 วันกับเรื่อง วีซ่าจะเป็นคนละเรื่องกัน ไปรายงานตัว 90 วันที่ ตม. ไม่ใช่สถานทูตจีนอันนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ตอน

แรกที่เราเข้าใจกัน คือ ไปต่อวีซ่าที่สถานทูตจีนเธอ จริงๆ แล้ว ไม่ใช่แต่ไปต่อที่ ตม. รายงาน 90 วันก็ไปที่ ตม. เช่นกัน”

อาจารย์ท่านที่ 6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุทธภูมิ สุวรรณเวช อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์ อาจารย์ ได้อธิบายประสบการณ์ตรงจากการสอนวิชาภาษาไทยกับนักศึกษาชาวจีน ว่า

“เด็กจีนภาษาไทยไม่ค่อยแข็งแรง ต้องใช้เวลาในการอธิบายค่อนข้างนาน”

ในเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น อาจารย์ยุทธภูมิ กล่าวว่า

“ไม่มีความรู้เลย เพราะไม่ได้ทำเรื่องนี้”

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาสูง จบการศึกษาระดับปริญญาเอก และปริญญาโท มีประสบการณ์สอนภาษาไทยเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี สามารถสื่อสารภาษาจีนได้ในระดับพื้นฐาน นอกจากนี้อาจารย์บางท่านเคยมีประสบการณ์เดินทางไปสอนวิชาภาษาไทยให้กับนักศึกษาชาวจีนในมหาวิทยาลัย ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบัน (MOU) และนโยบายของคณะศิลปศาสตร์ เปิดกว้างในเรื่องการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์และบุคลากร จึงทำให้เกิดโครงการเรียนรู้วัฒนธรรมของต่างประเทศ อย่างเช่น โครงการพาอาจารย์ของคณะศิลปศาสตร์เดินทางไปศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยก่อนเดินทางมีการอบรมภาษาจีนระดับพื้นฐาน เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ทำให้อาจารย์ส่วนใหญ่ของคณะศิลปศาสตร์ มีความรู้ภาษาจีนในระดับหนึ่ง ในขณะเดียวกันอาจารย์ในสาขาภาษาไทยประยุกต์มีความกระตือรือร้นในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่รู้จักและพยายามที่จะเดินทางเจรจาความร่วมมือทางการจัดการศึกษาหลักสูตรกับหลายสถาบันการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลให้มีนักศึกษาชาวจีนรู้จักและเดินทางมาเรียน ณ สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพิ่มขึ้น

เรื่องทัศนคติเกี่ยวกับนักศึกษาชาวจีนนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักศึกษาชาวจีน เป็นเด็กที่มีความน่ารัก มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลามาก ทำอะไร่วงไว และเตรียมความพร้อมในการเดินทางมาเรียนภาษาไทยที่ประเทศไทยเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามก็ยังมีนักศึกษาจีนจำนวนหนึ่งที่ทักษะภาษาไทยอยู่ในระดับไม่ค่อยดี อาจารย์ต้องใช้เวลาในการอธิบายค่อนข้างนาน บางครั้งต้องใช้อาจารย์ชาวจีน หรือ นักศึกษาชาวจีนที่มีความรู้ภาษาไทยในระดับดีมาก ช่วยแปลภาษาให้ เพื่อสื่อความหมายกับนักศึกษาจีนคนนั้นให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และข้อมูลตรงกัน

เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองดีในระดับหนึ่ง แต่ยังต้องการการสนับสนุนในเรื่องข้อมูล เกี่ยวกับขั้นตอน กระบวนการจากกองวิเทศสัมพันธ์

สม่ำเสมอ ในขณะที่เดียวกันก็มีอาจารย์บางท่านที่ไม่มีความรู้เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองเลย เนื่องจากไม่ได้มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยตรง

4.2 ข้อมูลทั่วไป และพื้นฐานทัศนคติเกี่ยวกับนักศึกษาชาวจีนและพื้นฐานความรู้เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของนักวิเทศสัมพันธ์

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กองวิเทศสัมพันธ์ กล่าวถึงนักศึกษาชาวจีนที่เดินทางมาเรียนที่สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครว่า

“นักศึกษาชาวจีนที่เดินทางเข้ามา เป็นเด็กที่สนใจการเรียนและขยันมาก”

เรื่องการเปิดรับนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร นั้น นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กล่าวว่า

“เป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย และโดยส่วนตัวก็มีความรู้สึกดี ดินะ เพราะว่าจะได้เผยแพร่ภาษาไทยไปสู่ชาวต่างประเทศด้วยค่ะ ปกติ มีแต่คนนิยมเรียนภาษาอังกฤษนะ ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่ดี”

ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับ พิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กล่าวว่า

“ประสบการณ์จากการทำงานกองวิเทศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นงานด้านการต่างประเทศ ต้องดำเนินการเรื่องจัดทำวีซ่า และใบอนุญาตการทำงานให้กับอาจารย์ชาวต่างประเทศเป็นประจำ จึงมีความรู้เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองดีในระดับหนึ่ง แต่ไม่ถึงกับเชี่ยวชาญ”

ปัญหาที่เคยพบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กล่าวว่า

“ปัญหาการไม่ไปรายงานตัว 90 วัน ทำให้นักศึกษาชาวจีนต้องเสียค่าปรับ เป็นจำนวนเงินคนละ 2000 บาท และปัญหาการเดินทางเข้า และออกนอกประเทศโดยไม่แจ้งต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้วีซ่าที่ได้รับมาหมดอายุลง ต้องดำเนินการทำวีซ่าใหม่ทั้งหมด”

ส่วนปัญหาที่ร้ายแรงและได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก คือ ปัญหาเรื่องการติดสินบนเจ้าพนักงาน

ซึ่งนักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการกล่าวว่า

“ก่อนอื่นต้องบอกก่อนว่า ไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์นะค่ะ ได้รับทราบจากอาจารย์อุบลศรี อาจารย์ที่ปรึกษาที่เดินทางไป ตม. กับนักศึกษาชาวจีน วันนั้น เล่าว่า มีนักศึกษาจีน คนหนึ่ง อยากให้เอกสารเสร็จไว จึงยื่นเงินจำนวน 500 บาท ให้กับตำรวจตรวจคนเข้าเมืองค่ะ และตำรวจก็ปฏิเสธรวมทั้งเชิญคณะผู้บริหารไปพบและทำยที่สุด เรื่องราวก็ผ่านไปได้ด้วยดีค่ะ”

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีการศึกษาระดับปริญญาโท และเคยเดินทางไปเรียนภาษาจีนที่ เมืองปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนในระดับพื้นฐาน และเข้าใจวัฒนธรรมของชาวจีนในระดับหนึ่ง มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการต่างประเทศในเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองเป็นระยะเวลาหลายปี มีมุมมองเกี่ยวกับการเปิดรับนักศึกษาชาวจีนและนักศึกษาชาวต่างประเทศว่าเป็นการเปิดโอกาสในการเผยแพร่ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติกับชาวต่างประเทศ

4.3 รูปแบบและวิธีการของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์ เกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

อาจารย์ท่านที่ 1 ดร. ภคพล ศาลาทอง ตำแหน่งคณบดีคณะศิลปศาสตร์ กล่าวว่า

“นักศึกษาจีนเราได้พบกันวันแรกก็คือวันที่เขาเดินทางมาถึงเราก็จะมีการปฐมนิเทศ ก็จะมีการต้อนรับที่ห้องประชุม มาพูดคุยกันถึงภาพรวมว่า คณะเราใครเป็นอาจารย์ ใครเป็นผู้บริหาร ใครจะดูแลนักศึกษาจีนตลอดระยะเวลาที่เขาอยู่ที่นี่และเราก็จะพูดถึงระเบียบการอยู่ ระเบียบของการเป็นนักศึกษา มทร.พระนคร ระเบียบของการอยู่หอพักต่าง ๆ เพราะฉะนั้นในวันแรกเราจะได้พูดคุยและเด็กจีนก็จะได้ศึกษา”

โดยท่านคณบดี อธิบายเพิ่มเติมในเรื่องของคู่มือว่า

“มีคู่มือ เราจะทำในลักษณะแนบไปกับคู่มือหอพัก ทำเป็นสองภาษา คือ ภาษาไทยกับจีน ก็ให้ไปตั้งแต่วันแรกที่มาถึงที่เมืองไทยแล้ว”

ท่านคณบดีคณะศิลปศาสตร์ อธิบายถึงการทำความเข้าใจเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองภายในคณะว่า

“มีการทำความเข้าใจกันทุกครั้ง เพราะว่าพออาจารย์ไปประชุมหรือไปรับฟังที่ ตม. มันก็จะมีอะไรใหม่ๆ อาจารย์ในสาขาที่จะคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปบอกเด็กว่ามีระเบียบใหม่แล้วเมื่อไหร่ก็ตามที่ในแต่ละเทอม ผมก็จะมีพูดคุยกับเด็ก เทอมหนึ่ง หนึ่งครั้งหรือสองครั้งแล้วแต่โอกาส อันที่หนึ่งก็ถามเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ตั้งแต่คุณมาอยู่คณะเราคุณมีความสุขมากน้อยแค่ไหน คุณติดขัดปัญหาเรื่องใด อยากให้ผู้บริหาร อยากให้อาจารย์ช่วยเหลือเรื่องอะไรบ้าง ระเบียบใหม่ๆ ของ ตม. มีเรื่องอะไรที่คุณจะต้องรู้ จะต้องปฏิบัติตรงนี้เราก็จะพูดคุยกับเด็ก”

อาจารย์ท่านที่ 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไอลักษณ์ ตางาม หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ กล่าวถึงวิธีการสื่อสารเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองว่า

“ในฐานะที่เราเป็นหัวหน้าสาขาแล้วเราก็จะต้องจัดการให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ทำเป็นตาราง ทำเป็นปฏิทินเลยว่า เดือนไหนต้องทำอะไรบ้างแล้วเอาไปแจกให้เด็กและให้อาจารย์ที่ปรึกษาคอยกำชับด้วย”

และในบางครั้งอาจารย์ก็จำเป็นต้องใช้ภาษาจีน หรือใช้การแปลภาษาเข้ามาช่วยในการสื่อสารกับนักศึกษาจีนด้วย ดังเช่นที่อาจารย์ได้อธิบายว่า

“จำเป็นมากค่ะ ก็เหมือนเราแหละค่ะ ถ้าเราเป็นคนไทยที่ไปอยู่ต่างประเทศแล้วเขาพูดภาษาไทยใส่เรา เราก็รู้สึกดี รู้สึกว่ามันใกล้ชิด และถ้าฝ่ายเรารู้ภาษาจีนบ้าง เขาก็จะรู้สึกดีใจซึ่งเราก็ต้องรู้บ้าง ซึ่งอย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง เราก็จะจัดกิจกรรมให้นักศึกษาจีนได้พูดคุยกับอาจารย์คนไทย เพื่อให้อาจารย์ในสาขาได้คุยกับเด็กบ่อยๆ และเราจะได้ชี้แจงภาษาเขาด้วย อย่างน้อยก็ต้องสื่อสารกันได้ในระดับหนึ่ง”

อาจารย์ท่านที่ 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีณา สงวนพงษ์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์ และทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ กล่าวถึงนักศึกษาจีนว่า

“เด็กจีนที่มาเรียนกับเราไม่ว่าจะมาจาก NCVT หรือจากหลิวโจวค่อนข้างมีความสามารถทางภาษาไทย พอจะสื่อสารกันได้อยู่แล้ว แต่บางครั้งในทางวิชาการพอเราอธิบายอะไรไปทีมนาน เขาก็จะไม่เข้าใจ เราก็จะแทรกภาษาอังกฤษเข้าไป พยายามจนกระทั่งเราเข้าใจกัน”

ในเรื่องการใช้ภาษาไทยนั้น อาจารย์เพิ่มเติมว่า

“บางก็ต้องยอมรับเพราะครูกับนักศึกษาจีนสื่อสารกันไม่ได้เลย เขาไม่รับภาษาของเรา ก็ต้องให้เพื่อนเขาแปลให้เราน้อยสิ เพราะเขาไม่เข้าใจ”

อาจารย์ท่านที่ 4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลศรี อุบลสวัสดิ์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์ และทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ในฐานะที่อาจารย์ทำงานหลายอย่างนั้น อาจารย์กล่าวว่า

“ก็เป็นภาระนะค่ะ แต่ก็ทำหน้าที่ เพียงแต่ว่าเราก็ต้องช่วยๆ กัน เด็กก็ต้องเข้าใจด้วยว่าจะไม่สร้างปัญหาให้กับเรา เพราะว่าเราต้องรู้ว่าเขาต้องทำหน้าที่อะไร เพราะว่าตอนแรกๆ เนี่ย ไม่มีปัญหาเลยนะ ตั้งใจมาเรียนเรียบร้อย เพิ่งมาตอนหลังที่เด็กเขาค่อนข้างรู้เยอะ ก็เลยจะไม่ค่อยฟัง คิดว่าสิ่งที่ตัวเองทำมันถูกต้องแล้ว”

และในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาชาวจีน นั้น อาจารย์กล่าวว่า

“นักศึกษาทุกคนสามารถติดต่อได้โดยตรง ในห้องเรียน มีอีเมล โทศัพท์ ซึ่งเด็กก็จะมีเบอร์โทรศัพท์ของอาจารย์ทุกคนอยู่แล้ว มีอะไรก็จะคุยกันได้สะดวกเพราะว่าหอพักก็อยู่ในคณะ จะไปมาหาสู่ก็สะดวก เราก็ไปดูแลเขาได้ เขาก็สามารถโทรหาเราตลอดเวลา”

ซึ่งอาจารย์ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า เวลามีปัญหาเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น อาจารย์จะใช้วิธีการเรียกพบนักศึกษาชาวจีนเป็นรายบุคคล ดังที่อาจารย์ได้ให้รายละเอียดไว้ดังนี้ว่า

อาจารย์ท่านที่ 5 อาจารย์เพ็ญพิมล ทุมประเสน อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์ และทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

วิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาชาวจีน โดยส่วนใหญ่อาจารย์จะใช้ มือถือ ดังที่อาจารย์กล่าวว่า “แน่นอนค่ะ ไม่เคยปิดเลยค่ะ เพราะว่ากลัวเจ็บป่วยตอนกลางคืน ที่ชัดเจนเลยก็เรื่องที่มีการชุมนุม ซึ่งช่วงนั้น Line หรือ Facebook ยังไม่ค่อยเป็นที่นิยม”

ในเรื่องของ Social Media นั้นอาจารย์กล่าวว่า

“เด็กจะถนัดเล่น QQ มากกว่า เพราะว่าเขาเคยใช้เวลาที่อยู่ที่บ้าน เพราะว่าฉะนั้นมาที่ไทยก็จะเหมือนเราจะถนัดเล่น Line เล่น Facebook เขาเห็นก็อยากจะเล่น เหมือนเราถ้าเราไปที่จีน ถ้าไม่มี Line, Facebook เราก็จะถนัดในสิ่งที่ที่นั่นมี มันก็ไม่แปลก”

วิธีการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับอาจารย์ด้วยกันในช่วงเวลาที่มีปัญหา

“ประชุมค่ะ ประชุมแบบไม่ต้องมีโต๊ะ ประชุมเลยค่ะ บางที่แค่เดินผ่านกันก็ต้องคุยปรึกษากันเลย เราจะประชุมกันที่ไหนก็ได้ไม่ต้องมีรูปแบบ เพราะงั้นบางครั้งที่มีเรื่องเร่งด่วนก็โทรบ้าง Line บ้าง”

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ใช้รูปแบบการสื่อสาร 6 รูปแบบคือ

1. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้คำพูด

1.1 การสื่อสารแบบกลุ่มใหญ่ คือ การนำนักศึกษาชาวจีนที่เข้ามาเรียนเป็นครั้งแรก เข้าประชุมพร้อมกัน ในห้องประชุมเพื่ออธิบายถึงการใช้ชีวิตประจำวัน การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ การใช้อาคารสถานที่ และการเรียนในประเทศไทย

1.2 การสื่อสารแบบเฉพาะเจาะจงตัวบุคคล คือ การที่อาจารย์กับนักศึกษาชาวจีนพูดคุยกันเป็นการส่วนตัวเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ

2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้สิ่งพิมพ์ คือ คู่มือ และแผ่นพับ ที่จัดทำเป็นภาษาไทยและภาษาจีน มีข้อมูลเกี่ยวกับการระเบียบการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, ระเบียบของการอยู่หอพัก และระเบียบของพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

3. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล

3.1 การสาธิตวิธีสอนการสอนแบบสาธิต(Demonstration Method)¹⁸ ความหมายของการสาธิตนั้นหมายถึง การที่อาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ทำให้อุบัติเป็นตัวอย่าง หรือการแสดง หรือการกระทำสิ่งต่างๆให้นักศึกษาชาวจีนดูซึ่งจะให้นักศึกษาชาวจีนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต การฟัง การกระทำหรือการแสดงนั้น

3.2 การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) โดยการที่ให้อาจารย์ หรือ นักวิเทศสัมพันธ์ เข้าไปเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือนักศึกษาชาวจีน ซึ่งเป็นการสร้างระบบการสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) ที่ใกล้ชิด และสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนเกิดความสบายใจ และรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้กระบวนการพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในสถานการณ์ และสถานที่จริง

3.3 การเป็นล่าม หรือ ผู้แปลภาษา ซึ่งปัญหาสำคัญของการทำการประชาสัมพันธ์ในเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น คือ อาจารย์ กับ นักศึกษาชาวจีนไม่สามารถทำความเข้าใจตรงกันได้ เนื่องจากอุปสรรคของภาษา โดย ล่าม หรือผู้แปลภาษา ถือเป็นตัวกลางสำคัญในการสื่อสารแปลความหมายจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันให้กับทั้งสองฝ่าย โดยคณะศิลปศาสตร์ได้ทำการมอบหมายหน้าที่นี้ให้กับ

¹⁸ชูศรี สนิทประชากร. (2534). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร :ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยครูจันทบุรี.

อาจารย์ชาวจีนผู้มีความเชี่ยวชาญภาษาไทยเป็นอย่างดีในขณะเป็นผู้ดำเนินการแปลภาษาทุกครั้งที่เกิดความไม่เข้าใจกันในเนื้อหา ข้อมูลของการสื่อสารและในหลายๆ ครั้ง ก็ต้องพึ่งพานักศึกษาชาวจีนรุ่นพี่ หรือนักศึกษาชาวจีนที่มีทักษะทางภาษาไทยที่ดีเป็นคนคอยแปลข้อความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาชาวจีนในเรื่องระเบียบ ข้อปฏิบัติต่างๆ

4. รูปแบบการประชาสัมพันธ์โดยใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) ได้แก่ Blogs, QQ, Facebook, Twitter, Website, Line เป็นต้น เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้อาจารย์ นักวิเทศสัมพันธ์ และนักศึกษาชาวจีน สามารถสื่อสารได้โดยตรง ซึ่งง่ายต่อการเข้าถึง แบ่งปันข้อมูล ทั้งรูปภาพ วิดีโอ และเสียง ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

5. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ในเชิงบังคับ โดยใช้กฎระเบียบ และบทลงโทษ โดยอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ จะใช้กระบวนการสื่อสารลักษณะแบบนี้เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนตระหนักถึงผลกระทบต่อการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาชาวจีนอยู่ในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยและกฎหมายการตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย เช่น การห้ามเข้าหอพักช้ากว่า 2 ทุ่ม อันเป็นระเบียบที่กำหนด, การเดินทางไปต่างจังหวัดต้องขออนุญาตกับอาจารย์ที่ปรึกษาทุกครั้ง, การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, การดำเนินการเรื่องเอกสารการตรวจลงตรา (VISA) ตามระเบียบปฏิบัติของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองตามระยะเวลาที่กำหนด เป็นต้น หากว่า นักศึกษาชาวจีนคนใด ไม่ปฏิบัติตามระเบียบเหล่านี้ อาจารย์จะดำเนินการตามขั้นตอน เริ่มต้นจากการพูดคุย ขอความร่วมมือ ทำข้อตกลงร่วมกัน หากนักศึกษาชาวจีนยังไม่ให้ความร่วมมือก็อาจจะต้องทำทัณฑ์บน และควบคุมพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยของตัวนักศึกษา

6. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบมีกิจกรรมเข้ามาช่วยเช่น กรณีของอาจารย์ที่สอนวิชาทักษะศิลปะการออกเสียง โดยการนำการร้องเพลงเข้ามาช่วยในการสอน เพื่อทำให้นักศึกษาชาวจีนไม่รู้สึกลัว ถูกบังคับให้เรียนรู้ภาษาไทยเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นเสมือนการพบกันครั้งทาง ซึ่งนักศึกษาชาวจีนและตัวอาจารย์ผู้สอนจะรู้สึกผ่อนคลาย ไม่รู้สึกลัว ถูกบังคับให้ต้องมาเจอกัน ได้ผลเป็นที่น่าพอใจโดยนักศึกษาชาวจีนสามารถออกเสียงภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนมากขึ้น และเข้าเรียนในวิชานี้สม่ำเสมอ หรือ กรณีของอาจารย์ที่สอนวิชาการดนตรีไทย ซึ่งนักศึกษาไทยยังไม่ค่อยให้ความสนใจจะเรียน ดังนั้นนักศึกษาชาวจีนยิ่งยากเนื่องจากภาษาไทยในวรรณคดี ต้องดำเนินการแปลหลายอย่างมาก ตัวอย่างเช่น วรรณคดีไทยเรื่องรามเกียรติ์ อาจารย์ต้องนำพานักศึกษาชาวจีนไปดูภาพจิตรกรรมฝาผนัง ค่อย ๆ อธิบายเรื่องราว โดยใช้ภาษาไทยที่พื้นฐานที่สุด และง่ายที่สุด ทำให้นักศึกษาชาวจีนเข้าใจเรื่องราว ซึ่งแน่นอนว่า ต้องทำหลายรอบ อาจารย์ไม่สามารถคาดหวังคำตอบจากนักศึกษาชาวจีนในทันที ต้องให้เวลากับนักศึกษาชาวจีนในการหาคำตอบนั้น

4.4 รูปแบบและวิธีการของการประชาสัมพันธ์ของนักวิเทศสัมพันธ์ เกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กองวิเทศสัมพันธ์ กล่าวว่า

“โดยส่วนใหญ่ ทางคณะศิลปศาสตร์จะเป็นผู้ติดต่อมา สอบถามเรื่องการดำเนินการเอกสารของนักศึกษาชาวจีน ทุกครั้งที่นักศึกษาชาวจีนเดินทางเข้ามาเรียนต่อ โดยติดต่อมาทางโทรศัพท์ facebook และ email รวมทั้งทำหนังสือบันทึกข้อความมายังกองวิเทศฯ ค่ะ”

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กองวิเทศสัมพันธ์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า

“โดยปกติไม่ได้ติดต่อ หรือ พูดคุยกับนักศึกษาชาวจีนโดยตรง แต่จะเป็นการพูดคุยกันผ่านตัวอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ แต่ก็มีบ้างที่นักศึกษาชาวจีนบางรุ่นรู้จักเราแล้ว ก็เดินทางมาพบเราเป็นการส่วนตัว เพื่อปรึกษาปัญหาเรื่องวีซ่าของตัวเองโดยไม่ผ่านอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ ซึ่งเราก็จะดำเนินการแจ้งกลับไปหาอาจารย์ที่ปรึกษาของเขา เพื่อให้รับทราบร่วมกันว่า นักศึกษาในความดูแลมาติดต่อกับเราจะ”

เวลาในดำเนินการเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองกับนักศึกษาชาวจีนนั้น จะมีปัญหาหลายอย่าง ดังที่ “มีปัญหาเรื่องภาษา มีปัญหาเรื่องความตื้อของนักศึกษาที่ไม่ยอมเชื่อฟังเรา เวลาเราบอกให้ทำอะไร ซึ่งเรื่องนี้ต้องปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาของพวกเขา เพราะนักศึกษาชาวจีนจะเกรงกลัวอาจารย์มากกว่าเรา ต้องขอให้อาจารย์ช่วยพูด และทำความเข้าใจกับนักศึกษา”

ส่วนขั้นตอนการดำเนินการจัดทำเอกสาร VISA นั้น นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการกล่าวว่า “จะนัดหมายกับอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาชาวจีน และพานักศึกษาชาวจีนไปที่ ตม. แจ้งวัฒนะ ด้วยตัวเองทุกครั้งค่ะ บางทีก็จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาชาวจีนเดินทางไปด้วย วิธีการนี้จะสะดวกมาก เพราะสามารถอธิบายให้นักศึกษาชาวจีนเห็นภาพชัดเจน ในสถานที่จริง พาเขาเข้าไปรับบัตรคิว และดูเวลาเขากรอกแบบฟอร์ม ให้คำปรึกษาเวลาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถาม และก็นั่งรอเป็นเพื่อนกันค่ะ โดยปกติก็จะใช้เวลาทั้งวัน ซึ่งวันนั้น เราต้องยกเวลาทั้งหมดให้พวกเขา”

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ใช้รูปแบบการสื่อสาร 3 รูปแบบคือ

1. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ การสื่อสารผ่านอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring)
2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์โดยใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) ได้แก่ Blogs, QQ, Facebook, Twitter, Website, Line เป็นต้น
3. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้คำพูด โดยการสื่อสารแบบเฉพาะเจาะจงตัวบุคคล คือ การที่นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กับ นักศึกษาชาวจีนพูดคุยกันเป็นการส่วนตัวเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

4.5 ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในมุมมองของอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์

อาจารย์ท่านที่ 1 ดร. ภคพล ศาลาทอง ตำแหน่งคณบดีคณะศิลปศาสตร์ ได้กล่าวถึง ทักษะด้านภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีนไว้อย่างน่าสนใจว่า “เราไม่ได้คาดหวังว่าจะเข้าใจทั้งหมด แต่คิดว่า ส่วนหนึ่งเข้าใจแน่นอนว่าคณะมีเจตนาจะพูดอะไรกับเขาบ้าง เพราะเด็กที่มาต้องมาอยู่และพูดภาษาไทย เวลาที่เราคุยกับเขาก็จะพูดภาษาไทย ยกเว้นเวลาเราพูดเสร็จ เราก็จะมีการทวนว่า เขาเข้าใจเราไหม บางคนก็อาจจะไม่เข้าใจเอ้อ ๆ เราก็จะให้อาจารย์หุ่นแปลเป็นจีนให้” โดยท่านคณบดีได้ให้เหตุผลเพิ่มเติม เรื่องการใช้อาจารย์หรือ

รุ่นพี่เข้ามาช่วยในการแปลภาษาว่า “ใหม่ๆ เด็กบางคนยังไม่คล่องภาษาไทย ที่มานี้เชื่อว่าพุดภาษาไทยคล่อง แต่เขาก็พยายามที่จะเรียนรู้ภาษาไทย ใหม่ๆ เราก็คจะคุยด้วยภาษาไทย แต่ถ้าอันไหนเป็นเรื่องสำคัญ เราก็คจะให้ อาจารย์พุดเป็นภาษาจีน เด็กก็จจะโอเค โดยเฉพาะเรื่องระเบียบ วินัย เราจะพุดเป็นภาษาไทยและก็ให้อาจารย์ แปลเป็นภาษาจีนอีกทีหนึ่ง”

ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ อาจารย์ท่านที่ 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ ตางาม หัวหน้าสาขาวิชา ภาษาไทยประยุกต์ กล่าวถึงประสิทธิภาพเรื่องทักษะภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน ว่า

“ถึงเขาจะเรียนภาษาไทยมาบ้างแต่ก็เชื่อว่าเขาจะรู้เรื่องหมด บางคนไม่รู้เรื่องเลยก็มี บางคนขนาดว่าถามว่าไป ไหนมา ยังตอบไม่ได้เลย หรืออย่างใช้ให้หีบของอย่างหนึ่งก็หีบอีกอย่างหนึ่งมา แล้วเวลาสอนประโยคๆ หนึ่ง เราจะต้องอธิบายนานมาก อย่างตอนที่เราสอนอ่านตีความ อย่างเช่นเราเอาข้อความมาให้เขาอ่าน อย่างเช่น มันจะมีคำว่า บายศรี ซึ่งบายศรี สำหรับคนไทยจะเป็นของสูง ซึ่งกว่าจะอธิบายว่า บายศรีคืออะไร ให้ดูรูปก็ แล้ว บอกอะไรหลายอย่างก็แล้ว เขาก็ยังถามเหมือนเดิมว่า เอามาทำอะไร ยังไง ซึ่งทำให้เห็นว่าวัฒนธรรมที่ แตกต่างกันทำให้การเรียน การสอนเหนื่อยมากที่ต้องมาอธิบายแต่ละประโยค เราก็คเลยมีความจำเป็นที่ต้องพุด ภาษาอังกฤษบ้างเท่าที่เรารู้พอจะพุดได้ ในการอธิบายคำศัพท์ภาษาไทยคำนั้น ให้เขารู้ อย่างเช่นเราพุดคำว่า หอคอย เขาจะงงว่า เราพุดอะไร เพราะคำในภาษาไทยสามารถพุดได้หลายแบบ มีคำเปรียบเปรยอะไรอย่าง เงี้ย เขาจะไม่ค่อยเข้าใจ อย่างเช่นคำว่า ตำลึง ดอกกระถิน มันจะมีคำเปรียบเทียบว่า ผู้ชายนั้นตำลึงเหมือน ต้นตำลึง หรือ ผู้หญิงตำลึงเหมือนต้นกระถินริมรั้ว เขาก็คจะถามว่า ดอกกระถินคืออะไร เขาจะไม่รู้และอีก อย่างหนึ่งก็คือการปกครองที่แตกต่างกัน เขาก็คจะไม่รู้ว่า ทำไมคนไทยมีพระเจ้าอยู่หัว ทำไมคนไทยมีสี่เหลียงสี่ แดง ก็ต้องอธิบายให้เขาฟังเยอะแยะแล้วก็ต้องตามด้วยเรื่องพรรคการเมือง อธิบายเรื่องการปกครองอะไร อย่างเงี้ย แม้แต่เรื่องที่คุยๆ กันทั่วไปอย่างเงี้ย ก็ต้องหาสารพัดวิธีเพื่ออธิบาย เพราะฉะนั้นสอนแต่ละคาบนี้ หมดแรง มีบางคนถอดใจไปหาคนอื่นมาสอนแทนได้ไหม”

นอกจากนี้อาจารย์วิไลลักษณ์ ยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า

“สิ่งที่เป็นปัญหาม่าจะเป็นเรื่องของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน คือ บางทีเขาจะยังไม่ค่อยเข้าใจวัฒนธรรมคนไทย ซึ่งเด็กจีนจะมีหลายประเภทอย่างเช่น บางคนจะมุ่งเรียน เอาจริงเอาจังกับการเรียนเหมือนกับว่า เขาต้องได้ทุก อย่างเป๊ะๆ ได้วิชาความรู้อย่างเต็มที่ กับเด็กอีกประเภทหนึ่งก็คืออยากจะมาเปลี่ยนบรรยากาศต่างประเทศ มา เรียนแบบชีว ๆ ไม่ค่อยสนใจ เอาแต่ออกไปปรับจ๊อบข้างนอก ซึ่งเหมือนกับเด็กไทยที่มีทั้งเด็กเกเรและไม่เกเร แต่สิ่งที่เรามองว่าเป็นปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ก็คือ ความเข้าใจในเรื่องของวัฒนธรรม เช่นเวลาเขาต้องไปติดต่อ อาจารย์ หรือ เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับพวกการลงทะเบียนหรืออะไรอย่างเงี้ย เวลามีปัญหาหนึ่งเขาก็คจะนอยๆ ไม่ มีความอดทนและก็จะเลิกทำไปเลย โดยที่ไม่ว่าบางทีคุณก็ตั้งรอ ตั้งดูว่า พี่เขาวางใหม่ อะไร ยังไงใหม่ มา ครั้งนี้ไม่เสร็จ จะต้องมาครั้งใหม่ แต่เขาไม่ไซ่ เขาไม่ได้ เขาก็คจะไม่ทำเลย ทำให้มีปัญหาเรื่องของการลงทะเบียน ไม่ครบ ไม่มาสอบแก้ อะไรพวกเนี้ย ซึ่งเด็กเขาจะเป็นแบบนี้ ไม่ค่อยอดทน ซึ่งเป็นแค่บางคน รุ่นหนึ่งจะมีแค่ สองถึงสามคน ซึ่งเด็กดีก็มีและเด็กดีก็จจะขยันมาก”

และในเรื่องที่มีนักศึกษาจีนจำนวนหนึ่งออกไปทำงานพิเศษในช่วงวันหยุดนั้น อาจารย์วิไลลักษณ์แสดงความเห็นว่า

“เราไม่ต่อต้านนะ ถ้าไม่ใช่งานที่อยู่ในเวลาเรียน เราก็เข้าใจเขาเนอะคะ เหมือนกับเรา ถ้าเราไปได้เรียนที่ต่างประเทศ เราก็ต้องอยากหารายได้พิเศษเช่นกัน แต่เราจะไม่เห็นด้วย ถ้าต้องขาดเรียนเพื่อไปทำงานพิเศษ ถ้าไปทำงานเสาร์ อาทิตย์ หรือว่าไปทำหลังจากเลิกเรียนนั้นก็เรื่องของเขา ไม่มีปัญหาเลย”

ซึ่งข้อดีของการทำงานพิเศษนั้น อาจารย์วิไลลักษณ์ กล่าวว่า

“ทำให้เขาได้ทักษะในการสื่อสารมากขึ้น ถ้าเขาแม้แต่เรียนในห้อง เอะแต่คุยกับนักศึกษาจีนด้วยกัน เขาก็จะไม่ได้พัฒนาทักษะในด้านนี้ เหมือนได้เรียนรู้ทักษะทางภาษา การสื่อสาร การติดต่อพูดคุย ได้เรียนรู้วัฒนธรรมและสังคมของไทยด้วย”

นอกจากนี้อาจารย์ยังกล่าวเสริมอีกว่า

“ถ้าพูดถึงทักษะชีวิตเราอาจจะประเมินไม่ได้แต่ถ้าประเมินจากบุคลิกหรือพฤติกรรมของเขาก็จะมีลักษณะต่างกัน เด็กที่ไปทำงานพิเศษจะเป็นเด็กค่อนข้างแกร่ง คล่องแคล่วแล้วก็จะไม่เป็นคนเงิบ ๆ ไม่เก็บตัว ส่วนเด็กที่ไม่ทำงานพิเศษก็จะเป็นคนเงิบๆ เรียบร้อย ค่อนข้างเก็บตัว”

ในขณะที่ อาจารย์ท่านที่ 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิณา สงวนพงษ์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์ และทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ กล่าวว่า

“ปัญหาในการสื่อสาร ในเด็กที่มีทักษะทางด้านภาษาไทยก็จะมีปัญหา ก็จะมีประมาณ 10 คนที่สื่อสารภาษาไทยได้ดี ได้รู้เรื่อง ฟัง พูดเข้าใจกันได้ แต่มีอีกครึ่งหนึ่งที่ไม่เข้าใจก็มีวิธีแก้คือให้เพื่อนแปลเป็นภาษาจีนให้ เราก็จะพยายามจะพูดภาษาไทยคำง่ายๆ สื่อสารกับเค้าโดยตรงแล้วก็สื่อสารผ่านเพื่อน และเพื่อนก็จะแปลเป็นภาษาจีนให้เขาทราบอีกครั้ง”

ซึ่งสอดคล้องกับ อาจารย์ท่านที่ 4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุทธภูมิ สุวรรณเวช ที่กล่าวว่า

“การเลือกใช้คำ/ประโยคของครูห้ามยากเกินไปสำนวนไทยบางที่ลึกมาก คนไทยบางคนยังไม่เข้าใจ”

นอกจากนี้ อาจารย์ยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่าหากนักศึกษาชาวจีนไม่เข้าใจภาษาไทยที่ท่านสอน จะมีวิธีการดังต่อไปนี้

- 1.เลือกใช้ภาษาไทยที่เข้าใจง่าย / ใช้คำศัพท์ง่ายๆ มาประกอบคำอธิบาย
- 2.ใช้ความพยายาม ความอดทน...แม้จะต้องอธิบายหลายรอบก็ตาม แต่คุ้มค่างับเวลาที่เสียไป
- 3.ให้นักศึกษาฝึกคำ/วลี/ประโยคที่ไม่เข้าใจนั้นบ่อยๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลายและแตกต่าง...นศ.จะเก่งขึ้นและจดจำได้อย่างแม่นยำ” เนื่องจากอาจารย์มีความเชื่อที่ว่า

“การเรียนภาษา ถือเป็นทักษะศาสตร์ใดๆ ที่เป็นทักษะ เช่น กีฬา ภาษาเป็นทักษะ ที่สามารถฝึกฝนจนเกิดความชำนาญได้”

และเมื่อเวลาที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาชาวจีน อาจารย์ท่านที่ 5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลศรี อุบลสวัสดิ์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์ และทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ได้อธิบายวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวว่า

“เมื่อเรามองแล้วว่าเขายังไม่ค่อยมีความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ เราก็จะเรียกประชุมแล้วจะบอกเขาว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง 90 วัน แล้วคุณต้องไปรายงานตัวนะ ก็จะมีการประชุมกันบ่อยขึ้น คือ ทางเราก็จะดูแลเขามากขึ้น จากเมื่อก่อนที่คิดว่าเป็นหน้าที่ เขาที่ต้อรู้ ก็ดีค่ะ ที่เราต้องดูแลเขาในส่วนนี้ด้วย ก็ช่วยๆ กัน ซึ่งหลังๆ เขาก็จะดูแลตัวเองได้มากขึ้น ถึงเวลาเขาต้องไปรายงานตัว เพราะเสียค่าปรับกันมาคนละ 2,000 บาท”

แต่ถ้าเป็นการกระทำความผิดที่รุนแรงมาก วิธีดำเนินการของอาจารย์จะมีดังนี้

“ขั้นแรกจะตักเตือนก่อน ขั้นต่อมาก็จะทำเป็นบันทึกให้เขารับทราบ ลักษณะคล้ายภาคทัณฑ์ก็จะมีหลายระดับหลายขั้นตอน”

ซึ่งการทำบันทึก ที่มีลักษณะคล้ายภาคทัณฑ์นั้น อาจารย์ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า

“ทำเป็นภาษาไทยค่ะ เพราะเขามาเรียนภาษาไทย เขาก็จะต้องสื่อสารภาษาไทย นอกจากบางคำ เขาจะไม่เข้าใจ เราก็จะให้อาจารย์ช่วยสื่อสาร หรือ ให้เพื่อนช่วยแปลให้ ทำเป็นภาษาไทยค่ะ ก็จะมีตั้งแต่ระเบียบการเข้า-ออกหอพัก คุณจะไปไหนก็ต้องเขียนบันทึกไว้ จะไปต่างจังหวัด จะกลับประเทศจีนก็ต้องกรอกแบบฟอร์ม”

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ในมุมมองของอาจารย์

อาจารย์ทุกคนในสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ยอมรับว่า ไม่ได้คาดหวังให้นักศึกษาชาวจีนเข้าใจทันทีที่ได้รับฟังข้อมูล และมั่นใจว่า นักศึกษาชาวจีนทุกคนไม่เข้าใจข้อมูลที่ทางอาจารย์อธิบายอย่างแน่นอน จึงพยายามที่จะให้อาจารย์ประจำสาขาที่มีความเข้าใจทั้งภาษาจีนและภาษาไทย หรือ นักศึกษาชาวจีนรุ่นพี่ ที่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในประเทศไทยมาทำหน้าที่แปลข้อมูลจากภาษาไทยให้เป็นภาษาจีนให้มากที่สุด เพื่อให้ นักศึกษาชาวจีนมีความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบข้อบังคับและวิธีการปฏิบัติตัว เมื่อมาเรียนในประเทศไทย นอกจากนี้ ในส่วนตัวอาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาภาษาไทยเอง ก็พยายามระมัดระวัง และเลือกหาล้อยคำให้ง่าย เป็นพื้นฐานมากที่สุดในการอธิบาย พร้อมทั้งใช้กิจกรรมการร้องเพลง หรือ กิจกรรมอื่น ๆ เข้ามาช่วยในการเตือนความจำของนักศึกษาชาวจีนเกี่ยวกับ คำศัพท์และความหมายของภาษาไทยอยู่เสมอ และอาจารย์ทุกคนพยายามเปิดการสื่อสารในทุกรูปแบบ ทั้งการสื่อสารโดยตรง และการสื่อสารผ่านทาง social media เช่น facebook, line, QQ, และ email เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาชาวจีนสามารถติดต่อได้ตลอดเวลาที่มีปัญหา หรือ ต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

4.6 ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในมุมมองของนักวิเทศสัมพันธ์

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการกล่าวว่า

“ไม่ได้คาดหวังว่านักศึกษาชาวจีนทุกคนจะเข้าใจในสิ่งที่เราอธิบาย ขอเพียงแค่รับฟังเราก็พอแล้ว บางครั้งถ้ามีคำถาม หรือ ข้อสงสัยมาบ้างจะรู้สึกดีใจมาก เพราะหมายความว่า พวกเขาได้ยื่นข้อมูลที่เรายกไป เหมือนกับมีปฏิริยาตอบรับกลับมา ว่า ไม่เข้าใจนะ ต้องการคำอธิบายเพิ่มในเรื่องนี้ เรื่องนี้ค่ะ ซึ่งได้รับการตอบกลับมา และข้อซักถามค่อนข้างบ่อย โดยส่วนใหญ่เป็นการสอบถามผ่านมือถือ email และ facebook ค่ะ”

ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการกล่าวว่า “คาดหวังว่า นักศึกษาชาวจีนที่มาเรียนที่คณะศิลปศาสตร์ จะเข้าใจเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง คือ เข้าใจว่าตัวเองได้รับ VISA ชนิดใด VISA ของตนเองจะหมดวันใด และตัวเองจะต้องติดต่อกับใคร โดยที่ตัวเองจะไม่เสียค่าปรับ และมีปัญหาเกี่ยวกับการอยู่ในประเทศไทย โดยไม่ต้องให้อาจารย์ หรือ ใคร ๆ ต้องมาเตือนค่ะ เพราะที่ผ่านมานั้น มีนักศึกษาชาวจีนจำนวนไม่น้อย ที่ต้องเสียค่าปรับ เป็นจำนวนเงินคนละ 2000 บาท และต้องเดินทางออกนอกประเทศเพราะวีซ่าหมดอายุโดยที่ตัวเองไม่รู้ตัวมาก่อน”

วิธีการแก้ไขปัญหารื่องการสื่อสารกับนักศึกษาชาวจีน นั้น นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ อธิบายว่า “ส่วนใหญ่จะใช้ทั้งการพูดซ้ำ ๆ พยายามหาเอกสารที่อยู่ใน ตม. มาให้ดู และก็สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาค่ะ ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาเดินทางไป ตม. ด้วย ก็จะเป็นเรื่องที่ดีมาก เพราะจะช่วยกันอธิบาย และทำความเข้าใจกับนักศึกษาชาวจีนได้มาก และอันที่จริง เด็ก ๆ จะเชื่อฟังอาจารย์ของเขามากค่ะ มีเรื่องคະແນน เรื่องการบ้าน เรื่องต่าง ๆ มาเล่าสู่กันฟังระหว่างที่นั่งรอค่ะ”

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในมุมมองของนักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการมีความมั่นใจว่า นักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่ที่เดินทางมาเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 นั้น ไม่เข้าใจเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองแน่นอน เพราะเป็นระเบียบ และข้อบังคับที่เป็นภาษาไทยที่ค่อนข้างยาก เป็นภาษาทางกฎหมาย ถึงแม้จะมีการแปลข้อมูลเป็นภาษาจีนแล้ว นักศึกษาชาวจีนก็ยังไม่เข้าใจอยู่ดี เพราะส่วนมากจะเป็นการเดินทางออกนอกประเทศจีนเป็นครั้งแรกในชีวิต และวิธีการแก้ไขปัญหานั้น นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการจะติดต่อประสานงานและอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้กับอาจารย์ที่ปรึกษารับทราบ และขอความกรุณาให้อาจารย์ที่ปรึกษาในการอธิบายทำความเข้าใจกับนักศึกษาชาวจีน เนื่องจากนักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการมองว่า นักศึกษาชาวจีนจะให้ความเคารพและเชื่อฟังอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่า

4.7 ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในมุมมองของนักศึกษา

คณะผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในประเด็นเรื่อง ระดับความเข้าใจ เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของ นักศึกษาชาวจีนที่ได้รับข้อมูลจากอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ โดยนักศึกษาชาวจีนคนที่ 1 กล่าวว่า “ไม่เข้าใจในสิ่งที่อาจารย์พูดเลย ในวันแรก มีอะไรเยอะแยะที่เราต้องจำ และต้องทำ เราไม่เข้าใจ อาจารย์ก็จะให้ อาจารย์หยุ่นแปลให้ฟัง แต่ก็แปลเยอะมาก ก็ไม่เข้าใจอยู่ดี ต้องมาสอบถามจากคนที่เขาอยู่มาก่อนเราจะมาให้เรามาทำเองก็ทำไม่ถูกหรอก” ซึ่งตรงกับนักศึกษาชาวจีนคนที่ 2 กล่าวว่า

“ในตอนแรกไม่รู้เรื่องนี้เลย ไม่มีใครบอก หรืออธิบายให้เราฟังว่า เราจะต้องทำ VISA ต้องรายงานตัว เราเข้าใจว่า อาจารย์ต้องเป็นคนทำให้พวกเราค่ะ และพวกเราก็ไม่ค่อยเข้าใจว่า ต้องทำอย่างไร” ซึ่งเรื่องความไม่เข้าใจในเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนี้เอง ทำให้นักศึกษาชาวจีนบางคนเดินทางเข้าไปติดต่อกับสถานทูตจีน เพื่อขอทำเอกสารการตรวจลงตราเพื่อการศึกษา (Non-Immigrant “ED”) ซึ่งนักศึกษาชาวจีนคนเดียวกันนี้ กล่าวว่า

“สถานทูตจีนอธิบายให้เราฟังว่า ไม่ได้ทำที่นั่น และให้มาติดต่อสอบถามจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยให้เข้าใจค่ะ” ซึ่งสอดคล้องกับนักศึกษาชาวจีนคนที่ 3 กล่าวว่า

“การเดินทางมาเรียนที่ประเทศไทยเป็นเรื่องใหม่ ของพวกเรานะ เราไม่รู้เรื่องอะไรเลย จะได้รับข้อมูลจากรุ่นพี่ และพยายามถามอาจารย์ที่ปรึกษา แต่ก็ไม่เข้าใจทั้งหมดในครั้งแรก ต้องใช้เวลา พวกเราารู้สึกว่า ต้องทำอะไรเยอะแยะมาก ไม่เข้าใจค่ะ” และเมื่อสอบถามไปยังนักศึกษาชาวจีนคนที่ 4 ที่กล่าวว่า

“เยอะมาก ภาษาไทยเยอะจัง ไม่เข้าใจหมด แต่พอรู้ว่า เราต้องทำอะไรหลายอย่างเพื่ออยู่ในประเทศไทย”

วิธีการสื่อสารกับอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนนั้น นักศึกษาชาวจีนทุกคนส่วนใหญ่ ใช้ line กลุ่ม ในการติดต่อสื่อสาร เนื่องจากสะดวก รวดเร็ว และรับทราบเรื่องราวกันหลายคน อย่างเช่นที่นักศึกษาชาวจีนคนที่ 4 กล่าวว่า “เรามี line กลุ่ม ซึ่งจะใช้คุยกันในกลุ่มพวกเรา และอาจารย์ค่ะ ง่าย สะดวกดี”

ประสบการณ์การอยู่ในประเทศไทยมาระยะเวลาหนึ่งปี ทำให้นักศึกษามีความรู้ในการดำเนินการเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองพอที่จะอธิบายต่อรุ่นน้องได้ ดังที่นักศึกษาชาวจีนคนที่ 5 กล่าวว่า

“ฟังอาจารย์อย่างเดียวไม่เข้าใจหรอก มันยาก ต้องพากันไปทำ อย่างที่พี่พาไป และเรอยู่มาก่อน ก็เลยบอกพวกเขาที่มาใหม่ และเราเคยเสียเงินด้วย 2000 บาท แพงมาก”

นักศึกษาชาวจีน คนที่ 6 กล่าวว่า “การพูด พูดเยอะ ทำให้เรา งง แต่ถ้ามาแบบนี้จะเข้าใจ เพราะมาซ้ำให้ดูเห็นจริง ๆ ดีกว่า ดูสิ เขียนเยอะแยะเลย เราไม่ค่อยเข้าใจ” ซึ่งเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารนั้น นักศึกษาชาวจีนจะดำเนินการสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาจาก line และ facebook มีบางครั้งที่จะใช้โทรศัพท์ อย่างเช่นที่นักศึกษาชาวจีนคนที่ 6 กล่าวว่า “ไม่เข้าใจก็ใช้โทรศัพท์ ไปหาอาจารย์ และถ้ายังไม่เข้าใจก็จะคุยกันด้วย line กลุ่ม เปิดกันทุกคนจะง่ายกว่า ประหยัด”

ประสบการณ์การมาเรียนที่ประเทศไทย นักศึกษาชาวจีนคนที่ 6 กล่าวว่า

“เป็นการเปิดโลกใหม่ ได้มาเห็นอะไรใหม่ ๆ และเจอเพื่อนใหม่ ๆ” ซึ่งเป็นคำตอบที่ตรงกับนักศึกษาชาวจีนอีกหลายคนเดินทางมาเรียนที่สาขาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ในมุมมองของนักศึกษาชาวจีน

นักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่ ไม่เข้าใจสิ่งที่อาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์อธิบายเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองและระเบียบข้อบังคับต่างๆ บางคนเข้าใจเพียงบางส่วน และหลายคนเพิ่งเดินทางออกนอกประเทศจีนเป็นครั้งแรก เอกสารเกี่ยวกับ VISA และแบบ Form ต่าง ๆ ก็ไม่เคยพบเห็นมาก่อน การอธิบายและรวมทำการแปลข้อมูลจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนเพียงอย่างเดียว ทำให้นักศึกษาชาวจีนทุกคนไม่สามารถเห็นภาพของการทำงานและขั้นตอนต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ประกอบกับการอธิบายเรื่องโทษ ของการผิดระเบียบพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น ยิ่งเพิ่มระดับความเครียดให้กับนักศึกษาชาวจีนมากขึ้น ถ้าหากมีอาจารย์หรือนักวิเทศสัมพันธ์เดินทางไปด้วย คอยให้คำแนะนำ ดูแล และอยู่เป็นเพื่อนในสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จะเป็นการผ่อนคลายความเครียดลงในระดับหนึ่ง และทำให้ตัวนักศึกษาชาวจีนเกิดความมั่นใจที่จะดำเนินการตามขั้นตอน ระเบียบต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้นักศึกษาชาวจีนบางคนเกิดความจดจำนำมาถ่ายทอดให้กับเพื่อนนักศึกษาได้

วิธีการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยประยุกต์นั้น นักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่ใช้ Social Media เช่น line และ facebook เนื่องจากสะดวก ประหยัด รวดเร็ว และสามารถส่งข้อความได้ทั้งภาพและตัวหนังสือ ไปหาคนได้หลายคนในเวลาเดียวกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบและวิธีการการประชาสัมพันธ์ที่อาจารย์นำมาใช้ในการสื่อสารเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองมีดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้คำพูด

1.1 การสื่อสารแบบกลุ่มใหญ่ คือ การนำนักศึกษาชาวจีนที่เข้ามาเรียนเป็นครั้งแรก เข้าประชุมพร้อมกัน ในห้องประชุมเพื่ออธิบายถึงการใช้ชีวิตประจำวัน การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ การใช้อาคารสถานที่ และการเรียนในประเทศไทย

1.2 การสื่อสารแบบเฉพาะเจาะจงตัวบุคคล คือ การที่อาจารย์กับนักศึกษาชาวจีนพูดคุยกันเป็นการส่วนตัวเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ

2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้สิ่งพิมพ์ คือ คู่มือ และแผ่นพับ ที่จัดทำเป็นภาษาไทยและภาษาจีน มีข้อมูลเกี่ยวกับการระเบียบการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, ระเบียบของการอยู่หอพัก และระเบียบของพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

3. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล

3.1 การสาธิตวิธีสอนการสอนแบบสาธิต(Demonstration Method)¹⁹ ความหมายของการสาธิตนั้นหมายถึง การที่อาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง หรือการแสดง หรือการกระทำสิ่งต่างๆให้นักศึกษาชาวจีนดูซึ่งจะทำให้ นักศึกษาชาวจีนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต การฟัง การกระทำหรือการแสดงนั้น

3.2 การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) โดยการที่ให้อาจารย์ หรือ นักวิเทศสัมพันธ์ เข้าไปเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาชาวจีน ซึ่งเป็นการสร้างระบบการสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) ที่ใกล้ชิด และสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนเกิดความสบายใจ และรู้สึกมั่นใจ ในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้กระบวนการพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในสถานการณ์ และสถานที่จริง

3.3 การเป็นล่าม หรือ ผู้แปลภาษา ซึ่งปัญหาสำคัญของการทำการประชาสัมพันธ์ในเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น คือ อาจารย์ กับ นักศึกษาชาวจีนไม่สามารถทำความเข้าใจตรงกันได้ เนื่องจากอุปสรรคของภาษา โดย ล่าม หรือผู้แปลภาษา ถือเป็นตัวกลางสำคัญในการสื่อสารแปลความหมายจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันให้กับทั้งสองฝ่าย โดยคณะศิลปศาสตร์ได้ทำการมอบหมายหน้าที่นี้ให้กับอาจารย์ชาวจีนผู้มีความเชี่ยวชาญภาษาไทยเป็นอย่างดีในขณะเป็นผู้ดำเนินการแปลภาษาทุกครั้งที่เกิดความไม่เข้าใจกันในเนื้อหา ข้อมูลของการสื่อสารและในหลายๆ ครั้ง ก็ต้องพึ่งพานักศึกษาชาวจีนรุ่นพี่ หรือนักศึกษาชาวจีนที่มีทักษะทางภาษาไทยที่ดีเป็นคนคอยแปลข้อความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาชาวจีนในเรื่องระเบียบ ข้อปฏิบัติต่างๆ

¹⁹ชูศรี สนิทประชากร. (2534). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร :ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยครูจันทบุรีเกษม.

4. รูปแบบการประชาสัมพันธ์โดยใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) ได้แก่ Blogs, QQ, Facebook, Twitter, Website, Line เป็นต้น เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้อาจารย์ นักวิเทศสัมพันธ์ และนักศึกษาชาวจีน สามารถสื่อสารได้โดยตรง ซึ่งง่ายต่อการเข้าถึง แบ่งปันข้อมูล ทั้งรูปภาพ วิดีโอ และเสียง ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

5. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ในเชิงบังคับ โดยใช้กฎระเบียบ และบทลงโทษ โดยอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ จะใช้กระบวนการสื่อสารลักษณะแบบนี้เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนตระหนักถึงผลกระทบต่อการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาชาวจีนอยู่ในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยและกฎหมายการตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย เช่น การห้ามเข้าหอพักช้ากว่า 2 ทุ่ม อันเป็นระเบียบที่กำหนด, การเดินทางไปต่างจังหวัดต้องขออนุญาตกับอาจารย์ที่ปรึกษาทุกครั้ง, การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, การดำเนินการเรื่องเอกสารการตรวจลงตรา (VISA) ตามระเบียบปฏิบัติของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองตามระยะเวลาที่กำหนด เป็นต้น หากว่า นักศึกษาชาวจีนคนใด ไม่ปฏิบัติตามระเบียบเหล่านี้ อาจารย์จะดำเนินการตามขั้นตอน เริ่มต้นจากการพูดคุย ขอความร่วมมือ ทำข้อตกลงร่วมกัน หากนักศึกษาชาวจีนยังไม่ให้ความร่วมมือก็อาจจะต้องทำทัณฑ์บน และควบคุมพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยของตัวนักศึกษา

6. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบมีกิจกรรมเข้ามาช่วยเช่น กรณีของอาจารย์ที่สอนวิชาทักษะศิลปะการออกเสียง โดยการนำการร้องเพลงเข้ามาช่วยในการสอน เพื่อให้นักศึกษาชาวจีนไม่รู้สึกลัว ถูกบังคับให้เรียนรู้ภาษาไทยเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นเสมือนการพบกันครึ่งทาง ซึ่งนักศึกษาชาวจีนและตัวอาจารย์ผู้สอนจะรู้สึกผ่อนคลาย ไม่รู้สึกลัว ถูกบังคับให้ต้องมาเจอกัน ได้ผลเป็นที่น่าพอใจโดยนักศึกษาชาวจีนสามารถออกเสียงภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนมากขึ้น และเข้าเรียนในวิชานี้สม่ำเสมอ หรือ กรณีของอาจารย์ที่สอนวิชาการดนตรีไทย ซึ่งนักศึกษาไทยยังไม่ค่อยให้ความสนใจจะเรียน ดังนั้นนักศึกษาชาวจีนยิ่งยากเนื่องจากภาษาไทยในวรรณคดี ต้องดำเนินการแปลหลายอย่างมาก ตัวอย่างเช่น วรรณคดีไทยเรื่องรามเกียรติ์ อาจารย์ต้องนำพานักศึกษาชาวจีนไปดูภาพจิตรกรรมฝาผนัง ค่อย ๆ อธิบายเรื่องราว โดยใช้ภาษาไทยที่พื้นฐานที่สุด และง่ายที่สุด เพื่อให้นักศึกษาชาวจีนเข้าใจเรื่องราว ซึ่งแน่นอนว่า ต้องทำหลายรอบ อาจารย์ไม่สามารถคาดหวังคำตอบจากนักศึกษาชาวจีนในทันที ต้องให้เวลากับนักศึกษาชาวจีนในการหาคำตอบนั้น

รูปแบบและวิธีการการประชาสัมพันธ์ที่นักวิเทศสัมพันธ์นำมาใช้ในการสื่อสารเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองมีดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล

1.1 การสื่อสารผ่านอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ เพื่อให้อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ เป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองให้นักศึกษาชาวจีนได้รับทราบ ปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง

1.2 การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) โดยการที่ให้อาจารย์ หรือ นักวิเทศสัมพันธ์ เข้าไปเป็นทางปรึกษาให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือนักศึกษาชาวจีน โดยการนำนักศึกษาชาวจีนไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและอธิบายขั้นตอน กระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาชาวจีนได้เรียนรู้กระบวนการพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในสถานการณ์ และสถานที่จริง

2. รูปแบบการประชาสัมพันธ์โดยใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) ได้แก่ Blogs, QQ, Facebook, Twitter, Website, Line เป็นต้น เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้นักวิเทศสัมพันธ์ นักศึกษา

ชาวจีน สามารถสื่อสารได้โดยตรง ซึ่งง่ายต่อการเข้าถึง แบ่งปันข้อมูล ทั้งรูปภาพ วิดีโอ และเสียงทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยเฉพาะการคุยโต้ตอบกับตัวนักศึกษาโดยตรง

3. รูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบการใช้คำพูด

3.1 การสื่อสารแบบเฉพาะเจาะจงตัวบุคคล คือ การที่นักวิเทศสัมพันธ์กับ นักศึกษาชาวจีนพูดคุยกัน เป็นการส่วนตัวเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองที่นักศึกษาชาวจีนผู้นั้นมีปัญหาอยู่ โดย นักศึกษาชาวจีนจะเป็นผู้ติดต่อมายังนักวิเทศสัมพันธ์ด้วยตนเอง หรือนักศึกษาชาวจีนบางคนอาจจะปรึกษากับ อาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์และอาจารย์สาขาภาษาไทยประยุกต์ติดต่อมายังนักวิเทศสัมพันธ์ เพื่อปรึกษากรณีปัญหาของนักศึกษาชาวจีนคนนั้นเป็นการเฉพาะบุคคล

ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ซึ่งจะทำการตรวจสอบได้ตามกระบวนการตอบสนองของนักศึกษาจีน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นเข้าใจ (Cognitive Stage)** เป็นขั้นตอนที่ผู้รับข่าวสาร (นักศึกษาชาวจีน) ได้รับข้อมูลและเข้าใจเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเภท ลักษณะ สิทธิประโยชน์และบทลงโทษหากไม่ดำเนินการตาม ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายของการตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย
2. **ขั้นความรู้สึก (Affective Stage)** ในขั้นนี้พิจารณาว่า ความรู้สึกและระดับผลกระทบของผู้รับสาร (นักศึกษาชาวจีน) มีความต้องการที่จะดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายของการตรวจคนเข้าเมืองประเทศไทย และความเชื่อมั่นในความปลอดภัย ในการพักอาศัย เรียนหนังสือ และปฏิบัติการกิจต่างๆ ในประเทศไทยหากดำเนินการระเบียบ กฎหมาย และข้อปฏิบัติของการตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทยอย่างถูกต้องโดยไม่ต้องหลบซ่อน หรือเกรงกลัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจไทยแต่อย่างใด
3. **ขั้นพฤติกรรม (Behavior State)** พิจารณาถึงการกระทำของนักศึกษาชาวจีนต่อการรับผิดชอบในการปฏิบัติตามระเบียบ พิธีการ ตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยสามารถเดินทางไปติดต่อ ดำเนินการ และสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้อย่างถูกต้องอย่างไม่ต้องให้อาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์เดินทางไปด้วย

สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

- รูปแบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของอาจารย์คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยการเป็นล่าม หรือ มีผู้แปลภาษา โดยมอบหมายให้อาจารย์ชาวจีนที่มีความรู้ด้านภาษาไทยและอยู่ประเทศไทยเป็นระยะเวลานาน มาเป็นผู้แปลภาษาให้นักศึกษาชาวจีนได้เข้าใจเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่ในสาขาภาษาไทยประยุกต์มีความมั่นใจว่า เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการทำการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง หรือ เรื่องราวอื่นที่กับนักศึกษาชาวจีน ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยในระดับดี
- รูปแบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของนักวิเทศสัมพันธ์ คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ ผู้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาชาวจีนกลุ่มนั้น เพราะนักวิเทศสัมพันธ์มีความเห็นว่า นักศึกษาชาวจีนจะเชื่อฟังและไว้วางใจอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมาก
- รูปแบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของนักศึกษาชาวจีน คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring System) โดยมีอาจารย์ หรือนักวิเทศสัมพันธ์เข้าไปเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือนักศึกษาชาวจีน โดยการพานักศึกษา

ชาวจีนเดินทางไปที่สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองด้วยซึ่งเป็นการสร้างระบบการสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) ที่ใกล้ชิด และสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนเกิดความสบายใจ และรู้สึกมั่นใจในการดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย พร้อมทั้งเรียนรู้กระบวนการพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในสถานการณ์ และสถานที่จริง

ผลเสียจากการประชาสัมพันธ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพของอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ มีดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาชาวจีนเดินทางกลับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยไม่แจ้งต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และมหาวิทยาลัยให้รับทราบ
2. นักศึกษาชาวจีนไม่ดำเนินการรายงานตัว 90 วัน เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีการและขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมือง ทำให้ต้องเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงิน คนละ 2,000 บาท
3. นักศึกษาชาวจีนติดสินบนเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย ทำให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเชิญอาจารย์และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยต้องเดินทางไปทำความเข้าใจเรื่องการติดสินบนเจ้าหน้าที่
4. นักศึกษาชาวจีนไม่เข้าใจการดำเนินการส่งเอกสารไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทางไปรษณีย์ ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองเชิญอาจารย์และนักศึกษชาวจีนไปทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ และแนะนำให้พานักศึกษาชาวจีนมารายงานตัว 90 วันที่กองตรวจคนเข้าเมือง เนื่องจากนักศึกษชาวจีนไม่มีทักษะทางภาษาไทยในระดับดีพอที่จะสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้โดยตรง
5. นักศึกษาชาวจีนมีความเครียดและกังวลในการพักอาศัยและเรียนในประเทศไทย
6. นำไปสู่การลักลอบอยู่ในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมาย และเสี่ยงต่อการถูกจับดำเนินคดี ซึ่งมหาวิทยาลัยจะเสียชื่อเสียง และตัวนักศึกษชาวจีนก็ต้องเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงินที่สูง และอาจถูกส่งกลับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยห้ามเดินทางเข้ามาในประเทศไทยอีกด้วย

การอภิปรายผลการวิจัย

การดำเนินการทำงานวิจัยเรื่องรูปแบบ วิธีการ และประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับนักศึกษาต่างชาติ: กรณีศึกษา นักศึกษาจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ศึกษามาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. รูปแบบและวิธีการของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับนักศึกษาต่างชาติ: กรณีศึกษา นักศึกษาจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของอาจารย์ คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยการเป็นล่าม หรือ มีผู้แปลภาษา

วิธีการคือ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ทุกท่านจะมอบหมายให้อาจารย์ชาวจีนที่มีความรู้ด้านภาษาไทยและอยู่ประเทศไทยเป็นระยะเวลาานาน มาเป็นผู้แปลภาษาให้นักศึกษาชาวจีนได้เข้าใจเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่ในสาขาภาษาไทยประยุกต์มีความมั่นใจว่า เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการทำการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง หรือ เรื่องราวอื่นที่กับ

นักศึกษาชาวจีน ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยในระดับดีซึ่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์มีความเห็นว่า การแปล หรือการใช้ผู้ที่มีความสามารถในการเข้าใจภาษาไทยและภาษาจีนเป็นอย่างดี มาเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสารนั้น นอกจากจะง่ายต่อการทำการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาชาวจีนแล้วยังให้ความรู้ลึกที่เป็นกันเอง และอบอุ่นต่อนักศึกษาชาวจีนด้วย ซึ่งตรงกับแนวคิดที่ว่า การแปลภาษาเป็นเสมือนสิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม

สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม หมายถึง คำที่ใช้บอกความคิด (Concept) สิ่งของ (Object) สถานที่ (person) สำนวน (expression) ในวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ ซึ่งเมื่อแปลออกเป็นอีกภาษาหนึ่งนั้น ผู้แปลต้องการถ่ายทอดความหมายให้ใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ เลือกที่จะใช้คำแปลที่ใช้เรียกความคิด สิ่งของ สถานที่ บุคคล หรือสำนวนที่ใช้กันอยู่ในภาษาแปลมาแทนคำแปลตรง ๆ ซึ่งอาจถ่ายทอดได้ไม่ชัดเจนนัก²⁰ และการแปลเป็นกิจกรรมที่จำต้องเกี่ยวข้องกันอย่างน้อยสองภาษาและสองวัฒนธรรม จึงมีระบบของค่านิยมอยู่ในทุกระดับของทั้งสองภาษา “ค่านิยม” จึงต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก คือ 1. เป็นภาษาในวัฒนธรรมหนึ่งและถูกใช้อย่างเหมาะสมในวัฒนธรรมนั้น โดยใช้ได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เท่าที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับกันอยู่ 2. แปลเป็นอีกภาษาหนึ่งในอีกวัฒนธรรมหนึ่งจึงต้องเป็นไปตามระบบของวัฒนธรรมนั้น และถูกตีความค่านิยมของวัฒนธรรมนั้น ๆ²¹ ดังนั้นหน้าที่ของผู้แปลจึงต้องปรับให้สิ่งที่แตกต่างกันนั้นเข้ามาใกล้เคียงกันที่สุด การแปลที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ก็อาจไม่สมบูรณ์ เพราะมีสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ซึ่งก็คือวัฒนธรรมและลักษณะของภาษาศาสตร์สังคมของทั้งสองภาษาที่เกี่ยวข้อง อย่างที่มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

Newmark²² ให้นิยามวัฒนธรรมว่าเป็นวิถีชีวิต และการแสดงออกตามวิถีชีวิต ซึ่งจะมีลักษณะเฉพาะของชุมชนซึ่งใช้ภาษาเดียวกันในการแสดงออกปรากฏให้เห็น และแต่ละชุมชนที่ใช้ภาษาเดียวกันจะมีวัฒนธรรมที่แตกต่างออกไปจากชุมชนที่ใช้ภาษาอื่น

Denoun²³ ได้กล่าวในประเด็นเกี่ยวกับการแปลและวัฒนธรรม ว่า วัฒนธรรมเป็นการรวบรวมเอาประสบการณ์ที่ซับซ้อนเข้าไว้ด้วยกันและควบคุมการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ประสบการณ์ที่ซับซ้อนนี้รวมเอาประวัติศาสตร์ โครงสร้างของสังคม ศาสนา ประเพณีและธรรมเนียมปฏิบัติ ตลอดจนการใช้ภาษาในวัฒนธรรมนั้น ในชีวิตประจำวันมารวมกันไว้ ดังนั้นในการแปลต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางวัฒนธรรมดังต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relationships) ในบางสังคม เช่น จีนและไทย ครอบครัวจะอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ที่ประกอบด้วยญาติพี่น้อง ดังนั้น จึงต้องมีคำที่ใช้เรียกญาติที่แสดงความสัมพันธ์ของระดับชาติในครอบครัวมากกว่าภาษาตะวันตก ซึ่งมีได้อยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ระบบการใช้คำสรรพนามในภาษาอังกฤษจึงไม่เพียงพอที่จะแสดงความสัมพันธ์ในครอบครัว ภาษาตะวันออกเช่น ไทย จีน จึงต้องมีคำเรียกขาน (address terms) มาใช้นอกเหนือไปจากการใช้สรรพนาม (pronoun) ของภาษาอังกฤษ

2. ความเป็นทางการ (formalities) คำบางคำอาจแปลได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับบริบทในภาษาไทย เช่น คำว่า Thank You อาจแปลได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับบริบทของการขอบคุณนั้นใช้ในสถานการณ์ใด ถ้าเป็นเรื่องสำคัญอาจแปลว่า “ขอบพระคุณอย่างยิ่ง” ถ้าเป็นเรื่องเล็กน้อยและพูดกับผู้ที่อ่อนวัยหรือมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า อาจแปลว่า “ขอบใจ”

3. การแต่งกาย เครื่องประดับและอาหาร (dress, ornaments, food, and values) อาจก่อปัญหาใน

²⁰Larson, M. (1998). Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence. Oxford: University Press of America.

²¹Toury, G. (2000). Descriptive translation studies-and beyond, Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press.

²²Newmark, P. (1988). A Textbook of Translation. London :Prentic Hall International Ltd.

²³Denoun, E. (2000). Translation and Culture. Retrieved August 15, 2010. From <http://www.completetranslation.com/culture.htm>.

การแปล อาหารบางอย่างที่แตกต่างจากชาติอื่นมาก ๆ และรสชาติของอาหารที่แตกต่างนี้อาจไม่สามารถหาคำแปลที่ดีพอจนทำให้ผู้ที่ไม่เคยลิ้มรส เข้าใจความหมายได้อย่างถ่องแท้

4. ประเพณีและธรรมเนียมปฏิบัติ (customs and traditions) ส่วนของวัฒนธรรม เช่น การฉลองพิธีแต่งงาน การแต่งงาน งานศพและประเพณีอื่น ๆ แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม การแปลตรงตัวหรือแปลเฉพาะรูปแบบ (form) ของประเพณีและธรรมเนียมปฏิบัติไม่เพียงพอที่จะถ่ายทอดภาพพจน์และความเข้าใจได้ครบถ้วน

5. ความเชื่อและความรู้สึก (beliefs and feelings) สีขาวอาจแสดงความบริสุทธิ์ และสีดำแสดงความชั่วร้ายในบางวัฒนธรรม แต่ในบางวัฒนธรรมก็อาจไม่ได้หมายความว่าความชั่วนั้นเสมอไป ความคิดเกี่ยวกับความดีและความชั่ว ตลอดจนสิ่งที่ดีและเลวก็แตกต่างกัน แม้แต่สัตว์แต่ละชนิดก็มีความหมายต่างกันได้ตามวัฒนธรรม เช่น หมู อาจเป็นสัญลักษณ์ของความตะกะไรศีลธรรมขึ้นมา ไร่บ้าน ผิดประเวณี หรือ ความร่ำรวย ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมที่หลากหลายนั้น

6. ศาสนา ความลึกลับ ตำนาน (religion, myths, legends) ล้วนเป็นองค์ประกอบหลักของวัฒนธรรม เมื่อต้องแปลเรื่องทีละเล็กละน้อยเหล่านี้ ผู้แปลต้องค้นคว้าประกอบการแปลและต้องตั้งใจตีความหมายเป็นพิเศษ

7. องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (geographical and environmental elements) ชาติทะเลทราย มีคำเรียกชนิดของทรายมากมายหลายคำ ซึ่งชาติอื่นๆ อาจไม่เห็นความแตกต่างของทรายเหล่านี้ เพราะไม่ใช่องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์หลักในชีวิตของตน ในภาษาไทยมีคำเรียก ช้างหลายคำเนื่องจากเป็นสัตว์สำคัญของชาติแต่สำหรับชาติอื่นๆ แล้ว ช้างก็สัตว์ชนิดหนึ่งเท่านั้น จึงไม่ต้องมีคำเรียกหลายคำเหมือนในภาษาไทย

ดังนั้น จะเห็นว่า การทำการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนั้น มีองค์ประกอบทางวัฒนธรรมเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและซับซ้อน การมีความรู้ทางภาษา คำศัพท์ และกฎไวยากรณ์ ไม่เพียงพอในการถ่ายทอดความหมายและวัฒนธรรม ดังนั้น อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทุกท่านจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้การแปลภาษาเข้ามาช่วยในการถ่ายทอดวัฒนธรรม และวิธีการปฏิบัติตนให้แก่นักศึกษาชาวจีน เพื่อให้เกิดความง่ายต่อการถ่ายทอดความหมายและสามารถสื่อความหมายได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการทั้งสองฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ที่มีนักวิชาการได้ให้ความหมายเอาไว้ที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

William B.Gudykunst และ Young Yun Kim²⁴ ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการทางสัญลักษณ์ที่รวมเอาลักษณะของความหมายระหว่างบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยครอบคลุมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเหมือนกับกระบวนการพูด ซึ่งมองคนทั้ง 2 ฝ่ายเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร

Fred E.Jandt²⁵ ได้กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น เป็นการปฏิสัมพันธ์แบบเห็นหน้าที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยเขาได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะการสื่อสารระหว่างบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มที่มีตัวตนทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันด้วย

²⁴ William B.Gudykunst & Young Yun Kim. (1992, 1984). Communicating with Strangers. McGraw – Hill, INC.

²⁵ Fred E.Jandt. (2004). An Introduction to Intercultural Communication: Identities in a Global Community. 4th edition, Sage Publication.

Satoshi Ishii²⁶ ได้ให้ความหมายของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเอาไว้ว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้ อารมณ์ และกระบวนการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในการมีปฏิสัมพันธ์ทั้งการส่งข่าวสารและการรับข่าวสารทั้งที่เป็นวจนภาษาและอวจนภาษาระหว่างบุคคลที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน ในการสื่อสารระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร หรือการสื่อสารในบริบทสาธารณะ โดยคำนึงถึงประเด็นไปที่กระบวนการสื่อสารเกี่ยวกับจิตใจและพฤติกรรม อิทธิพลของวัฒนธรรมของบุคคล วัฒนธรรมสังคม

กล่าวโดยสรุปว่า การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้นหมายถึง การสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีพื้นฐานความเชื่อ พฤติกรรม จริยธรรม ศาสนา เพศ ภูมิภาค และวัฒนธรรมที่ต่างกัน โดยคนทั้ง 2 ฝ่ายเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร ดังนั้น มนุษย์จึงต้องคำนึงถึงเรื่องการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสื่อสารของบุคคลรวมทั้งต้องทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมที่ต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งจะมิบทบาทในการช่วยลดความเข้าใจผิดในการสื่อสาร

นอกจากนี้อาจารย์สอนภาษาไทยประยุกต์มีความเห็นตรงกันว่า อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนภาษาไทยประยุกต์กับนักศึกษาชาวจีนนั้น ต้องมีคุณสมบัติ คือ ความอดทนอดกลั้น และควรยึดหลักที่ว่า “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” ให้มากที่สุด เพราะภาษาไทยนั้นไม่ใช่ภาษาที่พวกเขาใช้มาแต่กำเนิด อีกทั้งการเดินทางมาเรียนที่ประเทศไทย ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่แตกต่าง ทำให้ต้องการความเอาใจใส่เป็นพิเศษ ดังเช่นที่ ศรีวิไล พลมณี²⁷ ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเป็นครูสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศไว้ในหนังสือพื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะการสอนต่างประเทศไว้ว่า นอกจากพื้นฐานด้านความรู้อย่างลึกซึ้งในภาษาไทยแล้ว ครูผู้สอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศควรมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. ความเข้าใจผู้เรียน

ผู้สอนจำนวนมากคงนึกไม่ออกว่าการเรียนการสอนภาษาไทยแบบที่เป็นภาษาต่างประเทศนั้น เป็นอย่างไร เพราะไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน แต่เคยเรียนภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศแม้โดยธรรมชาติไม่เคยมีประสบการณ์ไม่เคยรู้ว่า ถ้าพูดภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาอื่นอยู่แล้ว ต้องมาพูดภาษาไทยมันจะมีปัญหาความยากง่ายตรงไหนบ้าง การปรับตัว ปรับสมองต้องทำอะไร ครูจึงต้องยอมรับและนำเอาหลักคำสอนที่ว่า “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” จะดีที่สุด จะนำไปสู่การคิดหาหนทางช่วยผู้เรียนไม่ให้เป็นทุกข์มาก ยากมาก โดยหาวิธีการที่ง่าย ได้ผล สนุก ที่เรียกว่า วิธีที่เป็นมิตรกับผู้เรียน (Friendly method)

2. ความใจกว้างยอมรับวิธีเรียนและความสนใจของผู้เรียน

นอกจากพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนแล้ว ผู้สอนที่ใจกว้างควรยอมรับวิธีเรียนของผู้เรียนซึ่งบางคนมีลักษณะพิเศษ บางคนมีลักษณะบางอย่างแตกต่างจากคนอื่นในการใช้เวลาและความวิริยะอุตสาหะ บางคนมีทักษะการเรียนที่เป็นอุปนิสัยส่วนตัว บางคนชอบเรียนแบบเรียบง่ายสนุกสนาน บางคนชอบความจริงจัง ชอบบทเรียนที่ทำทนาย เมื่อเข้าใจความรู้สึกของผู้เรียนแล้ว อีกประการหนึ่ง คือ การยอมรับวิธีเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนบางคนนำคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กมาด้วยทุกวัน วันไหนคอมพิวเตอร์เขาเสีย เขาก็จะต้องลาเรียนไปด้วย ผู้สอนต้องเปิดใจให้กว้างและมองให้เห็นว่าการใช้คอมพิวเตอร์มีประโยชน์ อีกทั้งควรพยายามแนะนำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์นั้นด้วย

²⁶ Satoshi Isii. (2006). Complementing Contemporary Intercultural Communication Research with East Asian Sociocultural Perspectives and Practice. China Media Research.2 (1). 13 – 20.

²⁷ ศรีวิไล พลมณี. (2545). ภาษาและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ทิพย์เนตร. (หน้า 91 – 95)

3. ความสนใจของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องคำนึงอย่างมาก

ความสนใจของผู้เรียนเป็นอีกหนึ่งประการที่สำคัญ ในการสอนกลุ่มเล็ก ผู้สอนสามารถรู้ได้ว่าเรื่องใดน่าสนใจ และควรนำมาเป็นสื่อการเรียนการสอนและเมื่อมุมมองต่างมาประกอบเข้าด้วยกัน ความคิดต่อเรื่องนั้นจะสมบูรณ์และน่าสนใจยิ่งขึ้น ซึ่งความสนใจของผู้เรียนที่ชัดเจนจะกลายเป็นเป้าหมายการเรียนและเป็นเป้าหมายของชีวิต ซึ่งผู้เรียนมีความแตกต่างกัน จำเป็นต้องตอบสนองและมีที่ทางสำหรับแต่ละคน แต่ละคู่แล้วแต่ผู้สอน จะจัดการ

2. รูปแบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของนักวิเทศสัมพันธ์ คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ ผู้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาชาวจีนกลุ่มนั้น เพราะนักวิเทศสัมพันธ์มีความเห็นว่า นักศึกษาชาวจีนจะเชื่อฟังและไว้วางใจอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมาก

วิธีการคือ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่สอนและเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาชาวจีน จะเป็นคนประสานงานมาที่นักวิเทศสัมพันธ์ เพื่อสอบถามขั้นตอนกระบวนการ และระเบียบ ปฏิบัติ เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง โดย นักวิเทศสัมพันธ์ จะเป็นฝ่ายให้ข้อมูล รายละเอียด เอกสารแก่อาจารย์ท่านนั้น เพื่อให้อาจารย์ท่านนั้นไปถ่ายทอดกระบวนการ ระเบียบ ปฏิบัติ ข้อบังคับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองแก่นักศึกษาชาวจีนในความดูแล

ซึ่งวิธีการนี้ นักวิเทศสัมพันธ์มีความเชื่อมั่นว่า นักศึกษาชาวจีนจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีเนื่องจาก นักวิเทศสัมพันธ์เชื่อว่านักศึกษาชาวจีนมีความเชื่อฟังและพร้อมปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา มากกว่าตัวนักวิเทศสัมพันธ์ สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีเรื่องอำนาจ ที่มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายดังต่อไปนี้

อำนาจ หมายถึง ความสามารถของบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดที่ทำให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติหรือวิถีชีวิตได้ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ พลังหรือความสามารถที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคตินั้นเอง²⁸

อำนาจ หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งสามารถที่จะทำให้บุคคลอีกบุคคลหนึ่งทำบางสิ่งบางอย่างตามที่ตนเองต้องการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป้าหมายที่ตั้งไว้บรรลุผล²⁹

Blevins ให้ความหมายของอำนาจว่าหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการหันเหความคิดเห็นของบุคคล องค์กร หรือสถานการณ์ของบุคคลอื่นให้เบี่ยงเบนไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง³⁰

และความเข้าใจถึงคุณลักษณะที่สำคัญของอำนาจ จะช่วยทำให้สามารถเข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำว่า “อำนาจ” ได้ชัดเจนขึ้น ซึ่ง จุมพล หนิมพานิช กล่าวว่า คุณลักษณะของอำนาจประกอบด้วย ลักษณะสำคัญ ๆ ดังนี้³¹

1. มีความสัมพันธ์ (relation) หมายถึง อำนาจของบุคคลหนึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กันทางสังคม

2. มีลักษณะของการพึ่งพา (dependence) หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งมีอำนาจเหนือบุคคลหนึ่งเนื่องมาจากการที่บุคคลหนึ่งต้องพึ่งพาอีกบุคคลหนึ่งนั่นเอง

²⁸ อรุณ รักรธรรม. (2539). พฤติกรรมการเมืองในองค์กร. กรุงเทพฯ : เอส แอนด์ จี กราฟฟิค. หน้า 29.

²⁹ จุมพล หนิมพานิช. (2547). การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 75.

³⁰ ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2544). การบริหารการพัฒนา : ความหมายเนื้อหา แนวทาง และปัญหา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 312.

³¹ จุมพล หนิมพานิช. (2547). การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 95-97.

3. มีลักษณะของความน่าจะเป็น (probability) หมายถึง ความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็นที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะปฏิบัติตามผู้ที่ใช้อำนาจ

4. มีการขยายเขตอำนาจ (power expansion) หมายถึง อำนาจนั้นสามารถเพิ่มหรือขยายได้ เพราะยังมีอำนาจมากก็ยังมีแนวทางที่จะเลือกปฏิบัติได้มากขึ้น

5. มีระดับหรือขั้นของอำนาจ (degree) ซึ่งสามารถรับรู้ได้โดยบุคคลอื่น

6. มีการแลกเปลี่ยนหรือมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

7. มีความเฉพาะเจาะจง (specificity) คือ อำนาจมักเป็นเรื่องเฉพาะเจาะจงต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

กล่าวโดยสรุปว่า นักวิเทศสัมพันธ์มีความเชื่อว่า อาจารย์ประจำวิชาภาษาไทยประยุกต์มีอำนาจและพลังที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติหรือวิถีชีวิตของนักศึกษาชาวจีนทุกคน และสามารถหันเหความคิดเห็นของนักศึกษาชาวจีนทุกคนให้เบี่ยงเบนไปในทิศทางที่เป็นถูกระเบียบของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ตามที่อาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ เนื่องจากอาจารย์มีสถานะความสัมพันธ์ในลักษณะของผู้ใหญ่ ผู้ให้ความรู้ แก่นักศึกษาชาวจีน และนักศึกษาชาวจีนทุกคนต้องพึ่งพาอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ในการเรียนและดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทยในฐานะนักศึกษาจนกว่าจะเรียนจบหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งอาจารย์สามารถใช้อำนาจบังคับ (coercive power)³² เป็นอำนาจที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่ในฐานะอาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษา ให้นักศึกษาชาวจีนยอมปฏิบัติตามหรือมีความรู้สึกหวาดกลัว และระมัดระวังการปฏิบัติตนเรื่องต่างๆ รวมทั้งเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองด้วย และอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ ยังสามารถใช้อำนาจในการให้รางวัลหรือลงโทษ (reward and punishment power)³³ ต้นกำเนิดของอำนาจประเภทนี้มาจากทรัพยากร สิทธิพิเศษ เงิน ความสะดวกสบาย โดยอาจารย์สามารถให้ประโยชน์หรือความดีความชอบด้วยการแสดงความชื่นชมหรือให้รางวัลให้กับนักศึกษาชาวจีนที่ปฏิบัติตนได้ถูกระเบียบของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ อำนาจประเภทนี้ถือว่าเป็นแหล่งอำนาจที่มีประสิทธิผลมากที่สุด เพราะทำให้นักศึกษาชาวจีนเกิดแรงจูงใจและกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ อย่างเต็มใจ

3. รูปแบบและวิธีการของการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับนักศึกษาต่างชาติ: กรณีศึกษา นักศึกษาจีน คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีประสิทธิผลมากที่สุด ในมุมมองของอาจารย์ คือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล โดยการเป็นที่เลี้ยง (Mentoring System)

วิธีการคือ มอบหมายให้อาจารย์ หรือ นักวิเทศสัมพันธ์เข้าไปเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาชาวจีน และดำเนินการพานักศึกษาชาวจีนเดินทางไปสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองด้วย ซึ่งเป็นการสร้างระบบการสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) ที่ใกล้ชิด และสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้นักศึกษาชาวจีนเกิดความสบายใจ และรู้สึกมั่นใจในการดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย พร้อมทั้งเรียนรู้กระบวนการพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในสถานการณ์ และสถานที่จริง

³² จุมพล นิมพานิช. (2547). การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 97 - 102.

³³ จุมพล นิมพานิช. (2547). การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 97 - 102.

ในงานวิจัยฉบับนี้ Mentor หมายถึง ผู้ให้คำแนะนำปรึกษาเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งหมายถึง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ทุกคน และนักวิเทศสัมพันธ์ผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ของกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Mentee ผู้ได้รับคำแนะนำ หมายถึง นักศึกษาชาวจีนที่มาเรียนในสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทุกคน

ดังนั้น Mentoring System หมายถึงระบบที่เลี้ยงในงานวิจัยฉบับนี้หมายถึง ผู้ที่ความรู้เกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองมาทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาชาวจีน ในเรื่องทำการดำเนินการเรื่องเอกสารต่างๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทย ด้วยการใช้รูปแบบของการเป็นมิตรหรือเป็นเพื่อนที่ดี (Friendship Model)³⁴ จุดประสงค์เบื้องต้นของการสื่อสารนั้นเป็นไปเพื่อการสร้างความเข้าใจร่วมกันและตรงกัน

สาเหตุที่นักศึกษาชาวจีนมีความมั่นใจ และสบายใจกับรูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบนี้ เนื่องจากนักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่เพิ่งเดินทางมาต่างประเทศเป็นครั้งแรก ไม่มีความรู้พื้นฐานและความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองมาก่อน และไม่มีคนรู้จักในประเทศไทย ดังนั้นการมีระบบที่เลี้ยง (Mentoring System) เข้ามาช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษา แนะนำเรื่องต่างๆ อย่างใกล้ชิด ช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ เป็นพิเศษเป็นส่วนตัวมากกว่า มุ่งเน้นให้นักศึกษาชาวจีนรู้สึกว่าจะอยู่ภายใต้การดูแลที่มีความเข้มงวด และพานักศึกษาชาวจีนเดินทางไปที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทำให้นักศึกษาชาวจีนมีความรู้สึกปลอดภัย เชื่อมั่นในตนเอง สามารถทำงานได้ตามลำพัง และลดระดับความเครียดอันเกิดจากความไม่รู้จักการปฏิบัติตัว, สถานที่, กฎหมาย, ระเบียบ, ข้อบังคับ และไม่มีความเข้าใจในภาษาไทยได้ในระดับหนึ่ง

การทำการประชาสัมพันธ์จากฝ่ายอาจารย์เพียงฝ่ายเดียว ที่เกิดในขณะปฐมนิเทศ หรือ การประชุม นั้น ทำให้นักศึกษาชาวจีนที่มีความรู้ทางภาษาไทยไม่ค่อยดีนักเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย และแต่ระบบที่เลี้ยง (Mentoring System) เป็นระบบที่ทำให้เกิดการสื่อสารทั้งสองทาง (Two-Way Communication) เป็นการสื่อสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างความสัมพันธ์ เปิดพื้นที่ให้นักศึกษาชาวจีนได้ทำการซักถาม และเปิดพื้นที่ให้นักศึกษาชาวจีนได้อธิบายปัญหา ข้อสงสัย รวมทั้งทำความเข้าใจกฎ ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมืองได้อย่างสบายใจ ในลักษณะไม่เป็นทางการ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์ของมอนทอกเมอรี (Montgomery) ที่อธิบายว่า การสื่อสารและความสัมพันธ์ของมนุษย์มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและไม่สามารถแยกออกจากกันได้ รวมทั้งอธิบายลักษณะธรรมชาติของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์นั้นจะพัฒนาตลอดเวลาโดยอาศัยกระบวนการเจรจาแลกเปลี่ยน (Negotiation Process) ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งรูปแบบการสื่อสารที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ 3 รูปแบบดังต่อไปนี้

1. การสื่อสารด้วยการแลกเปลี่ยนเรื่องส่วนตัว หมายถึง ระดับที่เรามีการแลกเปลี่ยนเรื่องราวระหว่างกัน ซึ่งรับรู้เฉพาะคน 2 คน

2. การสื่อสารด้วยความต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ หมายถึง ผู้สื่อสารมีการสื่อสารมีการปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องสิ้นไหล แสดงว่า มีความพยายามอย่างไม่ลดละที่จะสื่อสาร ถ้าเรามีการสื่อสารต่อเนื่องยาวนานกับใคร รูปแบบการสื่อสารระหว่างกันจะสิ้นไหล เข้ากันได้ดี ไม่มีหยุดชะงักให้รู้สึกน่าอึดอัด

³⁴โกษา สุตหอม, พบ, ทานบ ตัณนิตติศุภางษ์, พบ. รายงานวิจัย “การให้คำปรึกษาในการเรียนวิชาการเวชศาสตร์”. หนังสือพุทธชินราชเวชสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2555. หน้า 11.

3. ความอึดอัด ลำบากใจในการสื่อสาร หมายถึง รูปแบบของความเครียด และปัญหาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของการสื่อสารของมนุษย์ แม้แต่ในความสัมพันธ์แบบสนิทสนมก็มีขึ้นได้³⁵

การนำระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) มาใช้ในการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองกับนักศึกษาชาวจีน ของอาจารย์และนักวิเทศสัมพันธ์ นั้น เป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาชาวจีน ทำให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนเรื่องส่วนตัว พยายามเข้าพบติดต่อพูดคุยกับอาจารย์ และนักวิเทศสัมพันธ์สม่ำเสมอ ไม่หลบหนี หรือหลีกเลี่ยง เกิดความสบายใจเนื่องจากไม่มีการข่มขู่ บังคับ หรือนำเอาเรื่องการลงโทษมากดดัน ทำให้ไม่เกิดความอึดอัดลำบากใจ ซึ่งนักศึกษาชาวจีนทุกคนมีความเห็นตรงกันว่า ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) นี้ ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ ค้นคว้าศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม และลดความเครียดที่เกิดจากความไม่เข้าใจภาษาไทย, สภาพแวดล้อม, วิถีชีวิต, วิธีการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เกิดความและเชื่อมั่นในการเดินทางไปดำเนินการเอกสารครั้งต่อไป ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดต่อให้เพื่อน รวมไปถึงสามารถพาเพื่อนไปดำเนินการได้อย่างถูกต้องอีกด้วย จึงถือว่าเป็นระบบที่ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถสรุปได้ว่า บทบาทของพี่เลี้ยง (Mentor) นั้นเป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างบุคคลเพื่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึงความใกล้ชิด ความสัมพันธ์ และความสอดคล้องกันของผู้ส่งสารแหล่งข้อมูลกับผู้รับสาร อันนำไปสู่ความหมายที่ร่วมกันสมบูรณ์แบบ เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- การสร้างความเข้าใจร่วมกันก็คือการสื่อสารที่มุ่งเน้นให้ผู้สื่อสารเข้าใจเนื้อหาหรือข้อมูลร่วมกันอย่างถูกต้อง ลักษณะเช่นการสื่อสารภายในองค์กรเพื่อการปฏิบัติงานร่วมกัน
- การสื่อสารเพื่อสร้างความชื่นชอบ โดยการสื่อสารโดยทั่วไปมิใช่มุ่งเฉพาะสื่อสารแต่ข้อมูลข่าวสารเท่านั้น การมีอารมณ์ร่วมและความพึงพอใจ จะช่วยสร้างสัมพันธภาพและความรู้สึกชื่นชอบในการสื่อสารซึ่งกันและกัน
- การสื่อสารเพื่อสร้างอิทธิพลต่อการมีทัศนคติร่วมกัน ซึ่งความล้มเหลวในการสื่อสารบางครั้งเกิดจากความไม่เข้าใจในความคิดและทัศนคติที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจะสร้างความเข้าใจร่วมกันให้ตรงกันจึงจะทำให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้
- การสื่อสารเพื่อยกระดับความสัมพันธ์ ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่สามารถส่งผลต่อความสำเร็จในการสื่อสารก็คือความรู้สึกที่ดีต่อกัน ดังนั้นการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันจะช่วยให้การสื่อสารในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- การสื่อสารเพื่อทำให้เกิดการกระทำตามความต้องการในการสื่อสาร วัตถุประสงค์อันหนึ่งที่มีมักจะเกิดตามขึ้นมาคือการสร้างความมุ่งหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดความคิดเห็นร่วมกันและการกระทำร่วมกันในสิ่งที่ต้องการ

ปัญหาและอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองที่เกิดจากตัวนักศึกษาชาวจีน

1. การไม่รู้หนังสือ และขาดทักษะในการสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาชาวจีน ทำให้ไม่สามารถรับรู้มองเห็นความสำคัญและเข้าใจต่อปัญหา เรื่องราว และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับเอกสารการตรวจลงตราและระเบียบ กฎหมายของพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ราชอาณาจักรไทย

³⁵ Montgomery, B.M. (1992). Communication as the interface between couples and culture. In S.

2. การไม่รู้จักกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมืองเนื่องจากนักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางออกนอกประเทศมาก่อน และไม่เคยได้รับข้อมูลในการปฏิบัติตนเมื่อเดินทางออกนอกประเทศ ทำให้ไม่เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติ และระเบียบของการเดินทางเข้าเมือง ทำให้เกิดความผิดโดยไม่ได้เจตนา อย่างเช่น กรณีติดสินบนเจ้าพนักงาน ที่ทางฝ่ายนักศึกษาชาวจีนมีความเข้าใจว่า เป็นเรื่องที่ทำได้ เป็นเรื่องธรรมดา ไม่คาดคิดว่า ผลลัพธ์ที่ได้กลับคืนมาจะร้ายแรงถึงขั้นยกเลิก VISA และต้องเดินทางออกนอกประเทศไทย ซึ่งเรื่องนี้ ทางอาจารย์คณะศิลปศาสตร์ ได้ดำเนินการตักเตือน อธิบายให้นักศึกษาชาวจีนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย และบทลงโทษของการติดสินบนเจ้าพนักงานแก่นักศึกษาชาวจีนทุกคนที่เข้ามาเรียนในสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ เป็นประจำ และนำเรื่องนี้มาพูดถึงบ่อยครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน และทำความเข้าใจเรื่องนี้

3. การยึดเหนี่ยวไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงว่า ตนเองได้เดินทางมาอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งมีกฎหมาย ระเบียบ และวิธีปฏิบัติในการพักอาศัย ทำให้ไม่รู้สึกระแวงหรือร้อนในการติดตาม ตรวจสอบถึงวิธีการในการปฏิบัติตามระเบียบ และกฎหมายนั้น ซึ่งทำให้อาจารย์ต้องทำการสื่อสารเป็นเวลานาน โดยต้องอธิบายให้เข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงสถานะของนักศึกษาชาวจีนที่เกิดขึ้นเมื่อเดินทางออกนอกประเทศจากสถานะของเจ้าของประเทศมาเป็นผู้เดินทางเข้าเมืองของอีกหนึ่งประเทศ ซึ่งในสถานะใหม่นั้นนักศึกษาต้องเรียนรู้ระเบียบกฎหมาย ระหว่างประเทศ และวิธีการปฏิบัติตามกระบวนการตรวจคนเข้าเมืองเพื่อให้สามารถอยู่ในประเทศนั้นได้อย่างถูกต้อง

4. การไม่รู้จักระบบของตัวเอง ทำให้อาจารย์ และนักศึกษาชาวจีนเกิดความรู้สึกที่แบ่งแยกเกิดความรู้สึกแตกต่างกัน มองว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายให้ และอีกฝ่ายเป็นฝ่ายรับอยู่ตลอดเวลา โดยตัวนักศึกษาชาวจีนรู้สึกว่าการพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้นเป็นเรื่องที่อาจารย์และมหาวิทยาลัยต้องรับผิดชอบและดำเนินการให้ ไม่มีความจำเป็นต้องติดตาม สอบถาม หรือรับผิดชอบในเรื่องนี้แต่อย่างใด ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และเกิดปัญหาบ่อยครั้ง ตัวอย่างเช่น การเสียค่าปรับเนื่องจากการไม่เดินทางไปรายงานตัว 90 วัน หรือการเดินทางออกนอกประเทศไทยโดยไม่ดำเนินการทำ re-entry visa ซึ่งทำให้นักศึกษาชาวจีนไม่สามารถเดินทางกลับเข้ามาในประเทศไทยและใช้เอกสารการตรวจลงตรา Non-Immigrant “ED” ที่เคยได้รับอีก ต้องดำเนินการติดต่อกับสถานทูตและจัดทำเอกสารการตรวจลงตราใหม่

ปัญหาและอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองที่เกิดจากตัวอาจารย์

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติ ของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองประเทศไทย อาจารย์ส่วนใหญ่ในสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ ยอมรับว่า ไม่มีความเข้าใจเรื่องกฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติในเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทยเลย แต่อาจารย์ทุกท่านกำลังใส่ใจและเรียนรู้มากขึ้นเนื่องจากคณะศิลปศาสตร์มีนโยบายรับนักศึกษาชาวจีนเข้ามาเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

2. ภาษาอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ทุกท่านและนักวิเทศสัมพันธ์ทุกคนยอมรับว่า ภาษาเป็นอุปสรรคใหญ่ในการทำการสื่อสารกับนักศึกษาชาวจีน ดังนั้นอาจารย์ต้องพยายามเลือกใช้ภาษาไทยที่เข้าใจง่าย และใช้คำศัพท์ง่ายๆ มาประกอบคำอธิบายและใช้ความอดทนในการพยายามอธิบาย รวมทั้งพยายามหาวิธีการต่าง ๆ มาช่วยในการเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน เช่น การร้องเพลง และการพาไปชมรูปภาพจิตรกรรมของวรรณคดีไทย เป็นต้น

3. เวลาและภาระงานของอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อภาระงานที่ดำเนินการอยู่ อาจารย์ส่วนใหญ่จึงทำหน้าที่ทั้งเป็นผู้สอน, เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิเทศสัมพันธ์ในตัวเอง ดังนั้น อาจารย์จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะใกล้ชิดกับนักศึกษาเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ ในการเลือกใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ ควรพิจารณาลักษณะของสื่อ 5 ประการ คือ

1. ลักษณะแตกต่างด้านเนื้อที่ – เวลา (Space – Time) ของสื่อ เช่น ถ้าใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ภาพ ต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่บรรจุ กับ ช่วงเวลาที่เป็นปัจจุบัน และความถูกต้องชัดเจน สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็ว เป็นต้น
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนเป้าหมาย (Audience's Participation) คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น อธิบายถึงปัญหา และประสบการณ์ที่พวกเขาได้รับ จะยังสามารถดึงดูดความสนใจ และกระตุ้นให้จดจำได้ง่ายขึ้น
3. ลักษณะที่แตกต่างในด้านความเร็ว (Speed) สื่อแต่ละประเภทมีความเร็วแตกต่างกัน สื่อที่เร็วที่สุดคือ Social Media ต่างๆ และสื่อที่ช้าที่สุดคือ สื่อที่เป็นหนังสือ แผ่นพับ คู่มือ ดังนั้น เราต้องเลือกใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับข้อมูลที่เราต้องการจะทำการประชาสัมพันธ์ ถ้าหากข่าวสารใดต้องการให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้ศึกษา วิเคราะห์อย่างละเอียด มีเวลาในการคิดไตร่ตรอง รวมทั้งสามารถเก็บไว้ได้นาน ก็ต้องเลือกใช้สื่อที่มีความเร็วต่ำ
4. ลักษณะในการคงทนถาวร (permanence) ประเภทสิ่งพิมพ์จัดเป็นสื่อที่มีความคงทนถาวรมากที่สุด เก็บไว้ได้นาน เมื่อต้องการค้นออกมาดูใหม่ย่อมทำได้
5. ถ้าต้องการทำการประชาสัมพันธ์ ผ่านตัวบุคคล ย่อมต้องมั่นใจว่า บุคคลผู้นั้นมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องนั้นอย่างชัดเจนในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการประเมินผลของการประชาสัมพันธ์

การประเมินผลของการประชาสัมพันธ์ ของอาจารย์ประจำสาขาภาษาไทยประยุกต์ และนักวิเทศสัมพันธ์กับนักศึกษาชาวจีน เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองนั้น มี 4 ลักษณะได้แก่³⁶

1. การประเมินผลเชิงข้อมูลข่าวสาร/ ความรู้มีการประเมินใน 2 ลักษณะ
  - การประเมินการเปิดรับข่าวสาร ทำการโดยศึกษาจำนวนขึ้นข่าวที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ แล้วคำนวณผู้มีโอกาสเปิดรับข่าวขึ้นนั้นที่ลงตีพิมพ์ใน คู่มือแต่ละฉบับ โดยดูจากจำนวนของคู่มือแต่ละครั้งว่ามีผู้ได้รับไปจำนวนเท่าไร
  - การประเมินความรู้ความเข้าใจข้อมูลข่าวสาร ประเมินโดยแบบวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เผยแพร่ออกไป เช่น คู่มือความรู้ นอกจากนี้ ยังสามารถประเมินความรู้ความเข้าใจ จากการสำรวจความรู้ความเข้าใจ โดยใช้แบบสอบถาม / สัมภาษณ์ อันเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ
2. การประเมินผลทัศนคติ การประเมินทัศนคติของนักศึกษาชาวจีนเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมืองวัดได้จากการวิจัยเชิงสำรวจ โดยอาจวัดว่า มีการสร้างทัศนคติใหม่หรือไม่เพียงใด ทัศนคติที่มีอยู่แล้ว ถูกเสริมแรงให้เข้มแข็งขึ้น หรือยังคงหนักแน่นไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่เพียงใด มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติตามที่พึงประสงค์หรือไม่
3. การประเมินผลพฤติกรรมเป็นการประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาชาวจีนภายหลังที่ได้เปิดรับสื่อหรือข้อมูลข่าวสารแล้วโดยสอบถามกลุ่มเป้าหมายว่า ภายหลังที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารหรือเข้าร่วมกิจกรรมแล้วพฤติกรรมได้เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ และอะไรที่เปลี่ยนแปลงไป หรือพฤติกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นมีหรือไม่ คืออะไร เช่นสามารถดำเนินการเรื่องเอกสารการตรวจลงตรา (VISA) ได้เองโดยไม่ต้องให้อาจารย์หรือนักวิเทศสัมพันธ์เดินทางไปด้วย เป็นต้น

³⁶วีรัช ฤทธิรัตนกุล. (2546). การประชาสัมพันธ์ ฉบับสมบูรณ์ ปรับปรุงเพิ่มเติมพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 217.

4. การประเมินผลผลิตการประเมินผลผลิต (Output) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อที่ควบคุมได้ และควบคุมไม่ได้ และเป็นการประเมินประสิทธิผลของการกระจายสื่อ การจำหน่ายจ่ายแจกสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายกลุ่มต่าง ๆ วิธีการประเมิน เช่น การนับจำนวนชิ้นข่าวที่ส่งไปเผยแพร่ยังนักศึกษาชาวจีน - เป็นการวัดประสิทธิผลของการทำงานด้านสื่อ

แผนภาพที่ 2 เรื่องกระบวนการและวิธีการดำเนินการประชาสัมพันธ์

ที่มา :วีริช ลภีรัตนกุล (2546 : 217)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การดำเนินการประชาสัมพันธ์ที่ดีนั้น ต้องคำนึงถึง

1. ต้องมีการวางแผนที่ดี และกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน
2. การให้ความสำคัญในเรื่องการสื่อสาร 2 ทาง (Two – Ways Communication)
3. ต้องเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างหน่วยงาน กับ กลุ่มเป้าหมาย และป้องกันการเข้าใจผิดที่จะเกิดขึ้นจากข้อมูล/ข่าวสารต่างๆ
4. ต้องพูดความจริงให้มากที่สุด ไม่ว่าจะในด้านดี หรือ ปัญหาที่มีอยู่
5. การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนั้น ผู้ทำการสื่อสารต้องเลือกใช้คำ หรือ ประโยคใ้ง่ายที่สุด ต้องใช้ความอดทนและให้เวลากับการอธิบายหลายรอบ รวมทั้งตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายทุกครั้งว่า มีความเข้าใจตรงกันกับวัตถุประสงค์ที่เราต้องการจะทำการสื่อสารออกไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้ของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่เข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยเกี่ยวกับพิธีการตรวจคนเข้าเมืองเพิ่มเติมเพื่อจะได้สามารถดำเนินการประชาสัมพันธ์ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรทำการศึกษาวิธีการสื่อสารเพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองกับนักศึกษาชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยเพื่อจะได้ปูพื้นฐานข้อมูล และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทยให้กับนักศึกษาชาวต่างประเทศเบื้องต้น เพื่อจะได้กระตุ้นเตือนให้นักศึกษาชาวต่างประเทศระมัดระวังตัวและช่วยในการป้องกันการลักลอบหรือกระทำผิดกฎหมาย การตรวจคนเข้าเมืองในระดับหนึ่ง

บรรณานุกรม

หนังสือ และบทความ

โกษา สุตหอม, พบ, ทำนบ ตันนิติศุภวงษ์, พบ. รายงานวิจัย “การให้คำปรึกษาในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์”. หนังสือพุทธชินราชเวชสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2555.

จุมพล นิมพานิช. (2547). การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชม ภูมิภาค (2526). หลักการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : S.O. Printing House Co., LTD.,

ชูศรี สนิทประชากร. (2534). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร :ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครู ศึกษาศาสตร์วิทยาลัยครูจันทระเกษม.

ดวงพร คำบุญรัตน์ และวาสนา จันทร์สว่าง (2536). สื่อสารการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอินไหม้เทรด.

ตรวจคนเข้าเมือง, สำนักงาน (2537). คำอธิบายกำหนดหน้าที่การงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์

ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2544). การบริหารการพัฒนา: ความหมาย เนื้อหา แนวทาง และปัญหา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2540). อาชญากรรม : การควบคุม. กรุงเทพมหานคร : พรทิพย์การพิมพ์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525

พีระ จิระโสภณ (2529). “ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน”. ใน หลักและทฤษฎีการสื่อสาร, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 2

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์ (2529). พฤติกรรมศาสตร์การสื่อสาร เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วย 9 ถึง 15. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 1

ยอดหทัย เทพรานนท์, (2548). ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์. Mentor – mentee – mentoring ศาสตร์และศิลป์ของการเป็นนักวิจัยที่ดี. พิมพ์ครั้งที่ 1. มูลนิธิบัณฑิตยศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย : กรุงเทพฯ.

ยุพา สุภากุล (2540). การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิจิตร อวระกุล (2534). เทคนิคการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ S.O Printing House Co., LTD.,

วิรัช ลภีรัตนกุล (2532). การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิรัช ลภีรัตนกุล. (2546). การประชาสัมพันธ์ ฉบับสมบูรณ์ ปรับปรุงเพิ่มเติมพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีวิไล พลมณี. (2545). ภาษาและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ทิพย์เนตร.

สุดสงวน สุธีสร (2545). อาชญวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.,

เสรี วงษ์มณฑา (2535). การวิจัยสำหรับนักโฆษณา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า

อรุณ รักธรรม. (2539). พฤติกรรมการเมืองในองค์กร. กรุงเทพฯ : เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.

วิทยานิพนธ์

กิตติพงศ์ สุทัศน์ ณ อยุธยา (2523). “การประชาสัมพันธ์ในหน้าที่ตำรวจ” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ใจทิพย์ ศรีประกายเพชร (2538). “การศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์และประสิทธิผลการสร้างภาพลักษณ์ของ โครงการดาวเทียมไทยคม”. นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉลองรัฐ ยิ่งไพบูลย์ (2537). “การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการปรับตัวของอาจารย์ชาวต่างประเทศของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์”. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เชิดชัย รัตนเมธานนท์. พ.ต.ท (2543). “การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ”. รายงานโครงการเฉพาะบุคคล วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารสื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2522). “การประชาสัมพันธ์หลักการและแนวทางปฏิบัติ”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.

พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. (2531). การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทิชาพร เลิศสมบูรณ์. (2523). การใช้สื่อมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์ ของ อสมท.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน ปริญญาตรีวารสารศาสตร์บัณฑิต

เมตตา วิวัฒนานุกูล. (2536). รายงานวิจัยลักษณะและปัญหาการสื่อสารต่างวัฒนธรรมในบริษัทนานาชาติในประเทศไทย กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วทัญญู วิทยผลไพลัย. ร.ต.ท. (2542). “ภาพลักษณ์ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง”. การฝึกปฏิบัติเฉพาะบุคคล นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต การโฆษณา คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

วิทยา สมัครการณ (2545). “ปัญหาอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย: ศึกษาเฉพาะกรณีกองตำรวจสันติบาล 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุดมศรี ฉายาลักษณ์ (2546). “การป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติโดยมาตรการตรวจคนเข้าเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หนังสือต่างประเทศ

Buddeberg–Fischer B, Herta KD.(2006).Formal mentoring programmes for medical students and doctors—a review of the Medline literature. Med Teach.

Fred E.Jandt. (2004). An Introduction to Intercultural Communication: Identities in a Global Community. 4th edition, Sage Publication.

Gutlip S.M. & Center, A.H. (1978) Effective Public Relations. Fifth Edition, Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall.

Hellriegel, Slocum & Woodman. (2001). Organization Behavior (9th Ed.). Ohio : South – Western College Publishing.

Larson, M. (1998). Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence. Oxford: University Press of America.

Montgomery, B.M. (1992). Communication as the interface between couples and culture. In S.

Newmark, P. (1988). A Textbook of Translation.London :Prentic Hall International Ltd.

Satoshi Isii. (2006). Complementing Contemporary Intercultural Communication Research with East Asian Sociocultural Perspectives and Practice.China Media Research.

Toury, G. (2000).Decriptive translation studies-and beyond, Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press.

William B.Gudykunst& Young Yun Kim.(1992, 1984).Communicating with Stragers. McGraw – Hill, INC.

สื่อออนไลน์ websiteภาษาไทย

อัญชลี ธรรมะวิสิกุล: เทคนิคการนิเทศ: ระบบพี่เลี้ยงและการให้คำปรึกษา (Mentoring)
<https://panchalee.wordpress.com/2009/07/28/mentoring/>

สื่อออนไลน์website ภาษาอังกฤษ

Denoun, E. (2000). Translation and Culture.Retrieved August 15, 2010.From
<http://www.completetranslation.com/culture.htm>.

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. นางสาวชุตินา สุดจรรยา
Miss Chutima Sudjanya

2. ตำแหน่งปัจจุบัน
นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

3. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก
กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
อาคารสำนักงานอธิการบดี ชั้น 4
399 ถนนสามเสน แขวงวชิรพยาบาล
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 02 282 0014 และ 02 282 9009 – 15 ต่อ 6072 – 6073
มือถือ 086 972 0583
Email address: csudjanya@live.com

4. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต
(การท่องเที่ยว)

ปีที่จบการศึกษา 2544

ประกาศนียบัตรบัณฑิต นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
(การสื่อสารสุขภาพ)

ปีที่จบการศึกษา 2552

ปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
(การสื่อสารสุขภาพ)

ปีที่จบการศึกษา 2555

5. ประวัติการอบรมในต่างประเทศ

Certificate and Diploma of Business Management at TAFE Tasmania, Australia
ระหว่างปี 2545 – 2547

6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัย

โครงการวิจัยที่ 1 ชื่องานวิจัย (ภาษาไทย)

รูปแบบ วิธีการ และประสิทธิภาพของการสื่อสารของอาจารย์เพื่อใช้ลดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของนักศึกษา : กรณีศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (วิทยาเขตพระนครเหนือ)

โครงการวิจัยที่ 1 ชื่องานวิจัย (ภาษาอังกฤษ)

Form, Methods and Effectiveness in Communication of Teachers to Reduce the Violent Behaviors of Students : A Case Study of Engineering Students, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon (North Campus).

การตีพิมพ์เผยแพร่

1. เผยแพร่ในวารสารการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ โครงการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ SMART III ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

หน่วยงานผู้จัดการประชุม คือ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตศรีราชา) และ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2. เผยแพร่ในหนังสือวารสารโครงการประกวดวิทยานิพนธ์ และการศึกษาอิสระดีเด่น ครั้งที่ 9 และโครงการเสนอผลงานทางวิชาการของนักศึกษา วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2556

หน่วยงานผู้จัดการประกวด คือ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผู้ร่วมงานวิจัย คนที่ 1

1. นางสาวจุฑารัตน์   เชิดชูพงษ์
Miss Jutarat   Cherdchoopong
2. ตำแหน่งปัจจุบัน
นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
3. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก
กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
อาคารสำนักงานอธิการบดี ชั้น 4
399 ถนนสามเสน แขวงวชิรพยาบาล
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 02 282 0014 และ 02 282 9009 – 15 ต่อ 6072 – 6073
มือถือ 085 114 0741
Email address: jutarat2731@gmail.com
4. ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี   ศิลปศาสตรบัณฑิต   มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
(ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล)

ปีที่จบการศึกษา   2553

ผู้ร่วมงานวิจัย คนที่ 2

1. นางสาวจิตติมา พันธุ์แดง
Miss Jitima Pangtang
2. ตำแหน่งปัจจุบัน
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ
3. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก
กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
อาคารสำนักงานอธิการบดี ชั้น 4
399 ถนนสามเสน แขวงวชิรพยาบาล
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 02 282 0014 และ 02 282 9009 – 15 ต่อ 6072 – 6073
มือถือ 081 906 1262
4. ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
(การบริหารงานบุคคล)
ปีที่จบการศึกษา 2542

แบบสัมภาษณ์อาจารย์ประจำวิชาภาษาไทยประยุกต์ และนักวิเทศสัมพันธ์

1. ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อ – นามสกุล
- วุฒิการศึกษา
- ประสบการณ์การสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาชาวจีน

2. ทักษะเกี่ยวกับนักศึกษาชาวจีน

- ความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เกี่ยวกับประเทศจีน และนักศึกษาชาวจีน

3. บทบาทในการเป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยให้กับนักศึกษาชาวจีน

- กระบวนการและวิธีการสอนภาษาไทยเป็นอย่างไร
- อุปสรรคในการสอนภาษาไทย

4. บทบาทในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาชาวจีน

- จำนวนนักศึกษาชาวจีนที่อยู่ในความดูแล
- วิธีการสื่อสารของอาจารย์กับนักศึกษาชาวจีนในความดูแล
- ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาชาวจีน
- วิธีการตักเตือน

5. ความรู้เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

- แหล่งที่มาของข้อมูล
- ระดับความเข้าใจ
- กระบวนการและวิธีการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาชาวจีนเกี่ยวกับเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง
- วิธีการติดตามและตรวจสอบให้นักศึกษาชาวจีนปฏิบัติตามระเบียบการตรวจคนเข้าเมือง

6. ปัญหาในการสื่อสารกับนักศึกษาชาวจีนเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

7. วิธีการแก้ไขปัญหาเรื่องการสื่อสาร

แบบสัมภาษณ์นักศึกษาชาวจีน สาขาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. ข้อมูลพื้นฐาน

- ชื่อ – นามสกุล
- อายุ
- ชั้นปี
- ประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย
- ประสบการณ์การเดินทางไปต่างประเทศ

2. ความรู้เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

- แหล่งที่มาของข้อมูล
- วิธีการรับข่าวสาร
- ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือเดินทาง, ชนิดของวีซ่าและบทลงโทษหากไม่ดำเนินการตามระเบียบตรวจคนเข้าเมือง

3. การทำการสื่อสารกับอาจารย์เรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง (วิธีการที่อาจารย์ใช้)

4. ระดับความเข้าใจเมื่ออาจารย์หรือนักวิเทศสัมพันธ์อธิบายเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง (เข้าใจดี ไม่ดี หรือ ไม่เข้าใจ เพราะอะไร)
5. ปัญหาของการปฏิบัติตามพิธีการตรวจคนเข้าเมือง
6. วิธีการแก้ไขปัญหา

แบบบันทึก

วันที่.....

ชื่อ คณะผู้วิจัย

สถานที่

.....
.....
.....
.....

เหตุการณ์และพฤติกรรม

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

รายชื่ออาจารย์คณะศิลปศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์

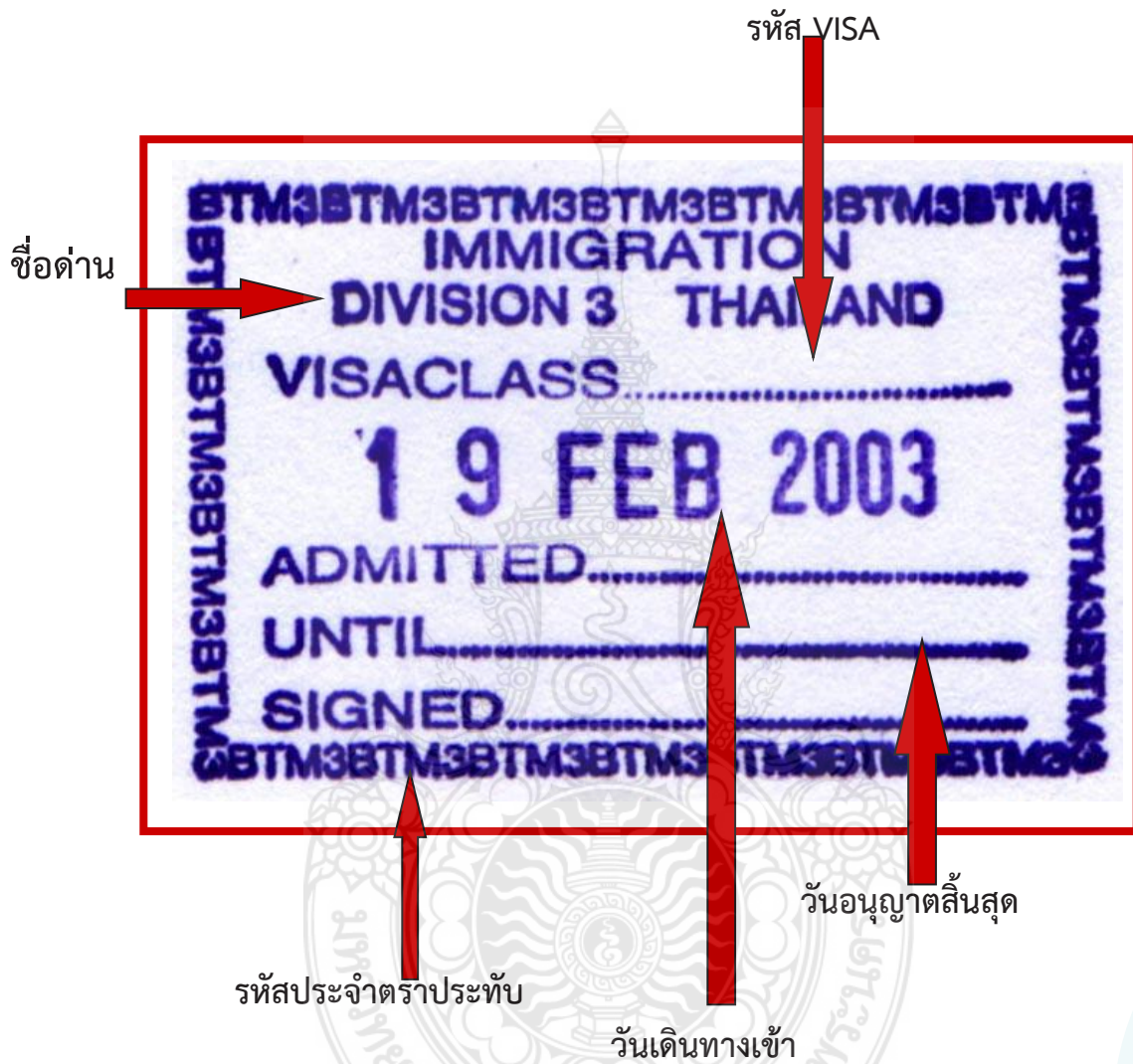
1. ดร. ภาคพันธ์	ศาลาทอง	คณบดีคณะศิลปศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์	ตางาม	หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิณา	สงวนพงษ์	อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลศรี	อุบลสวัสดิ์	อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษา
5. นางเพ็ญพิมล	ทุมประเสน	อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษา
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุทธภูมิ	สุวรรณเวช	อาจารย์ผู้สอน
7. นางเบ็ญจมาศ	คำอุ่น	อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษา
8. นางสาวพรกนก	ศรีงาม	อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษา
9. นายตั้ง เหมิน	เหยิน	อาจารย์ชาวจีน ทำหน้าที่สอนวิชาการแปล

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างตราประทับ

ตัวอย่างตราประทับ

VISA ON ARRIVAL

ได้รับอนุญาตให้อยู่ 15 วัน

ตัวอย่างตราประทับที่ได้รับการยกเว้นการตรวจลงตรา (Visa)

ได้รับอนุญาตให้อยู่ได้ 30 วัน

ตัวอย่าง

คนเดินทางผ่าน (Transit Visa)

ได้รับอนุญาตให้อยู่ได้ 30 วัน

ตัวอย่างทัศนاجر Tourist Visa

ได้รับอนุญาตให้อยู่ได้ 60 วัน

ตัวอย่างแบบฟอร์ม ตม. 7

ด้านหน้า

ตม. ๗
TM. 7

คำขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไป
APPLICATION FOR EXTENSION OF TEMPORARY STAY IN THE KINGDOM

ที่ทำการตรวจคนเข้าเมือง **BANGKOK**
Immigration Office

วันที่ **13** เดือน **NOVEMBER** พ.ศ. **2012**
Date Month Year

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
To Commissioner - General Royal Thai Police

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อสกุล **BOND** ชื่อตัว **JAMES**
I. (Mr. Mrs., Miss) family name first name

ชื่อรอง **-** อายุ **52** ปี เกิดวันที่ **26** เดือน **JUNE** พ.ศ. **1960**
middle name age years date of birth month year

สถานที่เกิด **LONDON** สัญชาติ **BRITISH**
Place of birth nationality

ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง เลขที่ **A 001234** ลงวันที่ **13**
holding passport or travelling document no. dated

เดือน **JANUARY** พ.ศ. **2006** ออกให้ที่ **LONDON** มีอายุใช้ได้ถึงวันที่ **13**
month year issued at valid until

เดือน **JAN** พ.ศ. **2016** ประเภทของวีซ่า **TOURIST**
month year kind of visa

ได้โดยสารพาหนะ **AIR / TC 321** จาก **LONDON**
arrived by (mode of transportation) from

เข้ามาทางด่าน **SUVANNABHUMI** วันที่ **10** เดือน **NOVEMBER** พ.ศ. **2012**
port of arrival date month year

บัตรขาเข้า/ขาออก ตม. ๕ ลำดับที่ **PR 20120**
arrival/departure card TM. 6 no.

ข้าพเจ้าขอยื่นคำขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปอีก มีกำหนด **30** วัน
I wish to apply for an extension of temporary stay in the Kingdom for another period of **30** days.

เหตุผลที่ขอยื่นคือ **VISIT & TOUR**
reason (s) for extension

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
Yours sincerely,
James Bond

ลายมือชื่อหรือลายนิ้วหัวแม่มือขวา **James Bond** ผู้ขอ
Signature or right thumb print Applicant

ด้านหลัง

สถานที่พักในประเทศไทย..... **MANDARIN ORIENTAL HOTEL, NEW ROAD BANGKOIC**

Address in Thailand

คำขออนุญาตฉบับนี้ ข้าพเจ้า..... เป็นผู้เขียน
This application is written by.....

อยู่บ้านเลขที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
address no..... road..... Tambon/Khwaeng.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
Amphoe/Khet..... Changwat.....

รูปถ่าย
ขนาด ๔ x ๖ ซม.
photograph
4 x 6 cm.

ลายมือชื่อ..... ผู้เขียน
Signature..... Writer.....

**คำเตือน
NOTICE**

๑. ผู้ขอจะต้องยื่นคำขออนุญาตด้วยตนเอง
APPLICATION MUST BE MADE IN PERSON.

๒. ค่าธรรมเนียมการยื่นคำขออนุญาต ๑,๙๐๐ บาท
APPLICATION FEE IS 1,900 BAHT.

๓. จะได้รับอนุญาตหรือไม่ก็ตาม เงินค่าธรรมเนียมจะไม่คืนให้
WHETHER PERMISSION IS GRANTED OR NOT,
APPLICATION FEE IS NOT REFUNDABLE.

(โรงพิมพ์ตำรวจ ด.ก. ๒๕๕๕)

หนังสือรับรอง และร้องขอให้อยู่ต่อจากสถาบันอุดมศึกษา

ศธ 0516.15/0715

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ท่าพระจันทร์ กทม. 10200

๑๘ ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการต่ออายุวีซ่าให้นักศึกษาชาวเยอรมนี

เรียน ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ด้วยคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับ Mr. Sven Eichhorn ผู้ถือสัญชาติเยอรมนี ซึ่งกำลังศึกษาระดับปริญญาโทที่ University of Applied Sciences Schmalkden, Germany และคณะฯ ได้รับเข้ามาเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) คณะเศรษฐศาสตร์ ระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา คือในภาค 2 ปีการศึกษา 2556 (ตุลาคม 2556 – มีนาคม 2557) ภายใต้สัญญาแลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันข้างต้น กับคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้รับวีซ่าประเภท Non-Immigrant ED โดยวีซ่าของนักศึกษาผู้นี้จะหมดอายุในวันที่ 6 มกราคม 2557

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการต่ออายุวีซ่าให้แก่ Mr. Sven Eichhorn จนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2557 และคณะฯ ขอรับรองว่า Mr. Sven Eichhorn ซึ่งถือหนังสือเดินทางเลขที่ CH9VFP18L มีสถานภาพเป็นนักศึกษาของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จริง และในขณะที่ท่านกอยู่ในประเทศไทย นักศึกษาผู้นี้จะไม่ประกอบอาชีพใด ๆ ระหว่างระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการต่ออายุวีซ่าให้แก่ Mr. Sven Eichhorn จนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2557 ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ นิธิประภา)

คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์

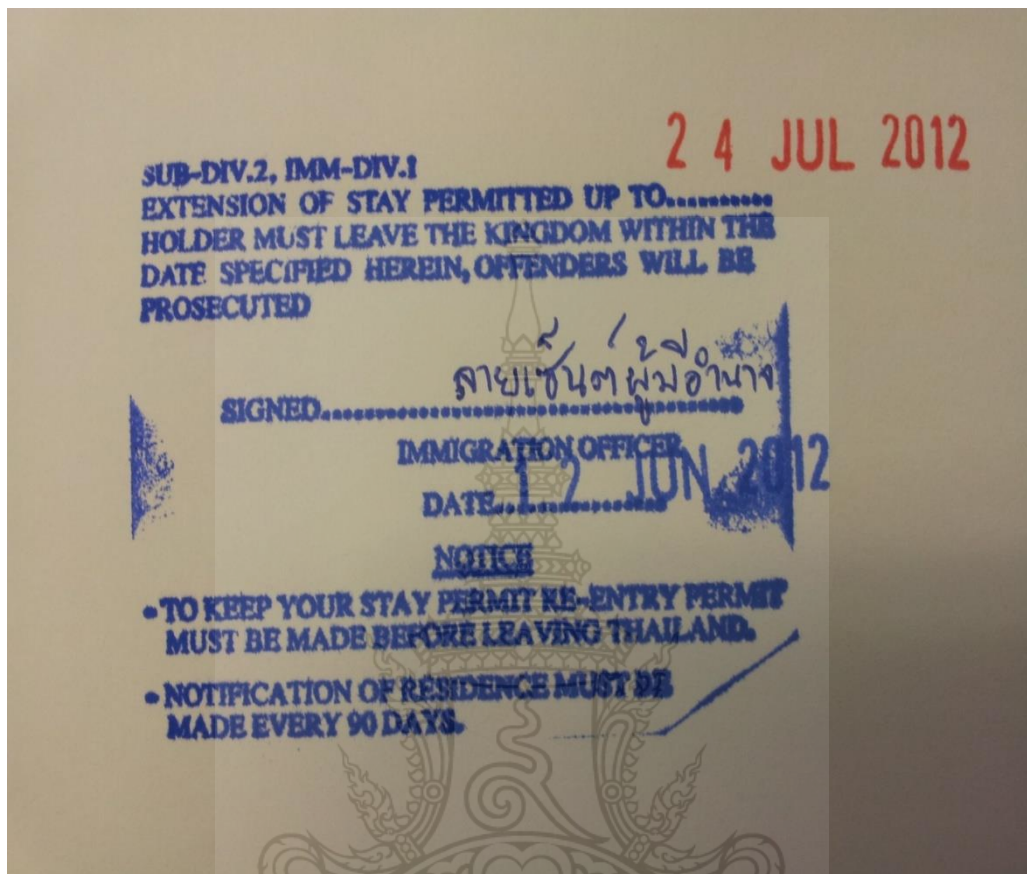
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์

โทรศัพท์: 0 2613 2425 พรรณนะ เวชพราหมณ์

โทรสาร: 0 2224 9428

ตัวอย่างตราประทับใบอนุญาต

การรายงานตัว 90 วัน

คนต่างด้าว ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราวแล้ว ถ้าอยู่ในราชอาณาจักรเกิน 90 วัน คนต่างด้าวคนนั้น มีหน้าที่ต้องรายงานตัวแจ้งที่พักอาศัยต่อพนักงาน สำนักงาน ตรวจคนเข้าเมือง ทุก 90 วัน (เว้นแต่ที่ได้รับอนุญาตตาม ม.15 แห่ง พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.2522) หากท้องที่ใดมีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ จะแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการแห่งนั้นก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามมาตรา 37(5) แห่ง พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

เอกสารประกอบการแจ้ง 90 วัน

หนังสือเดินทาง

แบบฟอร์มการแจ้งที่พักอาศัย (ตม.47)

ใบรับแจ้งการอยู่เกิน 90 วัน (กรณีที่ไม่มีการเดินทางออกนอกประเทศ)

ตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์ม การแจ้งอยู่เกิน 90 วัน ของบุคคลต่างด้าว (ตม.47)

ตม.๔๗
TM.47

แบบการแจ้งอยู่เกินกว่า ๙๐ วัน ของบุคคลต่างด้าว
FORM FOR ALIEN TO NOTIFY OF STAYING LONGER THAN 90 DAYS

เขียนที่ IMMIGRATION DIVISION 1
WRITTEN AT

วันที่ 1 เดือน OCT พ.ศ. 2010
DATE MONTH YEAR

เรียน พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง
TO THE IMMIGRATION OFFICER

ข้าพเจ้า MR. QIN JIE
(FULL NAME IN BLOCK LETTERS)

สัญชาติ CHINESS ประเภทวีซ่า

NATIONALITY TOURIST
 NON-IMM

VISA

เดินทางเข้ามาเมื่อวันที่ 02 เดือน MAY พ.ศ. 2010 โดยพาหนะ PLANE
ENTERED THAILAND ON MONTH YEAR BY

หนังสือเดินทางเลขที่ G19906677 ตามบัตรขาเข้าเลขที่ AB13011
PASSPORT NO. ARRIVAL CARD NO.

บัดนี้ ได้อยู่ในราชอาณาจักรไทย ครบ ๙๐ วันแล้ว และพำนักอยู่ที่ 200
I HAVE NOW BEEN STAYING IN THAILAND FOR 90 DAYS AND MY PRESENT ADDRESS IS

ซอย/ถนน NAKHON RATCHASIMA RD. ตำบล DUSIT
LANE/ROAD TAMBOL

อำเภอ DUSIT จังหวัด BANGKOK โทรศัพท์ 081-1110111
AMPHUR PROVINCE PHONE

ลงชื่อ [Signature]
SIGNATURE

หมายเหตุ คนต่างด้าวต้องแจ้งกองตรวจคนเข้าเมืองทุกกระยะ ๙๐ วัน
NOTICE: ALIEN MUST NOTIFY THE IMMIGRATION OFFICE EVERY 90 DAYS

ใบรับแจ้งการอยู่เกิน ๙๐ วัน ของบุคคลต่างด้าว
RECEIPT OF NOTIFICATION
สำหรับเจ้าหน้าที่
FOR OFFICIAL USE ONLY

ข้าพเจ้า I ตำแหน่ง TITLE

ได้รับแจ้งการอยู่ในราชอาณาจักรไทยครบ ๙๐ วัน ของ HAVE RECEIVED NOTIFICATION OF STAYING IN THAILAND FOR 90 DAYS FROM

สัญชาติ ไต้หวัน เมื่อวันที่ 1 เดือน 10 พ.ศ. 2010 เวลา 12 น.
NATIONALITY ON DATE MONTH YEAR HOUR

ลงชื่อ [Signature] ผู้รับแจ้ง
SIGNATURE IMMIGRATION OFFICER

ตัวอย่างใบแจ้งรายงานตัว 90 วัน

ภาษาอังกฤษ

NOTICE

TO NOTIFY OF STAYING LONGER THAN 90 DAYS

The Alien permitted to stay longer in the kingdom must notify your place of residence to the immigration office every 90 days.

In case of application for extension of temporary stay in the kingdom by TM.7 you have notified your place of residence at the first time.

Any Alien who fails to comply with will be punished with a fine not exceeding 5,000.-Baht and with an Additional fine not exceeding 200.-Baht for each day which passes until the law is complied with.

ACCORDING TO IMMIGRATION ACT B.E.2522
SECTION 76

To notify again on...../...../.....
(Sign).....
Immigration officer
...../...../.....

11 OCT 2010
13 Jul 2010

ภาษาไทย

คำเตือน

การแจ้งอยู่เกิน 90 วัน ของบุคคลต่างด้าว ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวในระยะยาว ต้องแจ้งที่พักอาศัยต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคทุกกระยะ 90 วัน กรณียื่นคำขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปตามแบบ ตม.7 ให้ถือว่าเป็นการแจ้งที่พักอาศัยสำหรับระยะเวลาการอยู่ในราชอาณาจักรครบ 90 วัน ในครั้งแรกโดยอัตโนมัติ

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทและปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องตาม พร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 76

แจ้ง 90 วันครั้งต่อไป.....

ลงชื่อ.....

พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง

29 AUG 2010

ตม.จว.มุกดาหาร

28 NOV 2010

ตัวอย่างเอกสารรับแจ้งการอยู่เกิน 90 วัน
ของบุคคลต่างด้าว

ใบรับแจ้งการอยู่เกิน ๙๐ วัน ของบุคคลต่างด้าว
RECEIPT OF NOTIFICATION
สำหรับเจ้าหน้าที่
FOR OFFICIAL USE ONLY

**Please check expiry date of visa
In your passport.**

ข้าพเจ้า.....ด.ต.หญิง สุรีย์พรรณ วรรณสุรีย์ ตำแหน่ง.....ผ.ทพ.ก.2 บก.ค.ม.1 สด.ม.
I TITLE

ได้รับแจ้งการอยู่ในราชอาณาจักรไทยครบ ๙๐ วัน ของ.....MRS. SAKAMOTO SANAE
HAVE RECEIVED NOTIFICATION OF STAYING IN THAILAND FOR 90 DAYS FROM

สัญชาติ.....JAPAN ไว้แล้วเมื่อวันที่.....เดือน.....29 JUN 2010.....พ.ศ.....
NATIONALITY ON DATE MONTH YEAR

เวลา.....น.
HOUR

**THIS IS NOT AN EXTENSION OF STAY
PLEASE NOTIFY YOUR ADDRESS AGAIN ON
.....2.7 SEP 2010.....
KEEP IN PASSPORT
(The fine of Overdue Notification is not exceeding 5,000 Baht)**

ลงชื่อ.....นาง.....ผู้รับแจ้ง
SIGNATURE IMMIGRATION OFFICER

(โรงพิมพ์ตำรวจ เม.ย. ๒๕๕๐)

วิธีการแจ้ง

การรายงานตัวทุก 90 วัน สามารถทำได้ดังนี้

1. แจ้งด้วยตนเอง
2. ให้ผู้อื่นดำเนินการแทน
3. แจ้งไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ขั้นตอนการแจ้ง

1. เจ้าหน้าที่ตรวจเอกสาร
2. ดำเนินการรับแจ้ง และถ้ากรณีที่พักเกินกำหนดที่จะต้องแจ้งฯ ดำเนินการเปรียบเทียบปรับ 2,000 บาท
3. ออกใบรับแจ้ง พร้อมประทับตรานัดแจ้งฯ 90 วัน ครั้งต่อไป

แบบฟอร์ม ตม. ข้อ 8

Re-Entry Visa

(ด้านหน้า)

ตม. 8
TM. 8

คำขออนุญาตเพื่อกลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทย
APPLICATION FOR RE-ENTRY PERMIT INTO THE KINGDOM

เขียนที่ _____
Written at _____

วันที่ _____ เดือน _____ ค.ศ. _____
Date Month Year

เรียน พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง
To Immigration Officer

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อสกุล _____ ชื่อตัว _____
I, (Mr., Mrs., Miss) family name _____ first name _____

ชื่อจริง _____ สัญชาติ _____ อายุ _____ ปี เดือน _____
middle name _____ nationality _____ age _____ years date of birth _____

เดือน _____ ค.ศ. _____ จังหวัด _____ ประเทศ _____
month _____ year _____ chengwat _____ country _____

อาชีพ _____ ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ _____ ถนน _____
occupation _____ present address no. _____ road _____

ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____
Tambon/Khwaeng _____ Amphoe/Khet _____ Changwat _____

ขอยื่นคำขออนุญาตเพื่อกลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทย
hereby apply for re-entry permit into the kingdom

หนึ่งครั้ง single มากกว่าหนึ่งครั้ง multiple

ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะเดินทางไปประเทศ _____
I intend to go to _____

กำหนดออกจากประเทศไทย วันที่ _____ เดือน _____ ค.ศ. _____
leaving Thailand on : date month year

โดยทาง _____ เพื่อไป _____ และจะกลับ _____
by (mode of transportation) for (purpose of visit) and shall return _____

ประเทศไทยประมาณ วันที่ _____ เดือน _____ ค.ศ. _____
to Thailand about : date month year

ข้าพเจ้ามีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้เดินทางหนังสือเดินทางของ _____
I hold the passport or travelling document of _____

ประเทศ _____ ออกให้ที่ _____ เลขที่ _____ ลงวันที่ _____
(country) issued at no. dated _____

แบบฟอร์ม ตม. 8

Re-Entry Visa

(ด้านหลัง)

เดือน ..... ค.ศ. ..... มีอายุใช้ได้ถึงวันที่ ..... เดือน ..... ค.ศ. ....
month ..... year ..... valid until date ..... month ..... year .....

ครั้งสุดท้ายข้าพเจ้าได้รับการตรวจลงตราหนังสือเดินทางประเภท
My previous visa for Thailand is of the category of

คนอยู่ชั่วคราว non-immigrant visa   พักเที่ยง tourist visa   คนเดินทางผ่าน transit visa
 อื่นๆ others

ออกให้ที่ ..... วันที่ ..... เดือน ..... ค.ศ. ....
issued at ..... date ..... month ..... year .....

ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ ..... เดือน ..... ค.ศ. ....
I arrived in Thailand on ..... date ..... month ..... year .....

และได้รับอนุญาตให้อยู่ถึง วันที่ ..... เดือน ..... ค.ศ. ....
and have been permitted to stay up to : date/ month / year .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างบนนี้เป็นความจริงทุกประการ
I hereby certify that the above statement is true and correct

รูปถ่าย
ขนาด 4x6 ซม.
photograph
4x6 cm.

ขอแสดงความนับถือ
Your sincerely,

ลายมือชื่อหรือพิมพ์นิ้วหัวแม่มือข้าพเจ้า ..... ผู้ขอ
Signature or right thumb print ..... Applicant

คำเตือน
NOTICE

1. ผู้ขอจะต้องยื่นคำร้องขออนุญาตด้วยตนเอง
APPLICATION MUST BE MADE IN PERSON
2. ค่าธรรมเนียมการยื่นขออนุญาต 1,000 บาท สำหรับ
หนึ่งครั้ง และ 3,800 บาท สำหรับเกินกว่าหนึ่งครั้ง
APPLICATION FEE IS 1,000 BAHT PER SINGLE
AND 3,800 BAHT PER MULTIPLE
3. ได้รับความอนุญาตหรือไม่ก็ตาม จะไม่คืนเงินค่าธรรมเนียมให้
APPLICATION FEE IS NOT REFUNDABLE

(บังคับใช้แล้ว ค.ศ. ๒๕๕๕)

การขอเปลี่ยนแปลงประเภทการตรวจลงตรา (VISA) หมายถึง การเปลี่ยนการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางจากประเภทนักท่องเที่ยว (Tourist Visa) หรือประเภทคนเดินทางผ่านราชอาณาจักร (Transit Visa) แล้วแต่กรณี เป็นประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant)

ตัวอย่างแบบฟอร์ม การขอเปลี่ยนแปลงประเภทการตรวจลงตรา

(ด้านหน้า)

ตม.86
TM.86

คำขอเปลี่ยนแปลงประเภทการตรวจลงตรา
APPLICATION FOR CHANGE OF VISA

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง.....
Immigration Bureau

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
Date Month Year

เรียน พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง
To Immigration Officer

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อสกุล.....ชื่อตัว.....
I, (Mr., Mrs., Miss) family name first name

ชื่อรอง.....อายุ.....ปี เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
middle name age year date of birth month year

สถานที่เกิด.....สัญชาติ.....
place of birth nationality

ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางเลขที่.....วันที่.....
holding passport or travelling document no. date

เดือน.....พ.ศ.....ออกให้ที่.....มีอายุใช้ได้ถึงวันที่.....
month year issued at valid until

เดือน.....พ.ศ.....ประเภทของการตรวจลงตรา.....
month year kind of visa

ได้โดยสารพาหนะ.....จาก.....
arrived by (mode of transportation) from

เข้ามาทางด่าน.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
port of arrival date month year

บัตรขาเข้า/บัตรขาออก ตม.6 ลำดับที่.....
arrival/departure card TM.6 no.

ข้าพเจ้าขอยื่นคำขอรับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว
I wish to apply for a non-immigrant visa

เหตุผลที่ขอรับการตรวจลงตรา.....
reason (s) for application

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
Yours sincerely,

ลายมือชื่อหรือลายนิ้วหัวแม่มือขอ.....ผู้ขอ

ตัวอย่างแบบฟอร์ม การขอเปลี่ยนแปลงประเภทการตรวจลงตรา

(ด้านหลัง)

- 2 -

สถานที่พักในประเทศไทย.....
Address in Thailand

คำขออนุญาตฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....เป็นผู้เขียน
This application is written by

อยู่บ้านเลขที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
address no. road Tambon/Khwaeng

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
Amphoe/Khet Changwat

ลายมือชื่อ.....ผู้เขียน
Signature Writer

รูปถ่าย
ขนาด 4 x 6 ซม.
photograph
4 x 6 cm.

คำเตือน NOTICE

1. ผู้ขอจะต้องยื่นคำขออนุญาตด้วยตนเอง
APPLICATION MUST BE MADE IN PERSON.
2. ค่าธรรมเนียมการยื่นคำขออนุญาต 2,000 บาท
APPLICATION FEE IS 2,000 BAHT.
3. จะได้รับอนุญาตหรือไม่ก็ตาม เงินค่าธรรมเนียมจะไม่คืนให้
WHETHER PERMISSION IS GRANTED OR NOT,
APPLICATION FEE IS NOT REFUNDABLE.

ติดต่อ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Contact International Affairs Division,
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

นายทงค์ โปธิ (Mr. Tanong Poti)
นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์
มือถือ (Mobile number) 089 516 7536
Email address: tanongpoti853@hotmail.com

นางสาวชุตีมา สุดจรรยา (Miss Chutima Sudjanya)
นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
มือถือ (Mobile number) 086 972 0583
Email address: csudjanya@live.com

นางสาวจุฑารัตน์ เชิดชูพงษ์ (Miss Jutarat Cherdchoopong)

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

มือถือ (Mobile number) 085 114 0741

Email address: jutarat2731@gmail.com

นางสาวจิตติมา พันธุ์แดง (Miss Jittima Puntang)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ

มือถือ (Mobile number) 081 906 1262

Email address: jit_tima@hotmail.com

นายอรรถพล ก้องพิศุทธิ์กุล (Mr. Atthaphon Kongphisutkun)

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

มือถือ (Mobile number) 086 946 4240

Email address: atthaphon.kong@gmail.com)

นายสุธี สนธิ (Mr. Sutee Sonti)

นักวิเทศสัมพันธ์

มือถือ (Mobile number) 086 881 7120

Email address: sutee.son@hotmail.com

นายอังเดร์ เพอเกอร์ (Mr. Andreas Pergher)
อาจารย์ และ นักวิเทศสัมพันธ์
Lecturer and International Affairs Division Officer
มือถือ (Mobile number) 084 977 3680
Email address: andreaspergher@gmail.com

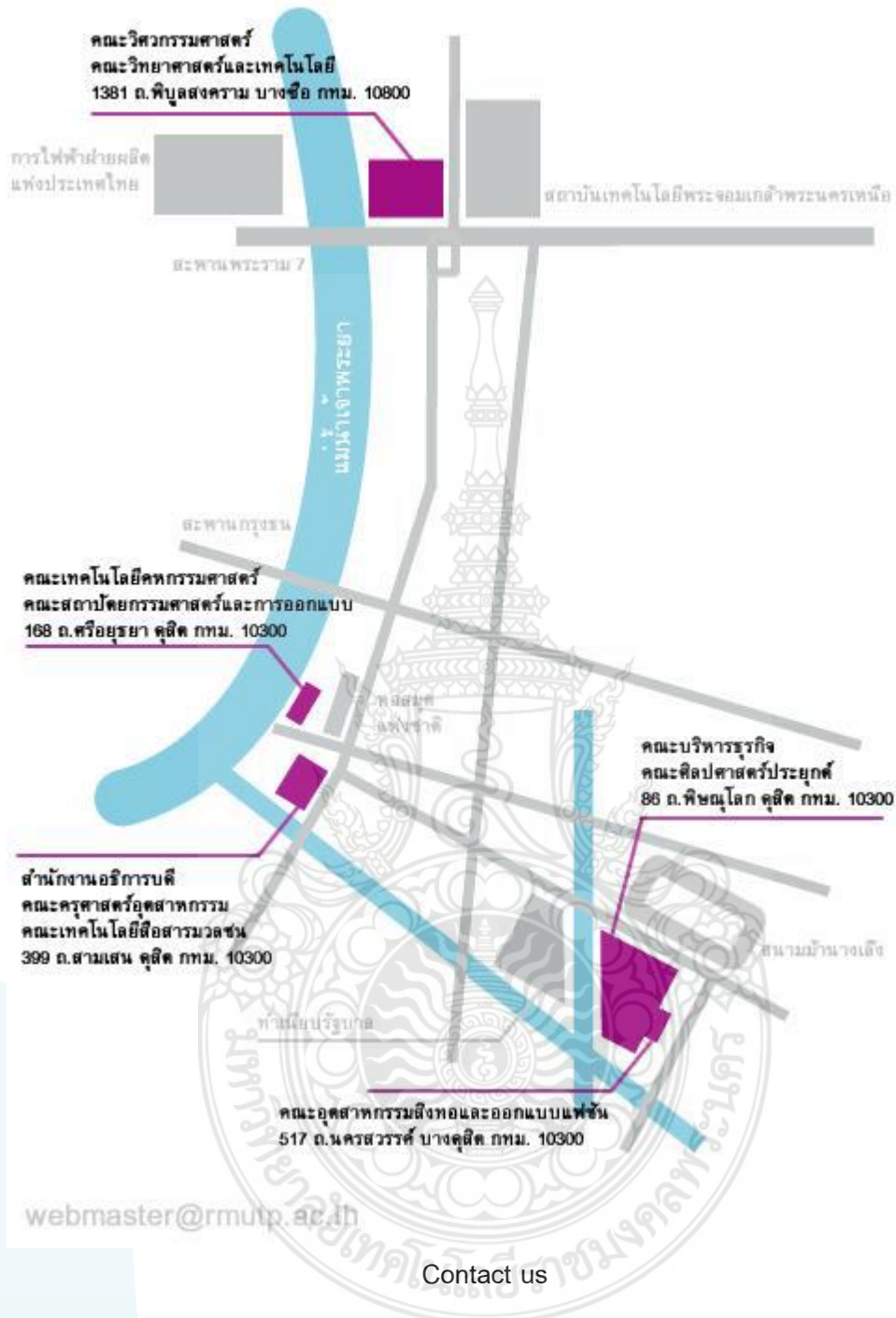

ติดต่อสอบถาม

กองวิเทศสัมพันธ์ อาคารสำนักงานอธิการบดี ชั้น 4
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เลขที่ 399 ถนนสามเสน แขวงจวชิรพยาบาล
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ : +66 (0)2-282-0014, +66 (0)2-282-9009-15 ต่อ 6072 - 6073
โทรสาร : +66 (0)628 - 5210

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

International Affairs Division, Rajamanagala University of Technology Phra Nakhon
399 Samsen Rd. Vachira Phayaban Dusit Bangkok 10300
Tel : +66 (0)2-282-0014, +66 (0)2-282-9009-15 Ext. 6072 - 6073
Fax : +66 (0)628 – 5210

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

